

ԸՆԴԴԻՄ ՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸՆԴՄԻՋԼ
ԻՐ ՅՈՅՅԵՐԸ

[illegible]

Ս. ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ
ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑԸ
ՔԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ

[illegible]

ապրիլի 1-ին Կրեմլում:

Մոլդովայի գլխու ցաւը կը կազմէ Նիկիտոբրի Հաբըր. այդ շրջանը 1992ին անկախութիւն հռչակած էր, ըսայց միւս կողակցին ճանաչումին չէր արժանացնէր. իրաւաստացի ճոն շուրջ 1500 հողիկոց զօ-ւորաթիւն էր ունի, որուն պարտաւանդու-իմուն է պահպանել խորհրդային օրէն-նացած զինաբաններ:

୧ ୨ ୩ ୪ ୫ ୬ ୭ ୮ ୯ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ୧୩ ୧୪ ୧୫ ୧୬ ୧୭ ୧୮ ୧୯ ୨୦ ୨୧ ୨୨ ୨୩ ୨୪ ୨୫ ୨୬ ୨୭ ୨୮ ୨୯ ୩୦ ୩୧ ୩୨ ୩୩ ୩୪ ୩୫ ୩୬ ୩୭ ୩୮ ୩୯ ୪୦ ୪୧ ୪୨ ୪୩ ୪୪ ୪୫ ୪୬ ୪୭ ୪୮ ୪୯ ୫୦ ୫୧ ୫୨ ୫୩ ୫୪ ୫୫ ୫୬ ୫୭ ୫୮ ୫୯ ୬୦ ୬୧ ୬୨ ୬୩ ୬୪ ୬୫ ୬୬ ୬୭ ୬୮ ୬୯ ୭୦ ୭୧ ୭୨ ୭୩ ୭୪ ୭୫ ୭୬ ୭୭ ୭୮ ୭୯ ୮୦ ୮୧ ୮୨ ୮୩ ୮୪ ୮୫ ୮୬ ୮୭ ୮୮ ୮୯ ୯୦ ୯୧ ୯୨ ୯୩ ୯୪ ୯୫ ୯୬ ୯୭ ୯୮ ୯୯ ୧୦୦

ԿԻՒՄՍԸՄԼԻ մարիկը Գուպայեն հաք, Օ-
լյուտուս ՅԼԷն սկսաւ աւեր դործել Միայ-
նը Նահանգներու Հարաւային չրջանը
Հարահաններէ տրուեցան որ պարզուին
Լուկէ-Լորէնս, Լուկիանը եւ չրջանը
Պուշ ուշադիր եղած է որ չկրկնէ երեք

(Tunn. p. 7. 18)

(Cont. E. 1. 527)

(Гур. 26:

6 rue du Père Komitas 92370 Chaville

Երկրորդ մտախառնվածքը արևելք-
այսինքն է տեսնվում Բաղրաշենի: Ճիշդ է որ
Ջալալիքի կազմում կայուն է, ապա-
ստապատելի: Բազմում էր լիքացած
է այլ վայրեր, բայց վախճիր ամբողջ-
թեմում կերտած չեն: Լապաշի կը
խիլառուի քիմիական բան արամադրու-
մը որ ապացույց կ'ըլլայ փորձառու-
մի խիլառուի իրականությունը: Բացակայան
ի հանդիսին հանդիս արամադրու-
մը:

ԲՈՒՐՔԻՆ
ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ
ԿԻՆԼԻ ՍՏՈՂՈՒՄԻՆ

Չարմանյի չէ որ Բուրքին ընդդիմա-
դիր կուսակցությունները զեկավար գեմ-
քեր քառական խոստովանում էր ծնա-
դասն Ա. Կիլիք երեսան, նորիսկ միջո-
ւան, հասանալան այցին պարզապես: Ա-
սիկա էր նկատան աշխարհ, Բուրքին
համար անպատան, վարկաբեկ, անա-
պարտել, անարդարասուն, եկե՛ք: Իրենց
ձնադասող կեցույտներ ամբողջովին
կանոնեմ այդ այցին Բուրքին ձեռնառու
կարենը զբաղաբեկներ: Նորիսկ անոնց
անկեն կարծիքը որով, Ս. Սարգսյանի
էր շարժելն չափ համարաբար էր մե-
ղանում պարզապես, Հայաստան Յե-
զուականներն հարցով ինքնակամ պի-
տեմ ենթադրել Բուրքին մարտավարու-
թեան: Նորիս է պարզապես Հարաբարի
ինքնին համար այ:

Բուրք ընդդիմադիրներու ընթացքին
մէկ կողմից առ իշխանութիւնը ծնա-
դասուն ամբողջական կեցույտներ, ա-
ստու չեմ նաեւ՝ աղային շահուն ծառա-
տան ինքնապէս խառնել: Որքան շատ
ըլլան ինքնուրոններ, Կիլիք այսը որ-
պէս հաշտար, խաղաղաբէր արար
սխառ արեւ էր ստանալ, յատկապէս
հաշտարը կապերու վերահաստատու-
թեան պատգով զուգործներուն արեւուրո-
նայ:

Սակայն, զէ մը զուարճալի է տեսնել
որ Բուրք ընդդիմադիրներն երբեմն հա-
կատարան, մէկ կէտէն, իրենց ծնա-
դասութեան: Աստուցեմ մէկէն է Արշա-
կուն շարժում կուսակցութեան պարա-
պրաբէ Ս. Պաշինյան: Այս ալ էր երկրին
համար վարկաբեկ, նկատում է Ա. Կիլ-
իք երեսան երբեք, ինչեղանով Արշա-
կուն չորեքուն ժամ քաղաքին Հայասի
ըրումս տակ ըլլալը: Շեշտում է թէ
այսը պիտի չնայակ թէ Բուրքին ան-
հասարակ կ'ըլլայ երեսան լոյսներուն,
ինքնաբերական զերծելը էր ներկայիս
յարաբարութիւններու, ընտանեացան
սխառ, եկե՛ք:

Պաշինյան այս կեցույտներ աստիճան
լիցումը մը պատճառ եղան է, նորիսկ
Բուրք լոյսով էր Ա. Արքային կողմէ: Այս
վերքին էր զէր թէ աղայանով կու-
սակցութեան արտապայտութիւններն ամ-
բողջութեան էր հակասան էր նախոր-
դեմ՝ Ա. Քիւրքին Հայաստանի նկատ-
մամբ վարած զարգացումներն Նոյն
կուսակցութեան ինքնապէս ու նախկին
այդ զէրն որ էր որով հարցն էր Բուրք
արդէր զայցերուն, 1993ին Փարիզի մէջ
զուգործելն տեսակցութիւններ ունեցան
էր նախագահ Լ. Տէր Պետրոսեանի հետ:
Այդ թուականին հրատապ ինքիսը Հայա-
ստանի պատերազմէ էր ու Բուրքին ար-
տաքին զորքերու նախադարձութեան ալ
գիտութեամբ, Քիւրքին այդ լոյսակին
մէջ աստիճաններ ըրած էր Հայաստանի
նախագահին: Ըսած էր թէ կրնան Բուրք-
ինի իրաւով ցամաքային ու ծովային
անցք ապահովել Հայաստանը, որպէսզի
խղճանալ ասեկաբանական կողմ հաստատել
այսպէս չէ: Աստիճաններ էր նաեւ
իշխանական կուսակցի մը ծրարկը:

1994ին նոյն Քիւրքինը Փրանսիոյ մէջ
մէջ հանդիպում ունեցան էր Արքային
Սարգսյանի հետ: Լոյսովոր էր զէր թէ
այս և Բուրք զորքի մարտը միջին շե-
քաբեկ, երեսան՝ Պաշին Քիւրքինը
արեւելք եղան Լ. Տէր Պետրոսեանի ու
Ա. Քիւրքինի վարկաբեկ հանդիպումով
վրաս չորովոր:

Տ. Պաշինյան կրնայ մտադած ըլլալ այս

Նախընթացները: Թէ կ'ուզէ չեղան, որ
Հայաստանի չեմ յարաբարութիւններ
էր կուսակցութեան մենաշնորհն են, հարց
կու. սոս և. Արքային:

Բուրքինի իշխանութեան զուգործ ան-
պարտ Ս. Կուսակցութեան իշխանական
խորհուրդը Սեպտ. 2ին զուարճուած ու
Ա. Կիլիք երեսան երբեքուն ընդդիմա-
թեան իրաւա ծնադասութիւնները զեկ-
արկում է: արեւելքն այն եղան է որ
նորիս կուսակցութեան երեւոյթաններ
որքեր մտցումին ներկայ ըլլալու հրաւեր
ստացած էին, ինքեան երեսան, Բուր-
քինը կարգաւարդացած է որ Արքային
պէտք է ժողով և թէ երեսաններուն
երեսան երբեք թէ քաղաքական,
թէ՛ ապահովութեան տառածով ստեղծն չէ:

ՄԵՐՈՒՄԻՆ
ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԵՐԵՍԱԿԸ

Հայաստան-Բուրքին Փրանսիոյ Սեպ-
տեմբերի մէջ մտցումին քաղաքական երե-
ւոյթն մէկով, իտեմբերի էր պարտաբար
էր այդ հանդիպումին: Հայաստանի հա-
տակալանին մարտիչը հրապարակ է 25
խաղաղաբէր անունով ընդհարմուած ցու-
ցակ մը: Նորիք ըրած է Բուրք մարտիչը:

Այս վերքին յայտարարած է նաեւ ալ-
նախկինով քաղաքական հանարմուած
թու: Երեսանին չեմ մտցումին Կիլ-
քին, ոչ թէ պատերազմային: Փրանսի-
ոյ էր նկատելը արդեւորեւոր ինքնին
որ իրարու էր ժողովն մտցուողները:
Սեպտ. հասարակութեան չեմ մտցումին քա-
ղաքական երեւոյթան: Փ. Քիւրքին ըսած է
պատերազմ թէ 50 հազար քաղաքակն
էր սպասուի մտցումին, էր կարծի թէ շատ
քիչ որով պիտի չունենան զուգործ: Այս
կուցում է. հՀայաստանի իտեմբեր յարձա-
նակ է, Կիլիքին մարտիչին էր չէ: Գործ
պիտի ունենան իտեմբեր էր չեմ որ էր
զուգործ իրաւ շատ էր վաղն էր և որ պա-
րարի:

Հայաստանի իտեմբեր անպայման յա-
րաբար լիցակցութեան էր պարտաբար
ստի մտցումին: Ըստ զգուշար մարտիչ
Ս. Փաշինյան, լոյսով խաղաղութեանը մա-
րտական արժեք արտաճանաչելու ունին:
Իսկ Փրանսիոյ Հայաստանի դաշնակցու-
թեան նախագահ Ռուբին Հայրապետեան
Սեպտ. 2ին մտնուի աստիճանին ընթացքին
ըսած է թէ 230 հոգեկան թիւքական ցու-
բարկութեան մը էր պատան: Ժամ 50
լոյսովոր ալ երեսան կ'էրեսան տարբեր
երկրներէ, մեծ հնազանդութեան ար-
ժեքնուցած մտցումին հետեւելու:

Թ. Հայրապետեան ներկայացուցած է
նաեւ Հայաստանի դաշնակցութեան նոր
տարբերաններ: Իսկ խաղաղութեան նոր
համադրութեամբ: Տարբերաններ ընդգրկու-
մ է պիտակալ իտեմբերին զիջանալու և
լարման մէջ գտնուող դիպակ մը: Անկէ
Արքայինի վերքուն ըլլալուն մասին
Թ. Հայրապետեան աստու է հետեւեալ
պատասխանը: արեւելք ընալ զուգործ-
արարած է Քիւրքինը կարելի յարաբար-
կով, պարզապէս մամանակն պիտի եր-
մայապատան նոր տարբերանն մը
պիտի էր: աստուած է նաեւ մարտիչին
նաեւ կարծիք:

Դիտար չէ կուսակ թէ ժամանակի ո-
գիւն համապատասխան զանակ տարբեր
ընտանին Արքայինի Քիւրքին, էր: Կար-
պետութեան պարտաւար գտնուի էր ին-
չանակէ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՃԱԿԱՏ

ՀՅԳ-Ի ՀԱՆՐԱՇԱՆԱԳԻՐ

ՀՅԳ-Ի ԼՂՀ անկախութեան Միջ-
անդադրման առթիւ Սեպտ. 2ին խաղա-
մար Հանրապետութեան մէջ ունեցած է Մա-
նեղադարանին կից տարածքին վրայ:
Ջեմարինի համադասար եղան է. լՂՀ
միջադարձին կարգաւար անվարանգի-
թեան երեսներէ:

Երկրներն ունեցան էր ՀՅԳ-Ի. Գեղա-
դրին Մարմին Արդարին Ժողովի գիտի
նախագահ Հրաւեր կարգաւարան, Բերդի
սոյալանի Վահան Յովհաննիսեան, Ար-
շակ Վարդանան, Լեւոն Մկրտչեան, Ար-
շակին Ժողովի Պաշտպանութեան յանձ-
նաժողովի նախագահ Արքային Արքային
և, Արքային յարաբարութիւններու
յանձնաժողովի նախագահ Արքային Ռուս-
տանին:

Կրտստանի զէպերուն լոյսին տակ
յարտաբար է թէ Արքային Օսկինի-
ն, Բոստոյնին, Արքայինի և, Հեւա-
տային Կիւրքին շատ անկէ իրաւունք
ունի ինքնորման: Ըստան է թէ աստիճ
Արքային, Հայաստանի էր հարցեան լա-
կեր նկատի տանելու, կարելի էր Կիլ-
իքին մէջ կայուն խաղաղութեան հա-
տատու: Այս, աշխարհի համար նա-
կէր կարենը զորքուն է. քայլ չպէտք է
մտնալ նաեւ՝ ծախքը զիջանով չե-
ղու է չէ յարտարարած է 2. Գարգա-
նան, անկարելիով Բաղդի ուղարկուել
նկարտաներուն:

Պաշտպանութեան Հակամարտութեան լո-
նուի ընտանեկան ինքնին ԼՂՀ եւս
մամանկութեանը, ուսման տարբերակին
քաղաքուն:

Երկրն ունեցան իրաւապայտուած էր
նաեւ ծախքին հարցեան, Նախ.Բուրք
յարաբարութիւններուն մասին:

ԼԵՒՈՆ ՏԵՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ
ՄԱՐՏԻՆԻ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

Լ. Տէր Պետրոսեան Սեպտ. 2ին մա-
մուի աստիճան էր աստան է, ներկայաց-
ելու համար մէկ-կէկու քաղաքական
փոստաբարկութեան էր վերանկերու համար
չըրեան վերքին զարգացումները:

Նախ յայտան է թէ էր ընտրական
կեցութեան պիտ Ա. Արքայինի հե-
տեւ:

ՕՐՈՒՆԸ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԴԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՌՈՒՄԱՍՏԱՆ շատ զոհ է եւրոպական
Միութեան որովորեւ վարակական հարցին
կարգաւարութեան, հաստատում թէ զե-
ւարկուած յայտարարութեան շատ ան-
կէ ինքն էր քան ինչ որ Միութեան կարծի-
քին: Բուստանին հետաքննելուն աստան
հարցարարչին էր ընթացքին վերջակեր
յարտաբար է զիջանալան վարակելու
էր ընտանեկան էր և նախագահ Ման-
կալիքին զուգործուն չեմ մեծը համար:
Բարդական դիտել մէջ է: Մտնու-
ած չէ ասկան իրաւապահ Տեղին
Թիքին այցելութեան, Արքայինին
անցնել էր: Ինչ որ հակառակ էր

HARATCH
LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE FONDÉ EN 1925
Directrice : ARPIK MISSAKIAN
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Tél. : 01 47 70 86 60 — Fax : 01 48 00 06 70
Courriel (email) : jharatch@aol.com
ԲԱՃԱՆԱՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Փրանսիա : Տար. 230 էւրո — Վիսգրանայ : 135 էւրո
Արտասանում : Տար. 300 էւրո (Ամերիկայ առանձին)
270 էւրո (Շարքապակ առանձին) — Հայաստան : 1,20 էւրո
C.C.P. Paris 15099-82 E

ԹՐԵԿԱՆ
ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԵՋ

Բուրքինի տարապէս Ա. Կիլի Սեպտ.
2ին հետաքննել խաղաղութեան մը ու-
նեցան էր ԱՄՆ-ու, նախագահ Տ. Պաշին-
յան: Այս անգիւրքիններն աստան է
վարկաբեկ Թ. Կրտստանի կողմէ քա-
ղաքի իրաւունք կողմնական զաւթներին
մասին: ապա իտեմբերացան է լրջանա-
լին ու միջադարձին խաղաղութիւն ինքն-
որմու մասին:

Ինչ էր վերաբերել երեսան, երբեքուն ո-
րտուան, Սեպտ. 3ին Արքայինի զորքով
նախորդարձութեան աստիճանային իւ-
Յէլիքեղով զիջանալան Կրտստանի
կուրքին էր երեսան քաղաք էր ու այդ
այցին արդեւորեւոր էր սպասուել էր կիլ-
իքին քաղաքին համար: Ըստ թիւքական
արդեւորեւոր, Յէլիքեղ պիտի ընտան-
ցէր յատկապէս Հարաբարի, ճեղքապա-
տութեան և կողմնական զաւթներին նի-
քեթով: նախագահ Ս. Սարգսյանին կա-
կերկարուել հաշտարք կեցույտներ մը:

Ուսմանը ունեցան, նախակերպ
կարգաւարած էր, անվարանգիս կար-
ք պահպանում և անարեւելութեան զէմ
պատասխանի վարկութեան պիտ 2. նախկին
Թիւքականութեան: Այս ըստան էր նաեւ թէ
Ս. Քիւրքին 1998ին երեսան ինքնու-
րոն, արմատականութեան լուրջէր: Այդ մա-
սին փաստաբարկութեան երեք որ աստիճան
զգուծ է և ըստ թէ նման ծախք-
նուրքին մը հրապարակումը ընտանեկան
պիտակութեան չեմ չէր հրապարականերու
պատճառ կրնայ ըլլալ:

Ուսմանը ընտանեկան վերքին պատճառնե-
րուն Կարգաւար ինքնին իրաւ կարելի
անկարգաւարանութեան մասին, նախկին Սե-
պտ. 2ին խաղաղութեան ինքնին, Արքային
անկարգաւարութեանը երեսներ չէ հա-
մարած մտադած նաեւ ընտանեկան հակա-
պատասխանութեան: քաղաք էր թէ անոնք իր-
իսկ կրնան խաղաղութեան մտադածութեան
զորքեր, քան որ անոնք լուրջումը սկիզ-
բունէն իրաւունք ունին, այլ մեծ պիտ-
անկարգաւար շահերուն խաղաղութեան:

Պատասխանելով Հայկերեան յարաբար-
ութիւններուն մասին հարցումներու, Լ.
Տէր Պետրոսեան յայտնած է Ա. Կիլի
Հայաստանի մարտին: Հայկերեան պատա-
րաններու մարտին կարգաւար, Ս. Սարգ-
սյանին հետամալումութեան մասին ըսած է
թէ արեւելք էր նշանակել ճեղքապատու-
թեան ասպարեւութեան նիւթ զարման:

Թիւք այն է որ Կրտստան ալ զոհ է եւ-
րոպականներ զիջելու, որ զարգացելին
մը էր տեսնել նման յարաբարութեան
մը ալ ըստան է վարկաբեկ Լաւո Գա-
րգալին Յիլպալին (Սեպտ. 3) մէջ: Կա-
կերկար էր Օստոնու 12ին համաձայն-
արար յարակու էր աստական զորք զա-
լի: Գիտէլ նաեւ որ մամ անկէ երկրի
վերապարտութեան էր կը աստան անկեր-
կան օգնութեան (մէկ միջոց տարար),
յուսակով որ եւրոպայ ալ նորիք ըմ:

ՅԻՐԱՍՏԱՆԻ թիւքատարի յայտատար-
ները զորքերուն պիտի զիջեն Սեպտ.
23ին, խաղաղութեան համար ճեղքապատու-
թեան (Տար. Գ. Ե)

ՆԱԽԱԳԱՀ Ս. ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԶՐՈՅՑԸ ԹՈՒՐԻԿ ԼՐԱԴՐՈՂԻՆ ՀԵՏ

ԳԻՏԱԿԱՆ - ԱՃԺՄԵՂԱՅՆ

ՄԵՐ ԶԳՍՈՒՄՆԵՐԸ

«Պատրիարխ» օրաթիվներ (Ոգ. 28)
Կր իրադրություններ Մ. Էնթերի
հոգեհոգի Հայաստանի նախագահին
հետ հասարակած հետազոտող շարժ
գաղափարները հարաբերական էր:

Հայաստանի ու թուրքիայի
փոքրամասն համայնքներում
Միտու. Գրիգորյանը առնուառն մեր
չբնակի մեջ միջին այստեղում ա-
մենին բազմազան ընդդիմադրա-
կան պատանդություն կրման նկատույն:
Նախագահ Ս. Կիլիկ ուղղված մեր
իրաւ էրին հաաաաաաաաաաաաաաաաա
իւրին ի՞նչ եղաւ:

Պ. Պատրիարխ նախագահ Հայաս-
տանի ու Թուրքիայի յարաբերու-
թիւններում զորեկ առաւ իր Ընտ-
րութեան հետ նախագահ Կիլի-
կիան հարաբերական յարաբերու-
թիւններում զարգացում կարելու իման
մասին կը խոսէր: Յնույն փայտա-
պետ Ս. Երանդան այն ի՞նչ բնութիւն
էր կրթութեան ճամբար քաղ զուտ
պատկեր պարզապէս: Եւ այդ որպէս
պատասխան, որպէս խոսիչ օր-
տագործներ: Մարգարէն այս պատա-
հար էր ունենալ մեր առին. մեր աղ-
գային խոսքերն առաջին անգամ
պետի բացին: Արեւիկ մեր յարա-
բերութիւնները զարգացումը յար-
մար առիթ կընայ ըլլայ: Կարեւոր
է մեզուին աղիւնները: Կր յուսած
զեղուցիներուն ճամբար ճանկին խաղ
էր զըլլայ: Ետա յուսածմասնուն
որ մեր պետի ըլլայ: Այդ մեջուր
հարաւի զուտ էր ըլլայու կրչուած
է և կր յուսած որ Հայաստանի ու
Թուրքիայի յարաբերութիւններուն ներկա-
թիւններն այս յատկանքը կը չե-
աւ: Մեր զարգացի ենք ու այդպէս
այ պետի մասին: Կր կարծիք թէ
երկու փոքրամասններուն ճամբար այ
առեւիկ օրտակել է ընկալանուն յա-
րաբերութիւններն ունենայ: Այս
չբնակի մեջ հարաբերցի նախա-
գահ Կիլիկ:

Հայցին արեւելոյրեանք Ան-
գարայի մէջ որոշ մտահոգութիւն-
ներ կան: Ստիմաններու ներքին
ու ճակատային Կիլիկ երեւակի մէջ
զիմադրակիւններուն անորոշու-
թեան նման: Կր գաղափ այս մտա-
հոգութիւնները, իրապէս կը գըտ-
նէ՞:

Պ. Ոչ մէկ մտահոգութիւն
պետի է ըլլայ: Մէկը ձեզ կը լսե-
մար թէ Բէքիւր պարտաւորու-
թիւնները, հարաւորեալ կը պետու-
թեան նախագահ էր և այդ համ-
գամաբան պատշաճ ընդունու-
թեան յուր պարագայները մաս-
նաւոր է:

ՀՀ-ի ճիշդ է ևս տեսակցեցա-
նունք զՆԻ են մեր այս իրաւերին:
Կրեւն թէ երեսնու գայու պարագա-
յին ամեն բան պիտի ընեն, իրենց
ձայնը լսելի ընելու համար անոր:
Այս պատահաւոր ուղղեցի այդ հա-
րաւ:

Պ. Կր խորհիմ թէ իրենց ձայնի
լսելի դարձնելու արարքը պետի
զանցեց այս կարգի այցելու համար
թրոնակները: Կր խորհիմ ստանա-
ններ: Ոչ զարգացիկ ի՞նչ կընուած
էր: Ա. Կիլիկ առաւ իմ անմիա
ուղղութիւն կը նկատու, որովհետեւ
է և եւ հարաբերութիւն:

Հ. Ի՞նչ կը խորհիմ Թուրքիայ,
Աղբիւրները ու Կր խորհիմ միջին
ու միջինները և փոխարարութեան
մարգարէն ծրագրերներուն մասին
արմն խաղաղութեան և կայունու-

թեան պայմաններով շրջանի բար-
եացումներին զարկ տալու կոչում
են: Հայաստան կը փափաքէ՞ մաս
կազմել անոնց: Կր խորհիմ՝ որ օր
մը Թուրքիայ մէջ կը դիմադրուի
աղբիւրներին ու վրացի ղեկավար-
ներուն պէս և կը կարծիք որ
Եւրոպ Թուրքիայի անվարան պիտի
ընդունի երեսնակի իրաւերը:

Պ. Դիմե՞ք, միջին այս օր
արարեալ շրջանային ծրագրերնե-
րին երկու գաղափար են: Առաջին-
ընդ ընդին էր ըլլայու երկիր-
ները մասնակց չեն, կամ երբ մէկը
զուտ էր ձեռքի, բաժանումի նոր
զիմեր յաւաճ կուգան: Երկրորդ
էր այդ ծրագրերներուն տրեւան
տեղը կը դրուէին զարգացական աղ-
գայիններ, առեւիկ քան տեսակաւնե-
րներ: Ծրագրերները հարաւոր յա-
րաբերութիւն չեն ունենալ:

Հ. Ի՞նչ ծրագրի մասին է խոս-
քի:

Պ. Օրինակ՝ Կարսի երկաթու-
ղին, ան արդէն ղեկավարին ունի:
Կարսը ծախքով էր կրնայ վերադա-
նալու ըլլայ: Միջին Հայաս-
տանը անկէ դուրս ձեւու ճամբար
ենք դուրսները կը խախտին:
Հայաստանի ղեկավարներն ան-
առաջ Թուրքիայ այցելած են: Այս-
պէս արարել պայմաններու տակ
մէկէ առեւիկ անդադրուել այցելու-
նէ: Դրացիները որ այցը կը խորհիմ
թէ ընտանիք քան է և թէ պէտք է
ան ընկալուել որպէս ղեկացի կող-
մին եղած ձեռք էր: Արդէն կը
ճանաչու որ այդպէս ըլլայ:

Հ. Բաւու ի՞նչ փոխ-կարս երկա-
րային արարութեան բացման
նախագիծ է: Կիլ Լարքիցման ու
Վրաստանի ճակատայինները ներ-
կայութեան քաղ թէ միջազգային
իրաւունքը յարգելու պարագային
Հայաստան ևս կրնայ այդ փո-
փոխութեան մասնակց ըլլայ: Ձեր
խորհիմը, անմարտիքներ 1921-ի
համաձայնագրով ճշդում ներկա-
յի ստանումը՝:

Պ. Կր խորհիմ թէ այս հարցու-
թիւնը ուղղելու առեւիկ յատկ
պատասխան կ'ունենալ: Մարկին
կրնած հետեւեալը քան: Հայաս-
տան գլխաւորաբար ՄԱԿ-ի հա-
մաձայնագրեր, ի՞նչ զարգացի կը
համաձայնագրի կողմնակի է և
կը յարգէ իր պարտաւորութիւն-
ները:

Հ. Առեւիկ բացորոշ կերպով
կրնեմք հարցունք: Հայաստանի
մէջ կան շրջանային արմն Թուր-
քիայ մէջ մասը Արեւմտահայ-
կան կը կրնի և Կիլիկները ու Սեփ-
իւնաճայնագրով հող պահանջուի:
Կր խորհիմ թէ ղեկիւր չէ ղիւնա-
պետական լիւսն յարաբերութիւն
հաստատուել դրացիներուն հետ արմն
կը վերադառնի մեր ստանումները:
Ի՞նչ է մեր տեսակցում ու պաշու-
նակալ դիրքը 1921-ի Կարսի համա-
ձայնագրով օրինարարութեան ու
նախադրումի հարցին մասին:

Պ. Ձեռ ի՞նչ Հայաստանի օրե-
կ ղեկավար որ հարցին պատճառ
մասին խոսած ըլլայ: Մարկին այդ
մասին կը լսեմ ղեկացի կողմն:
Կր խորհիմ թէ համ ու կրնա ար-
տաւարանութիւններու վրայ հիմն
էր ձեռն է: Այդ առումով, Թուր-
քիայ մէջ այ կան մարդիկ որոնք
միջին ինչ կ'ունեն թէ Հայաստան
կուրած երկրի գլուխներն չունի:

Անիկ ի՞նչ տեսակէ Արիւստոս-
էն մարդկային հիշող պարագայ-
ներ իշտապահած էր: Այս հիմա-
կան թանկագին էր գորու մնաց դա-
րերու ընթացքին: Առանց այս մեծ
փիլիսոփային զգալարաններու
հաշտարարում փնտրանութեան
նիւթ դարձնելու, արդի զարու-
գանքները կը խորհի թէ այս թիւը
չառ ստանձանալ է և մեր զար-
ական ընկալումներու թիւին հար-
կուր է առեւիկ ուրիշներ: Ոչ
միայն նշանաւոր զիւցիւրորդ զգա-
լարանները ղեկավարին ունի, այլ
կան եօթններորդ, ութներորդ և այլ
զգալարանները հաստատար:

Կրնա ևս առաւ մէկը թողուց,
հաշտարարութիւն կանխադրա-
րութիւն, մասնաւոր փոխադրու-
ման կրնաւու նիւթեր և զգացում
ներ որոնք իմաստանութիւն խոր-
շարարուց է: ոչ թէ այս կարգի
զգալարանները ղեկավարին չունի,
այս օրով հետեւ այս կարգի զգա-
լարաններն (և ոչ թէ զգալարաններ-
ը) ղեկավար մարդկային հաստատար
են: Առաւ փոխարին, կան զգա-
լարաններ որոնցմով ամէն մարդ
օրտակու է, կ'օգտագործէ քանի-
տանց ինչ փոխադրութիւն: Օրինա-
կի ճամբար, ղեկավարին ունի զգա-
լարաններ որ օրու ղեկավարին անտեղ
«չառակ» ընկալում (propriocep-
tion), թիւ էր կը խորհելու, ըն-
կալում, այսուհանդերձ մեր ամէ-
նաւորաւ հասարակ շարժու-
ման կը կանխադրէ: Երբ մեր
թիւերը մեզի կ'ունեն, ձեր ամէ-
նք ձեռնորդ, այս հարաւորեալ պա-
տասխանիկ առաւ մենք կատարե-
լապէս ղեկավարին թէ մեր ձեռ-
քը այդ ղեկավարն ուր կը գտնուի:
Կր ղեկավարին արարական կը
թուի, այսուհանդերձ կարգ էր
Միջինայնումներու մաս այս ըն-
կալումը չէ գործել, ինչ որ լուր
արարութիւններու գլու կ'ունեն:
Ուրիշ զգալարաններ մեծամաս-
նութեամբ կը պատկանին անտեղ
կան ղեկավարին: Անոնք կան կեն-
դանիւրներու մաս առեւիկ զարգաց-
նէ, ինչպէս չունի հաստատութիւն
որ էր տեղերը թաղապետներ 35
անգամ առեւիկ հարց է կամ՝ այդ
զգալարանները մարդկային աշ-
խարհին ղեկավարին անտեղն են:
Այս վերին զգալարաններ մէկ օ-
րինակ է Թուրքիայի մասնակց
կալումը: անոնք հարաւորաբար ղե-
կավար թուի լիւսն կարող էր
GPS-ի ձեւաւրութեամբ: Կր ղեկա-
րին իրենց առեւիկ որ առաւ լիւսն
թիւեր: Ինչպէս նաեւ «ձեռնակ»
կալումը ղեկավարին ղեկավարին մաս,
որու ի՞նչպէս այս ձեւերը մէկը
մէկ կը վերադառնին առանց գլու-
նակի: Երբ ոչ չուն են, ոչ
թիւեր, ոչ այդ ղեկիւր, մեր սա-
նաճանիկ զգալարանները յաճախ

երկու զգալարանի մաս կը կարեն,
հաշտարարութիւն փոխադրական կամ ղե-
կավարին իմաններու: Առաջին ղե-
կավարին զգալարաններն են ղե-
կավարին, տեղադրութիւն ու ղե-
կավար, երկրորդ զգալարաններն
են՝ հաստատութիւն ու ճամբար
կիլիկը:

Այս ճանաչող հակերս ծանոթու-
թիւններն առաւ այս զգալարաննե-
րուն մասնաւորաւ իմանց մասին:
Ինչու ի՞նչ մեզ օրտակ է երկու
թանկացիկ տեսակներով որոնք
ձայնի ընկալումներն են: Կրնա
ճամբար, շարք էր գործողութիւն
ներ անհրաժեշտ են: օրի մէկ յա-
րազող աղիւններու ձեւով հանող
ձայնները կը մանեն ղեկավարին հա-
մալարաններ, թիւեր, թիւերով
թիւերով: Մանր տարրերին
մասին, սառն ու ապալակներ այս
թիւերով կը հարցունեն: Կր հարցունեն
ներքնակային մէկէ ձայնին ուժը
թիւերին կը բարձրանան: Այս
գործողութեան ամբողջութիւնը
ղեկային աղակի վերաձեւումով լի-
արարական ղեկի մէկը առաւ:
ուրիշ: Ուրեմն զարմանալի չէ որ
անտեղն ղեկի մէկը ղեկի հաշտար-
արութիւն իմանցում էր որ ուրիշ
կողմէ կատարարական մեծա-
րանիկ տեղեկութեան վերաձեւում:

Հարկէ յաւաճագումով, ընա-
կանարար, ղեկավարին արմնին
կը կրնալ: Այս պարագային հար-
կէ երկուին խախտ լուր՝ հետեւեալ
ներ կրնայ ունենալ, այսուհանդերձ
իմանական ղեկավարին հետ կողմ
են: Ծրագրական մէկ ամէն արար-
ք տարաբան ղեկավարին մէկ ձե-
պար նորումն են: Կր ղեկավարին
գլուի: Այս վերիններուն 40 տր
կարծում արողական լուր ղեկավարին
կը տեսաւ, որոնք երեք շարքու
գր ձեւական ընդ ղեկ:

Կալով մեզի այնքան թանկութեւ
տեղադրութեան, ինչպէս որ աշը
կատարարական գործիքի էր մէկ
կիլիկներ: Ինչպէս ծանոթ է,
այս ղեկի կ'ունեն մեր աշը
էր ղեկի, համաձայն ղեկի: Այս
վերիններ, լուրի քանակութեան
են համաձայնարար կը բարձր
հիւր, լուրը հաաաաաաաաաաաաա
ստանին (Իրիւրար): Այս վերին
եր յոյս հաստատարին կը հոսուր
ձայնի ցոյցներն (նիւթի) վրայ ու
հաստատարները կը կրնաւու են
իմանական գործիւններ: Հոս էր
ուրիշ ղեկավարին ղեկավարին
կ'ունեն ղեկավարին հարցունեն
զիւրիկ իմանական ղեկավարին
կարգ, ուրիշ ուրիշ կը ստանան
այս ղեկի գործողութիւնները
կարգաւորել, վերաձեւում համար
կատարած պատկերի:

Այս բաւական պարզեցում ղե-
քը ղեկացող ոչ միայն ղեկավարին
իրենց գործելով և ղեկավարները

Մեր ղեկավարն ու Թուրքիայ հետ
յարաբերութիւններուն մէկ օրեւ
նախադրական ղեկավար:

Արեւելեան արմնակներ Հայաս-
տան արտապատկաններն առեւիկ
ած մասնաւորութիւնները թուրք ղե-
կավարները այ լսելին: Ինչու արար-
ութեան կը թուի, որովհետեւ անոր
Թ. Կարս աշխարհաբանական ան-
տեղներն են: Չոյցն որ անցկան
մէջ մնացած այդ արտապատկա-
նութիւն տեղային և ղեկիւր, կը մեծ
էր ղեկավարին ղեկավարին ղեկավարին,
Թուրքիայի կարողութեան: Օրտա-
կան կարողութեան նման շառ ու
չառ աշխարհաբանական անտեղն
ներու: Եթէ մեր պատմական ղա-

պալականութիւնը առեւիկ ըլլար,
կը կուշիներն ոչ թէ Հայաստանի
հանրապետութիւն, այլ՝ Արեւիկ
նաեւ Հայաստանի հանրապետու-
թեան: Հայաստանի ոչ մէկ ղեկա-
վար նման պիտի ունենայ է:
Դիւստարակաւ կայ հաստա-
տու պարագային այս նիւթերուն
մասին խաղի առեւիկ կը ղեկավար
տանցէ՞ք, Թուրքիայի միջնաւոր
նիւթերն են, սակայն անոնք այս
զեւր չեն ըլլար ղեկավարական
կարգերու:

(Մեզեպալ յարաբերութիւն)
Պատրաստեց
Ա. ԹՈՒՐՈՅԵՆ

(ဇယား ၇. ၅၂)

« ԵԱՌԱՋԱՅԻ ԲԱՐԳԱՎԱՅՄԱՆ
ՀԱՄԱՐ
ԵՆՈՐՀԱՅԱՌՈՒԹԵԱՄԻՐ ՍՏԱՑԱՆԻՐ
83-ՐԻ ՏԱՐԵՒԱՐՈՒՆ ԱՌՈՒԻ

ՄՈՆԻՏՈՐԱՅԻՆ՝ ՏԻՖԻԼԻ Ս. Մանանթ
100 էսթր:

(Զար. Ա. Երեմի)

Դանուշ Թուրքիոյ զինանշաններուն:
Կարգադրու հրապարակումն է թէ Միջ-
աթի մայր գլուխ մարդասիրական արարք
էր նկատուին:

«ԼԸ ՄԱՆՏ» և Ֆրանսայի Արտաքին
նախարարութիւնը խոր արտակարգու-
թիւններու մէջ են, ըստ թերթին Սեպտեմբերի,
Փետրերի, Փետրերի կը նկարագրէ ինք-
նի շրջանի անդադարները, ըստ որոնց
երբ դիվանագիտական շարքին մասնա-
կետ աշխատակցի՝ Նաբիլի Նուկույ-
րեան փակ զատի մը կը բարեկամէ ան-
գամ որ կը թանց ներկայ ըլլալ մասնա-
կի շառաւիղի մը կամ առաջինի մը:
Թերթը երկուսը նկարագրութիւնը կ'ընէ
կարգադրու անհանգիստ դերերուն, վերջին
երկուսը անհանգիստ, զորս անհանգիստ
էր գտնէ:

Ն. ՈՍԿԱՆԻ Փառքի վերադարձուն
Սեպտեմբերի 4ին, վերջին վեճանքով մը
անհանգիստ եղաւ Նաբիլի Նուկույրի,
Փետրերի, Փետրերի, Փետրերի զինակարներուն
հետ: Հանգիստին պատճառներէ խոր-
հրէն էր՝ «Երկրորդական կարգադրու
համար», ինչ որ կը նշուէր նաեւ անոր
անհանգիստութիւնը: Այս հանգիստին
աշխատէր իր Սառնի զոր կու տար մը-
րանաւոր, առ ի շորհաւորութիւնը գտ-
նէ Ֆրանսա կը շանջ Սառնի զորս
հանդէր կը կողմնակցէ: Սառնի զորս
թերթը եղան ևս կ'ընտանի կարգադրու-
նը, Սառնի և Թուրքիոյ խաղաղու-
թեան գործընկերը: Թուրքիոյ հոգա-
տութեան տակ և մասնաւոր իրանի հե-
լական շարք: Հետաքրքրական է լի-
պերալիտին (Սեպտ. 5) առ ի յուր իստ
անհանգիստութիւնը: Սառնի զորս
կարգադրուներ կ'ընտանի ևս իստ Սառնի
թերթին մէջ զար, արտասանուած գոր-
ծադրական տեսակցութեան մը ընթացքին,
երբ զինակարներուն հետ ևս իստ է՝
«Իստ մէջ գտանք մը կը տեսնուի շա-
րհանգիստ զինակարներուն հետ: Սառնի
թերթը զարգացած գործընկերներէն
էր զարգացած էր: Սառնի զորս մը
թերթը, մէջ մէջ պիտի գտնուի Թուր-
քիոյ հետ որ կը խաղաղուէ: Զարգացած
էր Թուրքիոյ հետ, իստանուէր և կամ ու:
Այս տանի ի՞նչ պիտի ընէր: Այսին ի՞նչ
տար: Ինչ կը ինքնակարգադրու-
թեան անհանգիստութեան ինքնակար-
գութեան, երբան անոր անհանգիստ Սեպտեմբերի 18-
19ին: Սառնի զորս աշխատէր կարգադրու-
թեան ու խաղաղութեան մը Ֆրանսայի զա-
րգացած, գիտնականական և գիտու-
թեան տեսակցութիւնը կ'ընէ Թուրքիոյ
Սառնի ուղղակի խաղաղութեան մե-
նաւորներ:

ԱՐՄԻՆԻ փոխնախարար Թիֆլիսէ կ'ը-
նէ անցած է, որ հանգիստը կ'ընտան
Գ. Ռուշէնիւրի և զարգացած հետ,
գործընկեր լուծում մը գտնէ ծաղի-
տանքին և պահպանել արեւմտեան
համայնութեան: Նախագիտ ալ, Կրասնո-
յար մէջ, մէջ միջեւ տուրքի օժանդ-
ակութիւնը խաղաղութեան հետ ապահով-
ութեան տակ և Սահակալիկի որ Կրաս-
նոյ ՍՊԻՆԻ Կրասնակարգի Սառնի
առաջին ընտանքին ըստ է՝ «Կրաս-
նոյ մը զինակարներուն մէջ պիտի ը-
լլայ»:

ՄՈՆԻՏՈՐԱՅԻ Նախագիտ շրջանի մէջ
արձանագիտութեան, Սեպտեմբերի 4ին
հանգիստը մը պահպանուէր, մէջ հոգի մե-
նաւոր և և հինգ տարեկան ալ վերադարձուն
էր: Այլ փոխարէն չէր եղած:

ՌՈՒՆԵԱՆԻ մէջ (Զարգացած-Սառնի)
Սեպտեմբերի 5ին կը խաղաղուէր ԻՆ. ԻՆ.
Փետրերի զարգացած խաղաղութեան, որ աշ-
խատէր կը կարգէր զարգացած, ինչ որ
ըստ մը չէր փոխարէն երբ արդու Կրաս-
նոյ ընտանքին Փառքի ՏԵԼԵՎԻԶԻՆ Երա-
կարգութեան տակ էր ինքնակարգ կը լի-
պերալիտին (Սեպտ. 5), զանի խաղաղ-
ութեան և արտար փոխարէն և և Սառնի
գտնուէր և գործը փոխարէն: Կը կարգու-
նախարար ար միջին, 2009, երապարակ
ընտանքին ըստ չէր փոխարէն և և
վերջին էր ար ար արտարարութեան մէջ
ալ փոխարէններ կ'ըլլայ:

DIOCESE DE FRANCE
de l'Eglise apostolique arménienne
15 rue Jean Goujon — 75008 Paris
Mgr. Norvan ZAKARIAN
Archevêque de France
a le plaisir de vous convier
au cycle de formations
« COMPRENDRE
L'HISTOIRE
ARMÉNIENNE »
Qu'il anime chaque mois
6ème séance :
dimanche 14 septembre
de 17h à 18h
Salle Nourhan Fringhian
15 rue Jean Goujon — 75008 Paris
Métros: Champs-Élysées Clemenceau,
Franklin Roosevelt ou Alma-Marceau
— Entrée libre —
Renseignements : 06 29 38 96 14

Pèlerinage annuel
de St. Grégoire à Tallaid
Sous l'égide de
Monseigneur NORVAN ZAKARIAN
Primat du Diocèse
de l'Eglise Apostolique Arménienne
de France
Avec le concours de
l'Association Culturelle des Arméniens
de Gap et des Hautes-Alpes
et la Paroisse Sts Sahak-Mesrop
de St. Jérôme

Dimanche 21 Septembre à 10h30
La messe sera célébrée par le
Rév. Père ARCHEN MOVSESSYAN
Curé de la Cathédrale Arménienne
de Marseille
avec la participation
de la Chorale
Renseignements et réservations :
— Cathédrale Apostolique Arménienne
de Marseille : Tél. 04 91 77 84 70;
— Paroisse Sts Sahak-Mesrop de Saint
Jérôme : Tél. 06 77 85 07 52;
— Association Culturelle des Arméniens
de Gap : Tél. 04 92 51 71 80
04 92 51 00 87.
Inscription S.V.P. avant le 10 septembre
Participation aux frais :
Alleur-tour seul en autocar : 25 euros
Repas seul avec des spécialités
arméniennes : 25 euros.

ARMENIE 2008
Demandez notre brochure ARMENIE
2008.
Vous y trouverez différentes for-
mules de séjours à la carte, de cir-
cuits accompagnés et extension au
Karabagh.
● SABERATOURS
Le spécialiste des voyages
en Arménie
11 rue des Pyramides
75001 PARIS
☎ 01.42.61.51.13
e-mail : armenie@saberatours.fr
● SEVAN VOYAGES
48 Cour de la Liberté
69003 LYON
☎ 04.78.60.13.66
e-mail : sevan@selectour.com
● WASTEELS VOYAGES
67 La Canebière
13001 MARSEILLE
☎ 04.95.09.30.60
e-mail : marseille@wasteels.fr

ԿՐԻՆ ԿԸ ՓՆՈՒՆ
Հայ արեւելի մը տան աշխատանք կը
փնտռէ, կ'ընտանի արեւելի անդ ին-
քանուէր: Համար:
Հեռախոսակէ՛ Յամբիլ Յոյակալանիւն:—
01-39-87-42-88
Նման աշխատանք կը կը փնտռէ նաեւ
Կարմէլ Սառնիւրի:
Հեռախոսակէ՛ 01-39-85-90-63 թի-
ւին:

ՍՈՒՐԻԼԻ ՍՈՒՐԻՍՏԵՆ
ՎՈՐԳԱՐԸ
COLLEGE ARMENIEN
SAMUEL MOORAT
2008 — 2009
ANNEE
SCOLAIRE
Tous les mercredis et samedis
De 9h30 à 16 heures
Cours de langue,
d'éveil à la culture
et à l'identité arménienne
De la Maternelle au Lycée (préparation au bac arménien)
Danses et chants traditionnels —
Théâtre — Informatique —
Vaste aire de jeux
Reprise des cours : SAMEDI 13 SEPTEMBRE à 9 heures 30
Inscription-Contact : Sur place, mercredis et samedis
Tél. : 06 74 20 78 40 / 06 13 40 72 01
Direction du Collège Arménien Samuel Moorat
26 rue Troyon — 92310 SEVRES
Métro : Pont de Sèvres — T2 : Brimborion

ASSOCIATION SAINTE-CROIX DES ARMÉNIENS CATHOLIQUES
Dimanche 14 septembre
GRANDE FÊTE CHAMPÊTRE
DE LA SAINTE CROIX
au Collège Samuel Moorat des Pères Mekhitaristes
26 rue Troyon — 92310 SEVRES
Dans ce cadre prestigieux, dépositaire des souvenirs de l'histoire
des Arméniens et des Français, nous vous proposons
une journée exceptionnelle :
11h : Divine liturgie dans le salon du Collège
15h : Repas sous les frondaisons.
Animation musicale par l'Orchestre S P I T A K
Jeux pour les enfants — Tirage des tombolas enfants et adultes.
P.A.F. : Adultes 20 euros — Enfants : 12 euros
Pour éviter de mauvaises surprises, réservez dès maintenant par téléphone
01 44 59 23 50 • 01 40 51 11 90

Association "MACHTOTZ"
Pour la Défense de la Langue Arménienne
Rentrée de l'année scolaire 2008/09:
1) Cours intensif d'arménien 1er niveau
pour non-arménophones
20 SEPTEMBRE 2008 — 17 JANVIER 2009
Stage de 50 heures
le samedi matin de 9h à 12h à Paris (Absentéisme exclu)
Ces cours s'adresseront aux débutants de 8 à 70 ans.
Les élèves francophones seront capables de parler,
ainsi que de lire et d'écrire l'arménien
L'enseignement est assuré par Mme Hilda Kalfayan-Panosian
avec sa METHODE AUDIOVISUELLE
2) cours de 2e, 3e, et 4e niveaux
20 SEPTEMBRE 2008 — FIN JUIN 2009
le samedi entre 12h et 15h à Paris
Les nouveaux élèves sont acceptés à ces cours après un test de niveau.
3) Vous pouvez aussi vous procurer votre
Manuel d'arménien occidental
pour les non-arménophones
Une méthode audiovisuelle utilisable chez soi.
3 volumes en couleur + 1 coffret de 4 cassettes audio
99 EUROS (frais d'expédition inclus).
Pour tous ces cours et le manuel : RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS
: 01 47 50 97 51.

[illegible]

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼԻ ՆՈՐ ԵՒ ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԸ

ԷԿԻԿ ՎԱՅՆԱՍԱՐԵԱՆ

Լ. ՏԵՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ՀԱՌԱՍԱՐԱԳԵՈՒՆԻՈՒ ԶՈՒԲԸ ԵՒ Ս. ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ԳՆԱՀԱՏԱԳԱՆԸ

Ինչ քաղաքությունն այ տրուի, գիտար է տարին հերթին Հայաստանի ու անոր ժողովուրդին աղբյուրում մասնագետներին, կամ գրեթե միայն անհեղձ պարզիկ Լևոն ՏԵՐ Պետրոսյանի նախաձեռնությամբ ընդգիծված շարժումն ինչպես մեկնալիս է։ Այդ գիտարությունն ստալինյան պատերազմից ապուր ըտրից ներսն տառլին արմատ մասնաշուկում Բ. Գուշարանի պիտիվարությունն տարիններս պիտուում լուրիներն է։ Այդ տասնամեակին անկախ Հայաստանի տառլին նախադարձն ամեն ասիկթով տուտա ըտգալական կենտրին հետ կապերը խաղած նախկին մր պատերերը զորմուռնեկներն վերադարձում էր գիտարանոր որուն յարկերական շարատարական թիվները դատար Եղան այդ վերադարձները։

Այսօր Լևոն ՏԵՐ Պետրոսյանի քաղաքական մարցին մէջ վերադարձնվածներն երեսօրին քաղաքություններն մր կարելի է փորել, որպեսզի գիտարին գեղեցկան լուրի անկ։ Տրվանին մէջ ուսուական աղբյուրներն գտնի գրեթե կրճատում միտումով արեւմտական գրաւորներինն զրգուտած այդ գեղեցկան Հայաստանն էր չէր կարծիք Լևոն ՏԵՐ Պետրոսյանի ընդգիծական անաղղութիւնն հետում ընդգիծվածներն շարժումը։ Շատ ուսումնաշնկարում Բ. Գուշարանի գիտարը թիւրքիս անտեղծ, անոր զայտարար չէր Հայաստանի մէջ հակակշիռ մր մեաւցնել այդ ընդլից քաղաքականութիւնն մասնաւոր որ յաւաքայունն զայն շարժումներն տրամադրի մր Լ. Տարաւորէր Ս. Սարգսյանի եւ։ միջոց է որ Քուրբանջի հետ յարաբերութիւններն նիւթին մէջ էր նախորդին թաւական կտրել կեցումընն տարրեր անոր մտեղծութիւնը, Յեղաշարժները պատմարաններն մարտեր մր ընդմիտութիւն ներթափանց յոժարութիւն, մասնաւոր թերթական թերթեր մր ճարգարացրին թանր թանր (տե՛ս "Յոտալ", Սեպտեմբեր 5, ր. 3) թէ Պիւստոս-Հայաստանի թիւրքիս արաբոր-ճարգարան անտանտն է։ ... այդ կարելիքն տուր չգեղց. այսու հետեղեթ, չէր կրնար հիմնովին փորել անկն Եւստանցի զեկմարտի անոր պատիւներ։ Անկն տրամադարանիս իր թուէր մտածել թէ Հայաստան-Քուրբանջի յարաբերութիւններուն կարգադրութիւն, ի գին Հայկական երեսօրներուն անտանտն, իր յիշատեղիք նաեւ Սփրոսյանի չա՛նեւուն։

Այս ընթարկին մէջ հետաքրքրական տուելու կուտ Սեպու. Տին նախաձեռնած ճարգարութիւնը խտաճելուն ընդգիծվածներն որոշումն էին քաղաքությունն յարկեր որուտն Քուրբանջի մրցումին ճարգարին կաղաքությունն յայտարար վրդովում չապանաւորուն կեցումընն։ Բայց այլ տեսանկյունին մր, որպիսիկանց նաեւ արեւմտական գրաւորներ-Քետրը Թիմիթիսի վասնաւոր ու անհետանա փորներն մտկոտրութիւն։ Ու այս կրճատումով գիտար է զուգահեռ մր ընկաւել տուելուում իրադրութիւնն ու ընդգիծվածներն գիտարին կեցումընն։

Այդ կեցումընն յայտարարումն է։ ՏԵՐ Պետրոսյանի եւ, «ԱՆ»-ի իրաւեցիկն տուում էր ճարգարացրին ղեկաւորներն։ Անոր անկողին իսկ նախկին նախադարձն Ռուսաստանի ղեկաւոր կրճատի իր վնասակար միջամտութիւնը՝ օւղթ ժողովուրդը չեղարարումներն զիւրիցի գերով։

Երեւէ կրճէ, ուսուական օմոնգար-կուրթիւնը նորիցի քանի մր մտում անշարժ ըլլար, այսօր Հայաստանի Օւղթիւս գիտարներն չէր ունենար այսինա։ Կր հետեւի կառարարումին մէջ Սեմեթիկայ Միացեալ Նահանգներն չգեղեցիկ կեցումընն։ նման «Գլուրջ պետութիւն» որեւէ երկրի չէր կրնար նման արկածանկարութիւնն միայն ըլլալ, բաւ էր յայտարարում համադրումին Բիւլ մր տարրերէ Երեւմտեղեկի պարպումն. անոր քարեկանական որոշ միւթերը կրբարան սխալ մեկնարանում ըլլալ Վրաստանի նախադարձին կողմն։ Հիմնում այդ երեւակայական ու սխալ ընկալումին, Վրաստանի ճարգարեր կրնթարկել թէ հիմնում էր յանկարծական շարժումն էր գործնական եւ կառարարած իրադրութիւնն էր միջադրային նեղելի ունենալուն անկարողութիւնն վրդաւորանկարութիւն, որ երաշխարարում Լ. Տարաւորէր Բ. Թիմիթիսի այլ մտեղծութիւնը ցարեւալոր որդէս իրաւունութիւն ընկալութիւնն ուսումին օրինակ մր իր նաեւ է։ ՏԵՐ Պետրոսյան։

Ջրոյցին շարժումներն Վրաստանի նպատակին տառլին ներառարութիւնն յառակ չեղում էր մտածել։ Լևոն ՏԵՐ Պետրոսյանի կրճէ թէ մտադրութիւնը Հայաստանի Օւղթիւսի ժողովուրդին ընտրութիւնը չէր, այլ միայն տերաշնկարում։ Մասնաւորիցին չէր կրնար պահանջարկ թէ միջադրային ճարգարութիւնը չի հանդիսութիւնն տառլին իսկ տեղաշարժութիւնն մր այս կամ այն մեւով ճարգարութիւն կրնայ ըլլալ։ Կր յիշեցնէ 1995ին Բրախիաշի Սերգիւրան պարպումն։

Այս չեղումը չի խանգարել դրբարութիւնները։ Լևոն ՏԵՐ Պետրոսյանի կրճարումնէ, արձանաւորութիւնն թէ Վրաստանի գրեթե, իր երկու տարածքներուն կրտուտանումն ունեցն։ Ճարգարութիւնը իրաւորութիւնն ճարգարութիւնն էր մտալիք է որ այդ ժողովուրդը անյայտ վերադառնի իր արժանաւորութիւնն ու կրճարաւորութիւնը, մայրենիք անկողն է, մասնաւոր կեր Վրաստանի կալուածութիւնը, ճորտութիւնը, քաղաքականութիւնը չիւր ին Հայաստանի չա՛նեւուն։

Մասնաւորին նախաձեռնումն Եւստիկանի որ տառլութիւնն համարելի կուր միջատնի յախադարձին միջոցորութիւնը որով կր նեղեց յայտարար նաեւ Եւրոպական միութեան զիբբորումը, Լ. ՏԵՐ Պետրոսյանի կր պատմական ուսուական վրդաւորան ճարգարութիւնն հետեւաններուն մասին ճարգարութիւն։

Իր տեսակետով՝ ան միայն տեղաւորուն, կամ տարաշարժանութիւնը նախաձեռնութիւն կրճատել, տառլից աղբյուրն մեծ պետութիւններն ազգաւորական ներկայ յարաբերութիւններուն վրայ։ Հայաստանի Օւղթիւսի ճարգարան նոր ընթան մր քանալուն աղբյուրի յայտարարել չունի։

Ինչ կր իրարեւոր Հայաստանի վրայի աղբյուրներն, յայտարարել վրդաւորանութիւնն մտադարձութիւնն որդէս արդումն յոժարութիւնը ցոյց կու տայ թէ որքան փափակ ու կոնցրի է ճարգարան տեսանկարութիւնը։ Լևոն ՏԵՐ Պետրոսյանի կր թիւրքից որ երեւմտութիւնները լրբութիւնը արեւմտական այս գտնի երրորդութիւնը Եւստիկանի ղեկաւորանքներն կարգադրութիւնն։

Հետաքրքրական մաս մրն է Հայաստանի կառարարութիւնն, որքան անոր քարեկնիք։ Երկու քա-

Քուրբանջի ինքնաշարժը երեւմտի կրճարութիւնը՝ Օմիւրայի ճարգարութիւնը զանուղթ թուրքիսական գրաւորներին մտեղծութիւնը շարժումընն գեղի Իսթանբուլի կէտարին երկու անգամ արեւմտեղէ շարժումն ինքնաշարժը։

Երեւայ ընկերութիւններին իր նախադրերը շարժար երկու անգամ երեսանի կենտրոնական կայանից են գտնւել գեղի մի երկրի, որի հետ Հայաստանը դիւտանգիտական յարաբերութիւններն չունի։ Շարժար երկու իր իրաւորութիւնն էր վնասմանընն է գտնւել։ Շարժար երկու անգամ երեսան-Իսթանբուլի երեսան օրաշարին թիւրջ կայ։ Ս. մասնաւորին ճարգարութիւնն յարաբեր մէկ թիւրջ կայ նաեւ գեղի Սեմեթիկայ։ Անտալիս ընկերութիւնն Սեմեթիկայ Քուրբանջի մեկնորդութիւնն թիւրջ համարն է մաս 25000, տարալիս մէջ՝ 30 ճարգար։

Քուրբանջի եւ Հայաստանի միջեւ գործող անցարկային օրեկնի համարանքն 22 քաղաքայիններն որում էր ցրտարկայիններն 300-հալ վրայ։ Վրայ տառլանք որեւէ գիտարութիւն չի տառլանքում։ Ինքնաշարժում մեկնորդներն վրայ տառլանք են, սահմանին, օրաշարն զնապրոյները՝ Իսթանբուլի կամ Անթիպիսի օդակայանում վնասելով 15 տարբ։

Քուրբանջի ժողովուրդ-ճարգարութիւնն կառարարութիւնն, փորն նախաձեռնէ՝ Տիւրքի լիբերալութիւնը ճարգարութիւնն յայտարարել, որ Հայաստանի 70 ճարգար քաղաքներն աղբյուրին պիտանում են Քուրբանջիում։

Ինքնաշարժում կառարարներն շարժար չեն կր գիտար, որ Հայաստանի Քուրբանջի հետ պիտանգիտական յարաբերութիւններն չունի։ Երեսից Քուրբանջի մասին որեւէ խոնքը չեն ունենում։ Մասնաւորին վնասում են 15 տարբ, Եւ Քուրբանջի ղաղաքն էր իր գրեթե Հայաստանիցիցի տառլ։ Վրայի սահմանայիններն են անկն գիտար, Եւ Բաղադրութիւնն մարտանկար համարելու տառլ վարդերիցից մէկը Անթիպիս, տառլ։ ճարգար անանգութիւնը նոր միայն թիւ 10 տարբ տարբ։ Զորքիւմը թանր մարդ այդպէս յարեց, լայնց Արին թաւականի դուրանք հարցեց վրայի սահմանայիններին տառլ համար։ Իսկ ինչ խոնքը կարող է լինի անմահ գրի հետ կապումն։ ճարգարում են ետեւի նախադարձին նաւում վնասում։

Երեւմտեղեկանութիւնն-Ռուսաստանի եւ Վրաստանի- միջեւ մայրանոցական ճարգարութիւնն մր գեթ զրաւին չեղարկութիւնը տառլեւարանին էր եւ այս տառլում պատմաւ վրայ Հայաստանի իշխանութիւններուն կեցումընն զրմ-գո՛ւ ըլլալու։ Այսուհանդերձ, կայ ուսուական ղաղաքան, պատմարկին դուտ քաղերն ճարգի։ Հու կր միջաման ճարգի ղաղաքան յարաբերութիւններն եւ Վարաքարներն ղաղաքարներն։

Վրաստանի անկարողութիւնն փառն է թէ միայն մէկ զրաւից կարժում ունենալ ինչպիսի շարք է, այդ գտար պէտք է մեկ գործնական, իրական քաղաքին մեկնարկուն ճարգի, Քուրբանջի յարաբերութիւններն ճարգի կարգադրելու եւ Վարաքարի ճարգի ղաղաքան աղբյուրներն։ Լ. ՏԵՐ Պետրոսյանի չի խօսի Իսթանբուլի մասին որ Վրաստանի հետ ր. դուտ մրն է Հայաստանի ճարգար։

Երկրորդ գտն մրն է փորել պետութիւններն արկածանկարական ղաղաքին խտաւորուն աղբյուրութիւնը։

Ճարգի աղմարարուն։ Ճեղքը լուրի կապած կամ ճարգարում է։ ... պատմական նա։ Եւ տառլեցի անմահութիւնն թիւրքից, ամեն ինչ նորմալ էր։ Արին անմահութիւնը հարցեց եւ փորել հետ տարաւ անցարկէ։ Իճարեկ, փորել նաեւ արաւաղներուն, երկուր ղաղաքան ճարգարութիւնն է տառլին։ Մէկ մայրանոց լայնց անցարկ քաղաքին սահմանը։ Կէս գեղեցիկ խոնքը վրդաւորան սահմանում էր, լայնց դուտ կողմում արդէն թուրքիցական սահմանն էր։ Վրայիցի ժող զարձակ ապաւում են։ Վրդաւորան մարտանքն այրատանք գրեթե ուղղային ըբբում է անմահութիւնը։ Իմ անմահութիւնն էլ լուտ ու մուտ տուել մեղքում։ Գործողութիւնը շարժումներն արեց, կրեց ու կու տուել։

Փիւրեցիկ կրեց ետեւի շարժում նաւում վնասմանընն գրեցին, որպեսզի անցում էր գտնւել Իսթանբուլի, ղաղաքաններն էր տառլին, որ առեւտրոր անկն յանկարծ ղաղաքան։ Քրեկը ընկ ճեղքէ կր շա՛նեւ, դուտ մր չեն զգար, թմբկմարդ կրեց։

Ճ16 տարբ գտնւել զալիս եմ, տղայ ղա՛նց, տառլ էր նա ու չէմ անմահութիւնը։ 1992 թուականից սկսում։ Չէի այդ մասնաւորականից Հայերն սեղեցի մեկին Քուրբանջի աղբյուրն երեւում։ Չեմալով տեսն էր զալիս, Ինչ մասնաւորներն էին։ Հիմն կը մեծ խաւութիւնը մեկ խոնքիցին։ Իրանը փող շատ ունեն ու մեծ թիւ մեծ են թերում։ Դրա համար մեկ մեծը չի տառլան։ ... մի տեսնի ապաւորանքի տառլ։

Ճարգար, որին եւ եմ տառլին անցում հետ թերի Իսթանբուլ, հիմա դուտել է ետեւ ղա՛նց, այնպէս է խոսում։ Դրան լայնց մր կողմ ղալեցի, ղալեցի՝ կը մտեղծի եւ, չեն չիւնում, տառլի 36 մեկ ղալեցի։ Եւ յայտարար ղալեցիցըն 36 մամ ղալեցի, ինքնաշարժի տարրերն հաւաքաններն։ Մարդիկ ճարգիտ են եւ չէին գտնւել ճարգարին չի երկարութիւնը օտ իրենց աղբյուրն են։

Համար կրճէ հետ արդէն 8 տարբի աղբյուր է Իսթանբուլում։ Չեւ չիլի զորքարանում ալիւտանում են, տառլ է նա։ Ինտաւորով Հայաստանի ճարգարութիւնն աղբյուրն են ուղարկում, քանից կայ աղբյուրը վնասում են։ Հայտարար տառլ է, որ որտեւ է վերադառնալ։

Հետաքրքրական է աղբյուրն ու տեսնել թէ մրցումին թուականին ղալեցի ճարգարաններով այնպէս ղեկաւորութիւնը պիտի ղալեցիցիցի վրայի ղալեցիցիցից Եւ Սարգսյանի ճարգարաններն ու նոր ղալեցիցիցից պատմարկները, իր ղեկաւորներն կողմէ այս վերջինից ղաղաքարաններն ներկայի փորելուում շատ նման կեցումընն մր արտալայտութիւնն են։

Ս. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

04 78 26 28 71
04 72 37 61 57
04 78 23 75 13

Թիւերուն:

LE NUMERO: 1 20 €

ՀԻՄՆԱԿԻՐ ԴԱՒԱՐՇ ՍԻՍԱԿԻԱՆ (1884-1957)

ՏԻՒՍՏԻՐ - ԹԻՒ 22-027

Fondateur SCHAVARCHE MISSAKIAN

84e ANNÉE - N° 22-027

ՕՐՈՒՆԱՆ ԴԵՊԳԵՐԸ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԽՈՒՍԱՍԱՆ յայտարարած է Սկզբ. 9-ին, որ դիմադրողական շարքերին թիվները կը հաստատվեն Հարաւային Օսթ-Քլոյ և, Արեւելոյ Տեւ և, այս երկու հանրայնութիւններուն մէջ պիտի մը-նա՞ն 7 000 ուսու դիմադրողներ, երկար ժա-նանիկ շամար : Այս յայտարարութիւնը կամ է, Սարգսի Մոսկուայէն մէկուն-մէն թէ յետոյ : Արտաքին նախարար լորտի կը պահանջէ նաև, որ այս երկու հանրայնութիւնները մասնակցին Բյու-նիս հասցեագրութիւններուն, որոնք պիտի պիտի չկուին : 15-ին : Նոյն արտաքին նա-խարարին թէ մասնակցի միջոցով, երբ Սարգսիին հետ հասցեագրութիւնները թիվները, երազայնութիւնները մեքսիկոն են որ-նի թիվներին : Տեղեւոյ շամար Օդոնտո Տիմ ծագած պատերազմի պատահականա-տուութիւնները :

ՄՈՍԿՈՒՆ մասնակցարարէն պո-նակ պիտի գնորդէ Վիեննայի, որ-նիս կրօնականութիւնները շարունակ : Գարապէտ Նարգեզին, որ, Նոյնիսը 10-ին 14 ուսուական նախարարին 4 նախ-ը պիտի մասնակցին միջոցով ուսուարար-ներուն : Ուսուարարին շամար գրգռու-թիւն մըն է :

ԿՆԻՍԻ (Փաստադրական շահագործում և ընդհանուր տեղեկատուութիւն արժե-քով) քաղաքական այնպէս վէճի գլու-րացաւ ոչ միայն մայիս 1-ին զինուորա-կան պատերազմող զաւարակին կողմ-ը անմերկ ժամ, որ Սարգսիին այս շար-քին ապրիլից զարկէ Սկզբ. 9-ին : Հարկին ներքին նախարարին որ խորհրդակցութեան թիվն որպիսի պի-տի պիտի որոշուին որոնք որոնք որոնք պատահականաւ պատահականները : Մասնի-կ է որ այս քաղաքական կը վերաբերէ ինչիկ 13 արեւելոյն տղայ, որոնք կը խառնուին հանրային ապահովութիւնը ու-նակ, բոլոր անմերկ (քաղաքական, պի-տահան, կրօնական, եւ, եւ) որոնք մասնի պիտի արձանագրուին ամէն տեսա-կով Ֆախրամանութիւններ լաւաշայա-նակ, առաջին նախնադարութիւնները, քաղաքական հաղթանակներ, կին, կին) : Յար-արադրականներ արեւելոյն, ա-ստիկները որ նման քաղաքականներ կան ապրիլի, յայտ է որ Ֆախրաման, զանի խախտելը կայ չափին այս նորին 14-ին, որ չէր կրնար ապագայ չանան :

ԱՊՐԵՐԱՆ մէջ, Սկզբ. 9-ին վեճադով-ը անի ունեցած է Ուկրաինայ նախա-գով Կ. Ռուսիանիկ Տեւ, որու ընթաց-քին երազայնութիւն Մոսկուայէն և Ուկրա-նայ խառնաւուն կամ է ընդհանրապե-րեան համաձայնագրի մը յայտին 2008-ին : Այս շամարայնագրի զարկի խի-սով յարաբերութիւնները և զարդ գլու-րէն թէ մէկ յարաբերական զարգացումներու, այլ յարաբերութիւններուն մէջ : Հան-գիւծակն ինքն կամ է նաև, իրադարձու-թիւն և Սարգսիին որ չափ ունի է Մոսկուա ապագայ որ յայտն արտաքին-ութիւն, ի զարման պարզեմունքի՝ Վա-րդգէսը կը կարգած ունի մէկուն որ կր-նար անի յար ձեռք ձգել :

ԱՊՐԵՐԱՆ ընդհանուր գործարարի Ֆախրաման և Սկզբ. 9-ին ինչ

ԹՈՒՐԻԿ ԴԻՄԱՆԱԳԵՆՆԵՐ ՀԱՅՏԵՐԵՆ ԿԸ ՍՈՐՎԻՆ

Հայաստանի հետ յարաբերութիւնները կանխադրական, զարգացնելու, ծրարելու Քուրդիստան արտաքին գործերու ուղղութիւն մէջ գլուրի զարգացնելու հարցով իրադարձութիւնները : Գրտիկ թէ ինքնակի Քուրդ միակ դիմադրող մը կայ հայերէն իրադարձ. ան հիւստան Ա. Է. Քուրդն է որ ասորի մը աստի-նաւաղմ զինուած է, երբայնական հա-նարարանին մէջ հաղագրութեան հա-տատն աստանու : Ա. Կրտի երեւոյն, այնի կանչուած է գործի ու ընդհանրապէս նա-խադրելին :

Քուրդիկ Արտաքին գործող նախարար-ութիւնը հաղագրութեան այլ կեղծու-թիւնը ցանկեր ցանկեր է, ցանկեր, շամար րամին է որ որ միայն հայերէն և հայ-կանք միակից ուսուարին ու զՎե-րադարձութեան պիտիւններուն նման, Քի-նիկ հարցեր ունեցաւ ծրարելին մէջ :

Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու, նոր զարգացնելութիւնը պատահաւ է հա-նա, որ Քուրդ գնաւուն ուսուարին լիւր-րանի մէջ վերջին տարիները, հայեր-ին ինչի զարգացնել : Հնո չընտանիս լիւր-րանի կարգին պարզեմունք ու երեւ-ոյսները հայերէն կը սորբին :

ԱՐԱՄ Ա.Ն ՀԱՆԻԿՈՒՄԻՐ ՆԻՍԱԿԱՆ ՓԱՇՏԱՐ ԱՍԱՏԻ ՀԵՏ

Մեծի Տանք Կիլիկիայ Արամ Ա. Կաթի-ղիկոս Սեպեմբեր 9-ին Գաւառական նա-խադրական պատահաւ մէջ մէկ մաս-նակ հանդիպում որ ունեցած է Նախարար 9. Աստու Տեւ : Արտաքինութեան Սու-րիկ Նախարար, Կրտանք - Սուրիկ յարաբերութիւնները, Մեքիկոսի երեւոյն իրադարձութեան չափով, մէքիկոս-կան երեւոյնութեան առեւտրական հար-ցին : Նախարար, մեքիկոսի գնաւունք է Արամ Ա. ինչի մէքիկոսի երեւոյն է մէք-իկոսի երեւոյն մէջ : Նաև, իրադարձու-թիւն է այս մը այս Հայկիկ Ս. Գաւառակը Մակնիկ կիլիկիայ, Արամ Ա. ինչիկ-ոյսներ :

Մեք, ծրարան զործող Ռեքնի թիւր-մարդարձութեան մէջ, թարգմանի. հա-մար արտաքինութեան որոշած պարզա-նադրանքներն զէն : Արտաքին արտաքին-ութիւնը 6 000 պարզադրական կը խախ-տան, որուն 4 000ը ծրարանի մէջ :

ԱՅԿԱՆԻՍԱՆԻ մէջ Միացեալ Նա-հանգները ինչիկարձակ ժամանակին արտաքին երեք դիմադրողներ է անիցիս իրադարձութիւնը պատահում են անուրի մը պայմանէ, երկին արեւելեան շրջա-նը : Սեպեմբեր 9-ին, Արտաքինը կիլի-կիկին համաձայնար Մաուսիկ պայմա-նութիւն (Ուր) : Մեքիկոսի զէն պարզ-րար պատերազմական հնարուն էր) ա-ր-Ֆախրան կողմէ :

ՀԻՄՆԱՍԱՆԻ ԳՈՐԿԱՆԻ չարիկի դի-մադրողները Գիւնաւորիկ քաղաքայն կամ է այն հայկա տարածքներ, որ կիլիկիոյն Համաձայնար մարշալագրի հաստատու-թիւնը տարածքներ Փոնիկանիկ մէջ, Սեպեմբեր 9-ին, կը կարծի որ չեւաղ-ն է Ուկրաինային շամար ուղիղակի կանխած ունեցած է 68 արեւելոյ, Գիւ-նիկին 1994-ին է ինչ կը մարկ երկեր

ԹՈՒՐԻԿԻՆ

ԻՐԱՆԱՆՈՅ ԶԲՈՍԱՆԵՐԶԻԿՆԵՐ ԱՐԿԱՍԻ ԶՈՀ

Քուրդիկ արեւելեան, Իրանի սահմա-նին ժամ, Սեպեմբեր 9-ին առաջին մաս-նակ հանապաղէք արկած մը պատահ-կած է 16 Իրանահայերու մահուան : Ա-նուր մաս կարծած էին գրտաւարութեան հանապաղէքներ : Արամը պատահած է Տօղալէլաղեմին 23-րդ. հնաւորու-թեան կառուցելին իրադ : Կարին անի-կան երկու աստանակ վերադարձի ալ, ո-րոնք մէկ մասին վիճակը չափ մարդ էր : Արտաքինութեան թիվական խորհուրդը պատահականութիւն մը զկարծի մարդ-մէքիկոս է ու Միւսիկին է Սարգսիին զա-ւառարարներուն զործարարութեանը փո-ր-նած տեսողակի արձանագրութեան : Արտահայաստանը մէքիկոս Իրան-հայեր կը ծարարելին երեք հանա-րարութիւն : Անուր թիվներ, Նոր Ջուզ-պէ, Քուրդիկ և Ուկրաինէ կին : Կի-րաւորները փոխադրուած են Արքի-հի-նաւաղանցը :

Միացեալներն են Մաշի Բոնիկա-նան (Նոր Ջուզպէ) մէքիկոսի նախադի-մարանի նախին տարին), Հիւստ Ար-տանան (Նախին ուսուարին), Հիւստ Շիրմանան (ուսուարին), Սերա Արին, Սահմ Ղարիպան :

ԻՐԱՆԱՆՈՅ

ԵՐԻՍԱՍԱՐԿԻՆԵՐ 4 - Օ ՊԱՐՏԱՆԻՐ ԹՈՒՐԻԿԵՆԵ

Հայաստանի ու Քուրդիկ Գործարար-երկուստարը հաւաքականութեան հանդի-պումը տեղի ունեցած է Սեպեմբեր 9-ին Փոլսոյ մէջ : Հայկական խորհուր-4-Օ պարտան է : Երբի ծրարան Հայաս-տան Յ-1 արդիւնող յայտն էր ծրար-կին :

Հայաստան 14-ին էր կը ծրարարէ ինչ-նա :

ԿՈՐԻԶԱՆԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹԵԱՆ ԵՆ-ՐՈՂԱՆԻ ԿԵՐԻՐՈՒՄԸ Երկար պարտաւա-րութիւն մը է, որ, Սեպեմբեր 10-ին Ջուզի-քիւ - ծրարան սահմանին իրադ կը կա-տարի մարկայն պատմութեան մեքի-կոսի փորձարարութիւն : Անուր ծրարանի էր տեղեկերի տեղեկութիւնը, զարգացնել թա-մարները : Փորձարարութեան նախադի-ն էր յաւաքակէ պարտաւառում մանրադի-նին անախարար արադարացիով մը փորձի երեւոյնի տեղեկութիւնը ձեռն պայմանով մը քաղաքացի մար-կանը : Անուր շամար երեւոյնում ձեռն պայմանին պայմանները կը վերադի-մուէին պարտաւառում հանրայնական փոր-նաւորին մէջ ու, փորձարարները կը յու-սային, Քուրդիկի տեղեկութիւն և ինչիկ տեղեկութիւնը զարգացնել : Պարտաւա-րութիւնները տեւած են անէն իսկ աստան-նակ երկու, չափ իրան երեք դիմադրող-ներու մասնակցութեան : Մարդիկ պայմանին ժամ է երեք միլիոն երեւոյ-նը պատահաւ որ փորձարարութիւնը հիմնու-ն փոխ ընդարձակութեան կանխմունք, նաև, յայտնարէն նոր մանրապարբեր :

Ա. ԿԻԼԻ ԲԱՔՈՒՆ ԿԵՐԹԱՍ

Ինչպիս յայտնած էր երեւոյն մէջ Ս. Սարգսիին ու, Քուրդիկ նախադար-Քուրդ կը ծրարար Սեպեմբեր 10-ին : Նա-խարարին ծրարարները մը աստան էր ա-զգրքիմանական լրատու գործարարու-թեան (ԱՊՐ) :

Իրն ուղղաւ առաջին ծրարարը կը վերադարձի Հայաստան այնին : Կը պա-տահարարին թէ իրադն յայտնուի զալ-կը զինք փորձարար Ս. Սարգսիին սա-նուր : Ինչ ընդարձակ էր, հաստա-նուր ըլլալով թէ ջրանիկ հարցերը շա-րարար, Հայաստան-Քուրդիկ կարգա-ւորելու համար լաւապատեման ասիք կու տար ան : Կանչելին թէ զոս մա-նուր էր որ որոշուի, զանի որ ինչիկին-ք յաւաքակցել անի թարգ միակ կը տեղեկը : Քուրդ նախադար կը զործար-թէ ջրանիկ ժողովարարութիւնը պատմութե-ան ու աշխարհագրութեան թիվարդ-անան հասարակող կողմը ունի : Այլ կը լա-րարարութիւնը հարկ է կրնար լաւ : Ինչ ծրարան է ու ընտան Ս. Սարգսիին թէ հայաստան - Արքեպիս հակադար-տութեան կարգաւորումը որքան կար-ւոր էր :

Կիլ, Կիւրէր, Վեյր այնին ընտարկած իրադարձութիւն մէջ հարցերին մէջ : Հայաստան - Քուրդիկ սահմանին լա-ւապատեման կը ինչ յարաբերակ-կին : Ան Արքեպիսի ժողովարարին ինչ յարաձայնուի. շամար, անմանակ կարգերն ու թիվահայտներն 600-ը : ա-նիկ ծարար կարել տարով զարտաքին լրալով երեւոյն որքին է ոչ թէ կար-նան :

Ա. Կիլ երեւոյնի մեք գոշունակու-թեան լաւապատեման է, որպիսեան տեսած է թէ Ս. Սարգսիին անիկը է լաւապատ-ելու պարտաւառութեան մէջ : Գիտի թէ Քուրդիկ ու Արքեպիսի մէջ ընդդի-մարդիկ ունի, յայտն աստան է որ իր այն զարգացնել արեւելոյն պիտի տայ : Կր-տ. Վ. Ս. Սարգսիին արեւելոյն երազայն մէջ 50 միլիոն, ճորի մեքան. անպիս այսոր ծրարան ու փորձարար անմանութիւն զարգացնելին են : Այլ արեւելոյն մեք-նը ան կարգ է ոչ թէ ծրար, անիկին, ա-ր-նա պարտանին նախին էր ապարարին շամար հարկներն :

Արքեպիս ծրարարը կը վերաբերի Յե-րազայնական պարտաւառութեան որոնք լաւ ինչիկար թիվները Արքեպիսի մէջ Սարգի-ն է : Կիլ լաւա՞ն է որ պիտի յայտնի այլ ծրարար : Կը ծրարարին : Պատահարին հե-տեւան է : Վ. Ս. Սարգսիին այ պիտի է աշխա-տի Հայաստանի թարգմանական շամար է աստով ճորի : Պիտի է որպիս ըլլա-լու : Հայաստան կը զարգացնելու հետ լա-ւ յարաբերութիւններ կը ծարկ : Ձեւ ի-ր-նուր ինքով ու յարաբերակ կը ինչիկ-նուր Արքեպիսի ժողովարար : Թալ զա-տահարարին անման մեք : Մեք միւր թիվները են Արքեպիսի : Անուր Սարգ-սիին ինչ անմանակ հարցերն են : Այլ պա-տահար է որ Քուրդ կու զաւա՞ն :

ՀԱՅԿԱՆ ԶԱԿԱՏ

ՀԻՄՆԱՆԻ ԶՈՀՈՐ

Սեպեմբեր 8-ը, երեւոյնները երեւոյ-նան միւլիկի փորձարար զարգարարը ար-տաքինութեան մը Զրգե՞ծ ծարար է : Այլա-ն է 250 հոթ. մէք պարտան : Երկու եր-կուսարարները ծարարան են : Սուրիս Սարգսիին և Անուր Կիլիկիան : Եր-կու ճորի ալ մանրադի-ն վերադարձում են :

ՋՈՒ ՀԶՐՅԱԿԱՆ ԼԵՂՈՒԻՆ

«Ամէն մարդ իր շունչեան իր րաժակ կը րարձրացնէ: Ինչպէս Հայր՝ կեանքին, թուրքը պատիւն էր: այս կէտ կառակ - կէտ լուրջ սասուցութեան հը միւտ, ամէն անգամ որ հանդիպէ Հայաստանի փողոցներուն մէջ լեզուն, լեզուի սէրը շատագործող լուրջներուն, կամ գիւրջուն, քիթթիւր մէջ լեզուին նուրբութեան արտառն ձօններու, փառարանանքի: Ինչպէս է որ յատկապէս երբ լուրջներուն մէջ կան անկեղծ արտայայտութիւններ, լայն ընդհանուր սասուցութեան ընդունումը միտքը կը ընթերցէ, երբ Հայաստանեան ներկայի իրականութիւնը, հայդի թէ լուրջանքներով, ամէնէն արհամարհելի տեղը յատկացուցած է լեզուին:

Կրնայ հասկնալ ըլլալ որ զիկա՝ փար դարս, ի մէջի այլոց գիտութեան ու կրթութեան, ժաշտութի նախարարներ, գիտանքութիւնը շունչին լեզու-հետեւութիւն կապի մը գոյութեան, լեզուին ազդեցութի յատկանշներու գլխաւոր կողմը լայուր ընդլայնել, եւ ինչ: Բայց զիկա՝ անկեղծ մարդն ալ, անկեղծեալ, համայնարարն ու մտայնութիւնը, քիթ լայնացումը թիւնները յարցնելով, ոչ մէկ վրդոված կ'արտայայտէ անկեղծութեան մէջ ալ, առանց Մոսկուայի մը ամէն ձեռքի կախարչը պատահաբարանութիւնը ունենալով:

Այս կացութեան մէջ, իսկապէս զիկա՝ անկեղծութիւն մը ուղղադարձութեան վերաբերելի սպասումը, պահանջը որ արդար անհամբերութեան արտայայտութեան ու տակաւին կ'արտայայտուի շունչը շունչանշանդներուն կողմէ:

Լեզուն լուրջանքներով փառարանողներու արարքը կը նմանի իսկապէս ամէնէն անանցներուն զուրկութիւնները - փողովուրդ, կիկեղծեալ, ժաշտութի մէկուրեւի տողաքի մը մէջ թիւններ այնքան ապշանքով, արհաւիր ներհակութիւնով: Կ'ընթերցէ թափանցելով անտեսելով, ստով շարքերն ալ անպէս համարելով, թմաւորութիւնը սասցած է պիտաւան զարգացականութեան մակարդակ: Հայաստանի պարագային քիթ մը գիտար իր երեսպակն թէ համայնարարն ան ալ լուրջութեան բանմէն, զիկա՝ երկաստանները հայրենի իմացութեան մակարդակը «ողբերգական գոհակութի» ստով հանդիս հասցուցած ըլլան:

Չափերուամ պիտակը կը պատահէ «Աղբջի» (Ոգ. 21) խորագրի Թուրքի Պոլսոսան: Իր յօդակներու անդամներ է ալ իրականացուցեր, շատեղծարարական մրցումներին լիով զարուք բնութեան տառաշարութիւններուն մէջ նշմարում փայլերուն: Թ. Պոլսոսան որպէս սպառնալ մէկըրեւան է հասանձներ ալ, ինչպէս հեռահաւանքը:

«Տարուանմամբ էր հարցադրուներով ի մեր քաղաք, երբ մի հարց յիշատակ գլխուն էր պարտիքն ինձ իր հետադրութիւնը:

«Տեսայ թէ ինչպէս են շրջումները քարձրանում վիթ՝ զգալի այստեղ ու դուրս են յարգում մի ամեն լայնակումամ բառերը:

«Այդ սառնաստակի օրերին ինչքան մայրիկ ցրկուցեցին իրենց որպիսիքը:

«Տեսնելով Թուրքի անմարդկային վերաբերումները պարտապանութիւն, քրապարտութիւնը տարածելու եւ արտոյաններ կառուցելու ան-

յալ զգուսմը, միեմոյն է, հայ ժողովուրդը կարողացաւ անկեղծ պահել կամբ իր հաւատը գալիքի կրկնումովը:

«Մարմնով սարսուռ է անցնում ե ինձ դրդում եմ մայրիկների նստաբանքին:

«Ես իտլանդու լղարմայ սրտիկ առայ, այլ ընդհակառակը, ստուր կանգնեցի երանք:

«Ես քերին 17 տարեկան եմ»:

Բնութեան յանձնաժողովի նախագահ Գուրգէն Գասպարեան երեւոյթը բացատրած է զեմերակրթութեան զարգացումը Հայոց լեզուի եւ գրականութեան նկատմամբ վերջին տարիներին քրտուրող փափանքով վերաբերումովով: Ատիկա կը նշանակէ թէ հայրենիքը որպէս զգեստական լեզու» իր Սահմանադրութեան մէջ նշած պիտութիւնը իր այլ «ստացութեան» քիթ անհամբեր հողադատութիւնը անտարբերութեան ժառանգ, նորիկի արհամարհելի արժանի դարձուցած է զայն:

Թերեւս, գիտնելով Հայաստանեան ներկայ իրականութիւնը, ուր հայրենիքին ընդմէջէն իրարու դիմանկեալ մրցակցութիւնը կը տանի առեւտրեւին ու տեղիքները, պարտաւոր ընթացքը համայնարարական ըլլալով թիւններուն մէջ գիտնելով պատահականութեան կարելիութեան, կարելի է ստուգել լայնումը հայկական հեռուանակի հարցադրումներին, զրարս ժամուրկ լայնումը է կ'ընթերցէ ուր հայրենիքը րաւեղով առեւտրելի իր խառնի ու կը գրուի: Բայց, կրկին, զարմանալու շունչը չկայ, երբ սկսած նախարարներ, միեւնի զոտագանք, ոչ որ անհանդիս եղաւ կըր «Ուղի մըրանք» շրջանակին մէջ աշխատանք լայնացումը զօրին անպիկեղծութիւն, առանց թարգմանութեան:

Կայ, անշուշտ, լեզուէն անդին գիտութեան մարդին լուրջութիւնը այլ նոյն երկաստաններուն ժառանգութիւնը կ'արարարելի համայնարարութիւնը հանդիսանալով (կամ հարցադրումները) անայլով զիկա՝ Թուրքիան ու Պարսիկին, Թերեւսն ու Գիտնելով, եւ ընդդէմ միայն լուրջութեան թիւններուն ստուգութեանը: Այս մէկէն ալ պէտք է ընկալել «Գիտնելով» է հանրապետութեան իրականութիւնը ժամանակը շրջանակին մէջ ու ամէն փառական արգաւանջելու նողկալի պիտակէն է:

Թ. Պոլսոսան կը տեղեկացնէ, տակաւին թէ լուրջութիւնը ըլլալով թիւններուն մէջ 140 նոյնից ալ իրականութիւնը 33 նոյնի գրուած են: «Իսկ զոյ նշանակում է որ գիտնելով 40-50 ընդհանրական պիտէ ունենալով, ինչպէս հայրենիք 18, քանի մը հոգի 16-17 ստացած են: Հիմաւան մասին երկաստաններին զնահասութիւնը 8-12 կէտ է միւլէ:

Հետաքրքրական է կարգալ որ զէջ գրուած շարադրութիւններուն մէջ 3-4 զայս աշխատանք» գտնուած է... անանցում է «Ինչպէս հանդիպել տիմարներին» վերաբերող գրութիւնը որուն հեղինակը զարգացական վերաբերումը արժանի նկատում է այն յատկանշութեան թէ ընդհանրական պիտէն ժամանակով կ'ուղղէ: Սակայն յատկանշանցիկ գտնուած է այն երկուրթը որ նման է կ'ընթերցէ 3-4 հաս եղած են:

Երբեքայութիւնը ամէնէն ընդ-

ՊՈԼԻՍ՝ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԿԵԴՐՈՐ

(Բ. Ե. Վերջին մաս)

ԵԿԵԼՅԵՆԵՐՈՒՆ ՄԷՏԶ
ԸՆԴՈՐԴՐԱԿԱՆ ՉԵՆԳՐՈՒՄԵՆԻ

Ամէնէն տեղի շատ ձեռագիրներ ընդօրինակուած են Պաշտի Ս. Հրեյտակապետ եկեղեցւոյ մէջ, որոնցմէ են սպմոս մը, գրուած՝ 1631ին, հաշոց մը, ընդօրինակուած՝ 1634ին, Յայտնուրք մը եւ նարեկ մը՝ 1636ին, Հարանց վարք մը՝ 1640ին, Նարեկ մը՝ 1649ին, Մաշտոց մը՝ 1653ին, ուրիշ հարանց վարք մը՝ 1663ին, եւ ուրիշ երկու ժաշտներ ալ՝ 1672ին եւ 1680ին: Հոն ամէնէն տեղի ընդունի զոր՝ ծուխն թիւն ունեցող Կրտսեան շունչն առայ:

Քիթին Համամ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ ընդօրինակուած են երեք Յայտնուրքներ՝ 1641ին, 1645ին եւ 1651ին, Աստուածաշունչ մը՝ 1651էն մինչեւ 1666, Կրտսե աղբ՝ մոտենէր՝ 1648ին եւ 1668ին, քարադպրէր մը՝ 1648ին, Միքայէլ Սարգիս՝ 1649ին եւ Աւետարանը՝ 1654ին:

Հասար Տիգրի Ս. Ներկոյաւոն եկեղեցւոյ մէջ ընդօրինակուած են Շարական մը՝ 1615ին, Յայտնուրք մը՝ 1645ին, Աստուածաշունչ մը՝ 1647ին, այլ Աստուածաշունչ մը՝ 1674ին եւ կանոնադրէր մը: Մամաթիոյ Ս. Գեղարք եկեղեցւոյ մէջ ընդօրինակուած են սպմոս մը՝ 1650ին, Մաշտոց մը՝ 1668ին, Սուս Կալլիսթիլը եւ Միքաէլ պարուրէրը՝ 1694ին եւ Պոլսէ զարգալը՝ 1696ին:

Գրաթիւն Ս. Լուսաւորէք եկեղեցւոյ մէջ ընդօրինակուած են երկու խորհրդատները՝ 1636ին եւ 1663ին, Աւետարանը՝ 1664ին եւ հաշոց մը՝ 1672ին:

Գումգալուի Ս. Աստուածաշունչ եկեղեցւոյ մէջ ընդօրինակուած են Աստուածաշունչ մը եւ Մաշտոց մը՝ 1671ին եւ երկու Յամամները՝ 1671ին, 1675ին եւ միայն՝ Գիթիկայով Ս. Աղբակցի կաթողիկոսին օրով (1632-1655):

Ուրիշ քանի մը ձեռագիրներ ալ հասած են նոյն ժամանակաշրջանին, լայն չեն իշխանակուած, թէ ո'ր թաղին եւ եկեղեցւոյ մէջ ընդօրինակուած են:

ՊՈԼՍՈՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆԻՒՐ
ՍԱՐԳԻՍ ԳՐԱՐ

Պոլսոյ մէջ հայկական տպարան

կան է. «Հայոց լեզուն մեզանում զարմէ է գրայանակի ոյ քամ, ինչու մասնագետ եմ ամէն քան:

Եւ ըսել որ Հայաստանի այս կամ այն վերջէն պարբերաբար «Մասնագրութիւն» կ'արարար լայնութիւն զի մէջ լեզուին պահպանութեան ընթացքին մասին, անպիկեալ, ցորակեցելու արամագրութիւններ կը յայտնուի, եւ ինչ: Կարողալ լուրջին հոն ժամանած զարակական թիւններին հեղինակը մասին նման է կ'ընթերցէ իր լեզուի լայնութիւնը, թուրքի, նախ մեր զրան տառաբը...»:

Լայրարութեան բանքը գիտնելու հայրենի մակարդակին նընդմիջ միտք ընթալ ժառանգի կատարած գրականութիւնը, լայն յայն թիւններին քանի մը որ ետքի (Ոգ. 27) թիւն տեղի «Մասնագրութիւն» մը կուտայ: Մարիէտա Մոսկարեան համալսել ընդգրկումով կ'արարարանայ «Ամբիթիւլ» զը-

թեան նախկարարաբար եկաւ Արգար զպր թիւններին: Ան ծան էր թիւններ (եկեղեցի), եւ Ամբիթիւլն ու եւայի զուտակ էր:

Միքայէլ Սրբատաղի կաթողիկոս, որ կը հայրենի Սրբատաղ զարգալէ մէջ ապաստան գտած էր, 1562ին Արգար զպրի զիկա՝ Կրտսեանի պատգամաւորութեան մը ուղարկեց Հոտ, Պիտ Կ. պապին հետ թանկեցելու համար Հայաստանի պատգամաւորութեան եկեղեցական ու զուտանարանական հարցալու ի միեմնեղ ժամանակ տրպարութեան զորքին հետեւելու համար: Պապին հետ թանկեցելութիւնները շուրթիկի արդիւնք չուտուի, լայն Արգարի Խոտիկի զանաւոր կարեւոր նշանակութիւն ունեցող հայկական տպարանութեան զարգացման համար: Պիտ Կ. պապ եւ Վիկտորիէ Հերթիկոս ստորարտուութիւն տուի անոր տպարան լայնութիւն, որմէ ետք Արգար Վիկտորիէ մէջ 1565ին տպարգր «Մասնագրութիւն» տուարաթ զարգացրէ եւ ստորագրաւ:

Միշէ ալ զոտանարան կառավարութիւնը լայնութիւն, որ Արգար եւրոպա մեկնած է զարգացնելու նպատակով եւ զպապին հետ թանկեցելութեան մէջ մասն է Հայաստանի արգաւանքութեան հարցով: Յամոս լուրքը շրջան ըրին, որ ալ հայ թարգմանիկներու սերունդէն է եւ լայն նախկին ունի Հայաստանի թագաւոր ըլլալով: Արգար վախճանով վերադարձաւ երկիր՝ ժամանակով միայն Վիկտորիէ: Բայց լայն տեսչութիւն, որ պապը իր տպարանի վերջերսին մէջ զուտանարանի փոխութիւններ կ'ուղի մտցնէ, ձեռք տպարանը եւ փոխադրուցա Պոլսին:

Պոլսի հաստատուելէն ետք Արգար զպր հոն տպարան լայնութիւն, որ 1567ին տպարանը «Պոլսի քաղաքութիւն», 1568ին՝ «Պաշտնամար», «Մամագրութիւն», «Մասնագրութիւն» (միայն), «Տուրքի», «Տաղարան», իսկ 1569ին՝ «Մաշտոց»:

Ներքը, որ այս ժամանակաշրջանին լեզուն է անտար համառ անէ մը՝ Յորդոր զպրի, եւ կարելի էր մը համաման, Արգար զպր անոր հետ զորանցաբար ձեռնարկած է հրատարակութեան զորքին:

Արգար զպր 1569ին մեկնեցաւ

թանկեցելութեան մէջ բաժնարարութեան տրամա փաստագրութիւններին անդերին լայնութիւն: Ինչ պաշտնակութեան լեզուացած է թէ կրկին տեղեկական լեզուն հայրենի է հաստատուելով: Գրտաւորանում է. ՍԷԻ Ծոռայութիւնը ընդ մը լայնութիւն անցըրէն ենք:

Այն իրադրութեան մէջ թիւններ ամէնէն իրադարձական արարքը կ'ըլլալ նորարար զուտեղ մը ձեռն լեզուին ու անկէ ետք երկու օրէ ետք:

Յոյակամ մեր լեզու, ծած զարգալ տեղական, փաշանկիս բառերով նման լայն տեղ, չէ, չկան:

Ընթերցումով մտանքով, ալ մեր զարք երկու չէ: Լայն զու լեզու ժառարգալի հնէլ, յալիտեան հնէլ...

Ա. ՌՈՒՅԵՆԵՆ

Շանթալ Խաչիգուան,
աղջիկ
Շան և Իրեն Բակոբյան,
հորաքյոր և հարսը
Բաֆֆի և Վալերի Բակոբյան,
հորս գաղակները
յուսով կը ծանուցանեն

ՏԻՆԻՆ ՀԱՄԻՐԱՄ ԼԱՏԻԿԱՆԻ

(Երեւոյի ՅԱՄԱՌԱՆԻՆ)
ժամը, որ պատահեցաւ 88 տարեկանին:
Բուզաբարձարութիւնը կը կատարուէ
Հինգշաբթի, Սեպտեմբեր 11, ժամը 15ին,
Ալֆորտիլի Ս. Պաղոս-Պաղոս Եկեղեցին
4 rue Komitas — 94140 Alfortville

Chantal Hachiguan,
sa fille
Jean et Irène Agopian,
son frère et sa belle sœur
Raphi et Valérie Agopian,
ses neveux et nièce
au la douleur de vous faire part du
décès de

Mme Chamirane HACHIGUIAN

(née AGOPIAN)
survenu dans sa 88ème année.
La cérémonie religieuse, sera célé-
brée le jeudi 11 septembre, à 15 heures,
en l'église apostolique arménienne Sts
Paul et Pierre; 4 rue Komitas — 94140
Alfortville.

« ՅԱՌԱՅԻՆ ԲԱՐԳԱՆԱՅԱՐԱՆ »
ՀԱՄԱՐ
ԵՆՈՐՀԱՎԱՐՈՒԹԵԱՄԱՐ ՍՏԱՅԱՆԻ
ՑՅՐԻՒ ՏԱՐԻՒՄԱՐՆԵՐ ԱՌԻՒԻ

ՄԱՐԱԲԵԼ — Լիւսի Գալուսեան 100
կըստ:
* * *
ՓԱՐԻՉ — Առաջին Շինիկեան 100
կըստ:

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

ՑԱՒԱՑՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ Մարշի Երեւանյան Վարդա-
թիւնը կը խորհի ցատկայարմարները կը
շաշտի երբ, Վարդաթիւնը անպակ ըն-
կերուի Նիկոյ Սալազարեանի, ինչպէս
ձան կը անուանուի, զատկանունը և, քի-
տանիկին, իրենց ժող, զարմանք, մեծ
ժող, լինելուսի՛ք: Լուսաբեր ձերեմեանի
մասնուն աղբիւ:

Վ Ե Ր Ա Մ ՈՒ Տ

ՎԻՃԻՆ «ՍՆԻՍԱ» ՄԱՍՆԱԽԻՐՈՎ
Հ Ա Յ Կ Ա Ն Ա Ն
Մ Ռ Ո Ւ Ն Ց Գ Ր Ո Ց
Ետրմի օրերը ժամը 14ին 16:
Գաղաթիւնները և արձանագրութիւնները
կը սկսին Ետրմի 20ին:
ՎԻՃԻՆ Զայ Մաշկոյթի Տան մէջ
9 rue du Cirque
● 5 — 12 տարեկան երաժիշտներու համար
սկզբնական դրան: Տարեկէ լիւս — ձա-
րէկ համապատասխան դասեր կը տա-
րար: Գար — երգ:
● 13-18 տարեկան պատանիներու հա-
մար՝ Միջնադպր ճախապատասխան
դասեր կը տա: Գաղաթիւնի Տարեկէ
ընկերութիւն: 04-74-53-43-80
04-74-53-25-91

ԻՍԻ

Կապույտ Մարշի Տ. Սերեկիւնեան
մասնաճիւղի հայերէն դասերը կը տա-
րարուի իրենց տարրերը, Սեպտեմբեր 16ին:
Գաղաթիւնները անկէ տարրերը մակա-
րարները:
— Ետնադպրութեան 6 տարեկանէ սկը-
սան:
— Միջնադպր-երկրագնդան,
— Գաղաթիւնի ճախապատասխան
և պատարարներ:
— Զատնաճիւղ:
Գաղաթիւնները կը տա-
րարուի Զայ Մաշկոյթի Տան մէջ
45 rue de la Défense —
92130 Issy-les-Moulineaux
Արձանագրութիւն և արձանագրութիւն
սկզբնական, համաճախան:
01-46-42-45-25 մեծ 06-82-89-16-44
Երեւան, Երեւոյի Երեւանյան:

Լ Ի Ո Ն

Լիւսի Վիճիկայի մասնաճիւղը կը տա-
րարուի, իր մասնաճիւղի ՄԱՐԻՍ
Ինքնուրուի ժողարարը կը տա-
րարուի:
Զարեմաբար, Սեպտեմբեր 17ին
ժամը 9-30ին սկսեալ
Վիճիկայի Զայ Մաշկոյթի Տան մէջ:
Գաղաթիւնները 9-30ին միջին ընտ
միջին ժամը 16:
Գրեւորները 5 տարեկանէ սկսեալ
դասեր կը տա-
րարուի, ճախապատասխան, իրենց
դասերը կը տա-
րարուի Զայ Մաշկոյթի Տան
04-78-26-28-71
04-72-37-61-57
04-78-23-75-13 Բիւրոյն:

D.O.C.E.E de FRANCE
de l'Eglise apostolique arménienne
15 rue Jean Goujon — 75008 Paris
Mgr. Norvan ZAKARIAN
Archevêque de France
à le plaisir de vous convier
au cycle de formations
« COMPRENDRE
L'HISTOIRE
ARMÉNIENNE »
Qu'il anime chaque mois
6ème séance :
dimanche 14 septembre
de 17h à 18h
Salle Nourhan Fringhian
15 rue Jean Goujon — 75008 Paris
Métros: Champs-Élysées Clemenceau,
Franklin Roosevelt ou Alma-Marceau
— Entrée libre —
Renseignements : 06 29 38 96 14

Խ Ա Չ Վ Ե Ր Ա Ց

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ—ՄԱՐԻՑԻ
ՓԱՐԻՉ
Խ Ա Չ Վ Ե Ր Ա Ց
ՏՕՆ ՎԵՐԱՅԱՄԱՐ ՍՐՐՈՑ ԽԱՅԻՆ
ԿԻՐԱԿ, Սեպտեմբեր 14
Փամբարձութիւն և հանդիսարար պա-
տարար կը ծառայուի:
Կը պատարար և կը բարոյն
ՆԱՐԻՍԱՆ ՄԱՐԻ. ՉԱԲԱՐԵԼ
Առաջնորդ Գաղաթիւնի Զայ իրեն
Փամբարձութիւն երեւոյթները կը
կատարուի եկեղեցւոյ Կապույտ Մարշի
կողմէ, զարմանքով: ՄԱՐԻ ԲԻ-
ՆԱՐԻՍԱՆ:
Իսկ պատարարը երեւոյթները կը
կատարուի եկեղեցւոյ երեւոյթները
կողմէ, զարմանքով: ԿԻՐԱՍԱՆ
ԵԿԻՐԱՅԻՆ:
Սկզբնական Գաղաթիւնները՝ ժամը 8ին,
Գաղաթիւնները՝ ժամը 10-30ին:
Կապույտ Մարշի կը խորհի ցատկայարմարները կը
շաշտի երբ, Վարդաթիւնը անպակ ըն-
կերուի Նիկոյ Սալազարեանի, ինչպէս
ձան կը անուանուի, զատկանունը և, քի-
տանիկին, իրենց ժող, զարմանք, մեծ
ժող, լինելուսի՛ք: Լուսաբեր ձերեմեանի
մասնուն աղբիւ:

ԿԻՐԱՅԻՆ, Սեպտեմբեր 15
ՏՕՆ ԽԱՅԻՆ. ԵԿԻՐԱՅԻՆ ՄԵՐԻՆՈՑ
Փամբարձութիւն և պատարար կը ծա-
ռայուի:
Սկզբնական Գաղաթիւնները՝ ժամը 9ին,
Գաղաթիւնները՝ ժամը 10-30ին:
Գաղաթիւնները կը տա-
րարուի Զայ Մաշկոյթի Տան մէջ
45 rue de la Défense —
92130 Issy-les-Moulineaux
Արձանագրութիւն և արձանագրութիւն
սկզբնական, համաճախան:
01-46-42-45-25 մեծ 06-82-89-16-44
Երեւան, Երեւոյի Երեւանյան:

Ս ԵՐԱՐԱՐ - ԼԻՈՆ

ԿԻՐԱԿ, Սեպտեմբեր 14
Փամբարձութիւն և հանդիսարար պա-
տարար կը ծառայուի:
Կը պատարար և կը բարոյն
ՆԱՐԻՍԱՆ ՄԱՐԻ. ՉԱԲԱՐԵԼ
Առաջնորդ Գաղաթիւնի Զայ իրեն
Փամբարձութիւն երեւոյթները կը
կատարուի եկեղեցւոյ Կապույտ Մարշի
կողմէ, զարմանքով: ՄԱՐԻ ԲԻ-
ՆԱՐԻՍԱՆ:
Իսկ պատարարը երեւոյթները կը
կատարուի եկեղեցւոյ երեւոյթները
կողմէ, զարմանքով: ԿԻՐԱՍԱՆ
ԵԿԻՐԱՅԻՆ:
Սկզբնական Գաղաթիւնները՝ ժամը 8ին,
Գաղաթիւնները՝ ժամը 10-30ին:
Կապույտ Մարշի կը խորհի ցատկայարմարները կը
շաշտի երբ, Վարդաթիւնը անպակ ըն-
կերուի Նիկոյ Սալազարեանի, ինչպէս
ձան կը անուանուի, զատկանունը և, քի-
տանիկին, իրենց ժող, զարմանք, մեծ
ժող, լինելուսի՛ք: Լուսաբեր ձերեմեանի
մասնուն աղբիւ:

Date à retenir
Les Marchés de Noël
de CHENE
Les 6 & 7 décembre :
GRANDE
BRADERIE A SEVRES
Les 29 & 30 novembre :
avec la **C B A F**
A MARSEILLE

Maison de la Culture
Arménienne
d'Alfortville

Reprise des activités
2008 — 2009

Le Lundi 22 septembre 2008
4 jours d'inscriptions en septembre :
Vendredi 12 et Mardi 16 de 17h à 18h
Samedi 13 et Mercredi 17
de 14h30 à 17h30
En 2007-2008, la MCA a inscrit
342 enfants, adolescents et adultes.
N'attendez pas, inscrivez-vous aussi !
Attention tuteurs bacheliers,
l'arménien s'étudie tout au long
de la scolarité
LANGUE ARMÉNIENNE (16 niveaux)
de l'Eveil au langage au BAC 2010
et pour adultes.
CIVILISATION ARMÉNIENNE (3 niveaux)
de l'Heure du conte à l'Identité
et à la culture.
Nouveauté : Cours pour lycéens (BAC).

MUSIQUE
Piano — Violon — Guitare — Solfège
Nouveauté : Musique d'ensemble.
DANSE ARMÉNIENNE (10 disciplines)
de l'initiation aux classes mixtes. Du
Classique (sur addition) de la danse de
scène au folklore et pour jeunes gens.
ARTS (4 niveaux)
Du dessin à la peinture autour des arts
plastiques.
Nouveauté : Cours pour adultes.
ECHECS (2 niveaux)
Cours et tournois.

Egalement :
MEDIAS RADIO sur AYP FM
tous les mercredis de 10h20 à 11h30.
BIBLIOTHEQUE DE PRET pour adultes
DIFFUSION LIVRES en langues armé-
niennes et françaises.

Renseignements :
Tél. : 01 43 76 55 89
contact@mca-alfortville.com

ՀԱՄԱՐԱՅՈՒՆՆԵՐ
ՓԱՐԻՉ
ՆՈՐ ՍԵՐԱՅԻՆ

Հ Ա Ն Գ Ի Պ ՈՒ Մ
ՓՐՈՑ. ԻՌԵՆ ԲԱԿՈԲՅԱՆԻ ՆՅՈՒՆ
ԱՐԳՈՒՄԵՆԵՐ ԵՒ ՀԱՐՑԵՐ

Գաղաթիւնի Հաշտանի
Համարարները
Երեւան — Տրապիզոն — Պիլիպի
Մուշ — Խաթիւն:
Մասնաճիւղի ցատկայարմարները կը
շաշտի, Սեպտեմբեր 13, ժամը 20-30ին
Փամբարձ Զայ Մաշկոյթի Տան մէջ
17 rue Bleue — 75009 Paris

ԵՆՈՐՀԱՎԱՐ

Ընկերային Օրդանութեան Հաշտանի Ըն-
կերայինները (Արձանագրութիւնները և
Հաշտանները) անպակ ընկերային
երկերուի միջին Սալազարեանի, ինչպէս
ձան կը անուանուի, զատկանունը և, քի-
տանիկին, իրենց ժող, զարմանք, մեծ
ժող, լինելուսի՛ք: Լուսաբեր ձերեմեանի
մասնուն աղբիւ:

Պ. Ֆիլիպ Սահակեան-Մուշկու 68 և-
րո, Տիկին Սոֆիա Մկրտչեան 100, Պ.
Ալէն Բիլիկի 36, Տէր և Տիկին Միշկ
Փաթարան 34, Պ. Փիլիպ Բիլիկեան 34, Պ.
Փիլիպ Գաղաթեան 100, Պ. Բաշկոյ Գա-
ղաթեան 100, Տիկին Նիկոյ Գաղաթե-
ան-Ուշ 40, Պ. Բոմկ Գաղաթեան 34, Տէր
և Տիկին Փաթարեան 200, Պ. Գալոս
Գաղաթեան 50, Պ. Ալբեր Մակա-
րեան 84, Պ. Փան Բիլիկեան 30, Պ.
Գալոս Փիլիպ 100, Տարբ. Սերբ Գաղաթ-
եան 40, Տէր և Տիկին Փամբարձ և
Պ. Գալոս Զատնաթ-Առաջնորդ 100, Օր-
դանութիւն 200, Պ. Խաթար Զատնաթ
100:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԱՐՑԱՎԱՐ ԺՈՂՈՎ

Փամբարձ և Երեւանյան Կրօնական Ըն-
կերայինները անպակ ընկերային
երկերուի միջին Սալազարեանի, ինչպէս
ձան կը անուանուի, զատկանունը և, քի-
տանիկին, իրենց ժող, զարմանք, մեծ
ժող, լինելուսի՛ք: Լուսաբեր ձերեմեանի
մասնուն աղբիւ:

Երեւ — Բաքու, Երեւան, Երեւանյան
Փանի կանոնադրութիւն:

ԴԻՈՆ
ՎԱՐՑԱՎԱՐ ԽՈՐՀՆՈՐԴԻ

* * *

COMMUNIQUE

Les membres de l'Association Culturelle
de l'Eglise Apostolique Arménienne de
Paris et de la Région Parisienne sont
convoqués à l'Assemblée Générale Ex-
traordinaire qui se tiendra le dimanche
9 novembre 2008, au siège, 15 rue Jean
Goujon, Paris 8ème.

Ordre du jour : Modification des statuts
de l'association.

BUREAU
DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Les Activités du Mois de Septembre
du Centre Culturel Sahak-Mesrop de Marseille

Directeur : Khatchig YILMAZIAN

CONCERT DU CHOEUR SAHAK-MESROP

Dimanche 21 septembre à 17h30

En l'église de Lançon de Provence

Direction : Khatchig YILMAZIAN

Au piano : Juliette YILMAZIAN

Solistes : Ani CONQUET — Nouragir DERMINASSIAN

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՅԱՆԱՐԱՆԻ ԹՈՒՐԻ ԱՅՑՑԵԼՈՒՆԵՐԸ
ՀԱՅԱՍՏ

Աղյուսակների թանկ քաղերը ընթացող Քաղաքային առևտրի թան 300 այցելու ունեցած և ճեղքապատմության թանկալիքը : Անոց մեջ եղած և առարկա կարգավորվող թանկերը, ներկայացվողներ, մարդասերների որոնք երևան գալիս են Սկզբ. Որ Փոքրիկի մրցույթը պետություն : Քաղաք այցելուները զույգ, պետություն զգացումներ մեկնել, ներկայացված փաստերը կապակցվել են իրարից : Աղյուսակները զույգաբար երևան են : եղած և զույգաբար թանկերը կենտրոնացվում են իրարից :

Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Թանկարան այցելող Քաղաքները մեջ գտնված և ճեղքապատմության կապակցվողներն են թանկալիքները : Քաղաքային զույգաբար են որ թանկերը և մեկնվելով պետություն : Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Սեյմսի թանկարանի թանկերը մեջ գտնված և ճեղքապատմության կապակցվողներն են թանկալիքները : Քաղաքային զույգաբար են որ թանկերը և մեկնվելով պետություն : Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

ՆԱԽԱՐԱՐ
ՎԵՐԱՍՏԱՆԻ ԴՆԵՊՐԻՆԻ ՄԱՍԻՆ

Աղյուսակները թանկ քաղերը ընթացող Քաղաքային առևտրի թան 300 այցելու ունեցած և ճեղքապատմության թանկալիքը : Անոց մեջ եղած և առարկա կարգավորվող թանկերը, ներկայացվողներ, մարդասերների որոնք երևան գալիս են Սկզբ. Որ Փոքրիկի մրցույթը պետություն : Քաղաք այցելուները զույգ, պետություն զգացումներ մեկնել, ներկայացված փաստերը կապակցվել են իրարից : Աղյուսակները զույգաբար երևան են : եղած և զույգաբար թանկերը կենտրոնացվում են իրարից :

Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Ա. ԿԻՆԻՆԻ
ԲԱՔՈՒՆԻ ՊԱՏԳԱՐԱՆԵՐԸ
ՎԵՐԱՍՏԱՆԻ ՈՒ ՀԱՐԱՐԱՆԻ

Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Սեյմսի թանկարանի թանկերը մեջ գտնված և ճեղքապատմության կապակցվողներն են թանկալիքները : Քաղաքային զույգաբար են որ թանկերը և մեկնվելով պետություն : Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

ՓՈԽՐԱԳՈՒՆ 2010
ՀՏՈՒՄԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

ՄՈՒՍԱՆԻ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ
4 - 0

2010 թ. հունվարի 2-ին թանկերի զույգաբար : Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

ԱՆԳԱՐԱՐԱՆԻ
ԼՈՒՆԻՈՒ ՀՐԱՅԱՆԳԸ
ՎԵՐԱՍՏԱՆԻ ՆԵՐՈՒՆԻ
ՍՈՒՐԻՆԻՆԻ

Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

ՈՐՈՒՆԻ ԴՆԵՊՐԻՆԻ

ԲԱՆԻ ՄԸ ՑՈՂՈՎ

Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

ՓԱՐԱՐԱՆԻ ՀՐԱՐԱՆԻ

Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

“Գոյն մեծ գործերով զբաղեցրել : Հայաստան և Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Ա. Բ.

ՄԵՐՈՒՆԻ
«LE MONDE»

(11 septembre)

BIEN QU'AFFAIBLIÉ, AL-QUAIDA ESSAIME...

Gérard CHALIAND

Այս խոսքերի մասին, Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

ԻՐԱՆԱՆԻ ՀԱՐԱՐԱՆԻ
ՄԱՍԻՆԻ

Քաղաքային աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

Մեծ հնամասնություններն աղյուսակներում և թանկերում : Ստանդարտ կապակցության մեջ զույգաբար : Քաղաքային զույգաբար են որ տեղական չեն կապակցության մարդասերների կենտրոն : Հայերի կարևոր ներդրումը : Լրագրությունները ներկայացվողները հայերենով պատմություն են թանկալիքներ, մասին, հայերաբար չեն թանկ առնվելու չեն :

(Temp. p. 7. 19)

ՇԱՐԱՔԱԿԱՆ ԱԿՏԱՐԱ

ՀԱՅԳ. ԿԵՆՏՐԻԼ
ԼՈՍ-ԱՆՃԵՐԼԵՍԻ ՄԷՋ

ՆՈՒՊԱՐ ՉԱՐԽՈՒՑՏԱՆԻ ՄԱՆԸ

Լոս Անճեթլիք մէջ, Օգոստոսի, իր ժամանակացուին կը բացէ և խնայար Չարխոտեան:

Մնաց է 1920ին՝ Մարաշ: Մանկութենէն անցուցած է Հայէջ, ուր ստացած է նախակրթութիւնը: 1929ին, իր ընտանիքին հետ փոխադրուած է Դումանիս, ուր յաճախած է Ֆրէր Մարիտաներու դպրոցը և 1936ին ստացած ֆրանսական պատարճեան: Նոյն տարին կորսնցնելով իր չալըը, ստիպուած է ընդհատել ուսումը: Երկու տարի ետք, ֆրանսական քանակի հաշուակալի պատժով մեկնած է Մուշկան (Ճէպէլ Տրապէ):

1941ին Պէլլորթի մէջ լոյս տեսած է Չարխոտեանի ֆրանսերէն թերթումները: առաջին համարը: 1943ին շրջան քննիչի պաշտօնը ըստ սահմանելու Դուշանի քանակի ուր պարեմաւորման սպասարկութեան մէջ, առիթ ունեցած է աշխուշտ Մուրդը և Լիբանանի դատարան անկիւնները: 1949ին Դումանիս մէջ լոյս տեսած է Չարխոտեանի ֆրանսերէն երկրորդ համարը: Նոյն տարին մեկնելով Պէլլորթի, առ հետեւած է ֆրանսաւոր համալսարանի ինքուր և արհեստներու դասընթացներուն և յոր տարի ետք ստացած է լիսանզի կապիտանի, նոյն առիտ ֆրանսերէն լիզուր և արհեստներին դատարանի չալ և օտար երկրորդական վարձարաններու մէջ:

1953ին Պէլլորթի մէջ լոյս տեսած է Չարխոտեանի ֆրանսերէն քանակաւորութիւններու երրորդ համարը, նուրեւորած Մեծ եղեկները: 1969ին հաստատուած է Փարիզ, ուր երկու տարի հետեւած է Մարտի և Կոլէժ տը ֆրանսիկ պատարճութիւններուն, նոյն առիտ աշխատակցելով Վիտաւոր օրաթերին: 1970ին հրաւեր ստացած է ժու կազմելու Պէլլորթի Ալգալիզ

օրաթերին խմբագրութեան:

1986ին փոխադրուած է Լոս Անճեթլիք, ուր հրատարակած է չորս մէսօր «Մանապարտը», «Բաղաբը» ուր նախկին չալը, «Վաւորութիւն» և «Մանաւան փրկելու միջոցը»:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԻՆՏԵՐՎՅԱՆ
ԱՌՈՒՆԵՏՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ՃԱՆԸ

Կէնտրիլի «Մթաթ փալատ» օրաթին մէջ, Օգոստոսի, տեղի ունեցած է Հայկական թատերական րեզուանոր միութեան հաշը: Ներկայ կողմէն 200 հայ և օտար անհատներ Թիւններ, շարժանկարի և թատերի մարդիկ: Յայտարարուած փարձ է դերասան Ռիչարտ Լորդի: Խօսք առած են Ճէլ Միման, Ալեքս Վոլըր, «Մարաշեան» հիմնադրի նախագահ Հակոբ Մարտիկեան և Ռիչարտ Մարտիկեանի գործընկեր: Հէջը Մարտիկեան: Ճաշի ընթացքին ներկայացուած են հաստատներ՝ Ռիչարտ Մարտիկեանի թատերական գործերու մերցումի աւարտական հանգրուան հաստատ երեք թատերգութիւնները, որոնցում իրա յայտարարուած է Քէ 10 հազար տոլարի միջանկարծ միջոցաւ և Լիլի թատեսան՝ Վիտաւոր թատերադրան համար: Հայ կական թատերական արտեսանող միութեան նպատակն է հայութեան մայրն աշխարհից հասցնել թատերի և շարժանկարի միջոցով: Միութեան կողմից կը գտնուի Քէ-միջոցն և մասնաճիւղեր ունի Փարիզ, Երեւան, Լոս Անճեթլիք, Պոսթեր և Նիւ Եորք:

«ԼՈՅՈՒՍ» ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ՅԵՐԱՅԻՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԸ

«Լոյոյա» իրաւարանական հաստատարանի արդարադատութեան և ցեղասպանութեան ուսման կողմից 350 հազար տոլարի նուրը Եր ստացած է Հ.Բ.Լ.Միութեանը: Դումարը արմատարուած է ամերիկեան և ֆրանսական պաշտօնական գրութեան ընկերութիւններու կողմէ՝ Հայկական ցեղասպանութեան զոհ ցայցած Հայերու զննման պաշտօնակարութեանց փոխարէն

կատարուած փաստացի հաստեցումի աշխատանքին, որ բաժին ինկած էր Հ.Բ.Լ.Մ.ին: Դումանի իրաւարանները Մարտի Կիրակու, Պարսի Բաւարիէի և Վարզէի եղբայրներն, արդէն խի 100 հազար տոլար օրաւ մարգած էին Յերասպանադրութեան այս կեդրոնը ըսնայուր հաստատ համալսարանին մէջ: Ասոցի կողմին, Պրեզ Պոլսեանը և Պարսի Մարտիկեան կը կրցան 350 հազար տոլար եւս զոյացնել նոյն նպատակին համար, կեդրոնին ի նպատակ հաստատած ընդհանուր դումարը հասցնելով 800 հազար տոլարի: Համալսարանի այս կեդրոնը ցեղասպանութեան արտեսող իրաւակաւութեան իր տարեկից դասարանները կը գտնուի 2009ի սիկըրը, առաջինամարտ աշխարհին մէջ ամպլոնը Եր հիմնադրու նպատակով: Կեդրոնը նաեւ կը ծրարէ այս օրինակով գիտած գործերուն շարքը Եր կազմակերպել:

ՀԱՅ ՄԵԱՊՈՒՆԻՍԹԱՆ
ԴԱՄԱՆԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՏԱՐԻԿԱՆ ՃԱՆԸ

Պէլլորթի Հէլիք «Ռիչարտ» պանդոկին մէջ տեղի ունեցած է Հայ մշակութիւնի հիմնադրութեան տարեկան հաշը, որում մասնակցած են 350 հազի: Յայտարարուած փարձ է Լեւո Պոլսեան: Խօսք առած են Հ.Բ.Լ. Կեդր. կոմիտէի անդամ Արամ Գալուստեան, ներկայացուցիչ Աւետիք Դոգրեան և Բիւրյոյի անդամ Ալեկ Յովսէփեան, անդրադառնալով Թանկացութեան ծառայութիւններուն հայ ժողովուրդին՝ Հայաստան և Միջին Արեւելքի տարածքին: Գեղարարութեան բաժնին հետեւեալ կեանք է «Կիլիկիա» սեփականի նուազագումարը, զիսկ փարսիկեան Միւրաշի Աւետիքեանի և Նոյլ մը երջիւրեղութիւնը: Չեւառանի գոյացած է 400 հազար տոլարի դումարը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԵՆԵՐԱՅԻՆ
ՆՈՒՄԱՆՈՒՄԻՄԻ ԵՆՈՅԹԸ
ԻՐԱՆԻՄԱՆ ՄԱՐԿ ԿԻՐԱՎՈՍԻ
ԲՆԱԿԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Հայաստանի սեփականի նուազագումարը, Ռիչարտ Մարտիկեան

Կ Ա Լ Կ Ա Ռ Ա

ՆՈՒՍՈՒՑԻՉԻ ՕՐԸ

Մեկուսներ Եր Կալիֆոռնիայի Հաւաք Մարդասիրական ճմարանին մէջ յատուկ հանդիսով նշուած է Ռուսիայի օրը: Հիդրատարանի մէջ այդ թուականին այդ օրուան նշումը սիկըր առած է 1962ին:

Ճմարանի սաները ուսուցչական կողմի բոլոր անդամներին իրենց պարտատու յուանդներին տը կած են, ապա տեղի ունեցած է զի դարձեւեական բաժնի Եր, երջով ու պարով, թատերական փոքր իր յայտարարութիւն: Աւարտին օրնու: Իրան ու դմաստաների խօսք ար տուտանած է ճմարանին կառավարիչ Օլակա Վրդ. Գիւրգիլեան:

Հանդիսութեան ետք ուսուցիչները մասնակցած են նաեւ աշխարհիկութեան պարտատու գումար ճալի տնայնկալ ծրարքին:

Ճմարանի հարերամեկանի առթիւ Ֆիլիպինի մէջ երջիլ ունեւանէն ետք, աշխուշով Լոս Անճեթլիք, Սեպտ. 1ին մասնակցած է իրաւարան Մարտի Կիրակուր ընդարարանի մէջ կազմակերպուած ճմարանին, իր երախտակութիւնը յայտնելու յոյս արարեալներուն, որում մասնակցած էին խումբին համար իր նուազագումարը փոխարինող յոր գործընկեր տպագրութեւն հանդարտութեան: Յամանախումբի անդամներին Ալեքս Բուրժույեան, չնորակալութիւն յայտնած է ներկայ թէ թաղական նուիրատուներուն, որում զոյացուցած էին առիկ յոյս 60 հազար տոլար: Նուազագումարը, զիսկավարութեան Արամ Լարաբեկեան, մեկնարանած է երաժշտական ջանքի մը հաստատման:

ԼՐԱՏՈՒ

ԱՆԵՐԱԿՆԵՐՈՒՄԻ
ՄԷՋ

ՀԱՅԿԻ ԵՄԱՅԵԱՆ

ՆԳԱՍՏԻ ՕՐ ՄԸ

Մեղ սեմակ զէրքն ու միմանին ընտանիք ցատուցան մէջ կողմ: Կիմար պատանով ու մեղ սեմակը: Նաեւ պատանով եր փութելին ինչիւն ԼԵՔ, օտեղ վայ կեցած մեղներ ըլլային: Մի, ախ, հոգ ցով ցով սեղանած նշանցած զիսկեան և սպարեալ լայ: Չեւաթար արցունք դնուել վայը զգէի, աք մէջ մեղ անտաններն կը լայի: Ապա կարգապահ զիսկապ առած երկուս, ի վեր կը ծալի: Եւ ապա արցունքներն էր չեղ փութել, առջի էր չէի տանել զիսկը: Կարտա ծարալի պէն կը լայնելի Կարտա, ինքնան, լայնում... երկիւ մարդիկ էր այդ միջոցին: Բայց զիսկ ինքն էր ինքն: Հոս պատանովութեան մէջ եմ, ինչիւն, իմ լայն, հեռունակ համար էր իմ պատանովութիւն: Այն տանի արցունք աւ ծալիներն կը բարձրանէին, ու ամէնքս մէկ կարգապահ կը լայնելի:

Մեղի պէս ճերմակ, ճեղքերը օտեղի արցունք անիկա կը պարտել սեմակ մէջ ու ծոլի կու գոր մեր զիսկը կը ծալի:

Մեղի պէս տանի մասնակցած զիսկը զարալ Բուրք մը կըսա և ըսա:

- Գէ... զէ... լարեր լատ զէ եւ... ամէն կողմ կարել տուն, ծափ արին, աշ չալ նայա, կեղեկիք Դմա... միւրէր կըրմանցաւ, արմատէն շարքունի:

Քիչ մը կեցաւ զուրկը շարքն ու ըսա:

- Եթէ մասնակցած ըլլայի, կարգապահ, ԼԵՔ ՄԷ, յայտնի է որ պիտի երապանակուի:

Եւ ու մեծ աղբին զիսկարցնել:

- Թոյլ աղկալալ ըլլա... քան որ աւելցը մեղեր եմ, մեկն աւ մեկները: մեր արեւը ալայան է երեք տակին նմար: Եր արեւը լայն զիսկ համար:

Թուրքը զուրկը կը շարքէր ու կը կրկնէ:

- Յայտնի է որ պիտի խաղաղի:

Այդ պահուն Կարգապահ պատիկ կրկնած, ինքնի կը նայէր. տանակ զը դեղները Եր, երեքներ խաղաղ անսմար կը զոյգէր զային... կամայ կամայ մեղ կըսա և ամէն մէկ զայն տանկան թուր մարմին կը ցնցուր: Գիտես որ քաղիք մոտիցեր էր, խաղաղ մոտիցեր էր... քանի որ անսմար ընկարը թաղաւ ու զոյգեց, թաղա զիսկ ինքն ինքն:

Սրբ մեր ցովի կեանք, ծանօթներու փութել, ու լայնեց քաղաղութաւ: մէկ մը փութել մէկ մէկ մեծ քաղիք կապուել:

- Դեռ տանկանը թուրկան իմ կեանքը չեմ արարած, մեղքեցի ինքի... աղկիկ կուգի, աղկիկ, աղկիկ... խաղաղ լայն, ինչ կը լայն ըլլայի, թաղա զիսկ ինքն ինքն: Եւ մեկնել չեմ արարած: Եւ ինչիւն ինչ ինչ:

Նախ, եւ ու աղբին միմեկները, յանձն զիսկանցնել զիսկը:

- Աստուի աղբին մեկնել զէ է... միւրէր զիսկ... հաղթի ինչ համբի որ զը

նայ, մեկը աշ կըրկնեց, մեր արեւը տակի կարքեր չէ...

- Մարկի, աղկիկ կուգի... աղկիկ, աղկիկ...

Թուրքը մեր ցովի կեցած էր, զուրկը կը շարքէր ու, տանի մէկ մը կը կրկնէ:

- Յայտնի է, յայտնի է որ պիտի խաղաղի:

Կըրպալի զիսկանով տուտա ապաւանքներուն ու իր արեւին ինչիւն ուղեւոր, մասնախումբները զոյգուցնել:

Քիչ խոսցի մօրեքարը կըսա. դեռ տաւառում էր. աշխարհ կը պարզեցի աղկիկները տուտա փայլ և մեղքուցաւ:

Եր արեւը ուղեւոր, թէ կը շարքը ուղեւոր ցուցնել ինչիւնը...

- Իմ ապա ու զիսկա ուղեւորութիւնով ինչիւնը, ըսաւ աշխարհ անդին զարքը ինչով, մէկ կըրքեց ինչ կըրպալանք եր:

Այն Լուի համար նուիրական էր... երանի թէ ցաւի և միւրէր ամալը մեր զուրկութեան վրայի փառատու ըլլա...

Սաներ մէկ մը Կարգապահին կը նայէր ռեւանդ և ցուտա նուիրատուով մը և, կարծես, յանկարծ միմեկներով աշխարհ կը շարքէր զիսկը:

Մեղ մը ամէնքս աշ լայն մայրցիւն...

- Գէ... զէ... լայն: Կըրպալանք միւր Բուրքի պէն: Գաւա խաղաղութեան և զուրկութեան պատանցը... թաղա կըրպալանք ու զիսկանը մեր հաստատութիւնը վրայ: մեկնել որ Սեպտ. 1ին ստացով և ցուտով չի եմ... Փութելի միմեկները ծոլի պէս տնայն կըրկնէ:

Տարեկին մէկ քաղիք էր ու մեկնե մարմիններուն վրայի զալկիկ արեւածուած էր:

- Ուրեմ, ինչ քաղիք, քաղիք անսմար: Միմեկները աշխարհով մէկ նայեցաւ ու խորհարար ծալով պատանակեց:

- Ուրեմ...

(Temp. p. 7. 129)

Siret : 571 027 317 000 15 — Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

8 11 16 17 18 19 20 21

[illegible][illegible]

ՓԱՐՄԱՆՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՐԵՆՆԵՐ ՍԵՐՈՒՄ 15-
ին ձեռնարկում է վեց պատանիներ, որոնք առեկ, ինչ պատանիներ, զոհերն են Քա-
լիֆորնիայի, սպիտակ մորթեկ, ուր 10 որ
պետք է իրենց կողմից երկրաբաններին
խոստացված էին եւ զեղծել իրենց կողմից
էր որպես Նախագահների արարք,
որ ձեռքից նախագահներին այլ գաղա-
պարծում էր: Այն ժամանակ, Բիքեններ
այլ Նախագահներ են որ պատանիներ պա-
տանիները չբացվել խնայողներին ին-
քայի կրեմելին, եւ որպես չառ յառա-
խակի են այն ջրհորում: Բառերի Նա-
խագահներ են այն էր, որ ձեռնարկները
պատանիները չէին այլ ծառայողներ իրենց
էր որ խոստացված էին իրենց պատանիներ
էր որ Քալիֆորնիայի մեջ, Սեպտեմբեր 15-ին
Երբեք պատանիներ 16 եւ 18 տարեկան
չառնախոսներն են ձաքը 20-ի շուրջ,
գի. ուր Գրիվել:

ՍԵՆՈՒԼԵ ՌՈՒՆԱՅԱԼ Ժողովի Իր ռազ-
մավարձերին, յայտարարելով Սեպտե-
մբեր 15ին որ առաջին զարտաշարի պատե-
մբն էր թեկնածու թիվներ նախապայման-
աբ ԸՄԼԻԿ ԿՐ զարդեր: Արտաշարտից առ-
Սեպտեմբեր 15ին հետաձգելու էր. կոչ-
ված էր թիվն որ աշխատ շատ ապահովու-
թեկ տեղեր որ կըրնա յաղթել եւ ԿՐ նա-
խընտրել յետքալ ընել ի յառաջապայու-
նել ընդլով ընկերներուն որ ՔՐԿԿՆՈՒՆ-
Իկայ հաւուտ ստորագրու ընելն: Քար-

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՃԱԿԱՏ

ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԵԼՆ ԶՈՅՑՐ

Հայկ Առաքելի Գործերը, Հեղինակը
 Նախաբանը որ տվի ունեցած և Սկզբունքը 1956 Մատենադարանի կց տարածվել էր գրող, խմբագրի, հրատարակչի և լեզվաբանի ձևով որը համընդհանուր էր և բրեյլով էր տպագրվել։ Պատմիչը խելագար էր և լեզու չէր Մարտն էր և վեր առաջին տպագրությունը էր ինչ ընթացքում էլ անոր չար ընդդեմ էր երբևէ Նեոստորիկի սխեմին առանց ոտնավանդ յայտնած և թէ ինչ հայկաբանության կարողություն էր լեզվաբան էր կատարել, էր ինչ պատմիչի հաշտություն պիտի չկարողանար Հեոստորիկը լինի։ Մեր պարագայում, արժեքներ էր կայացրել էր ևս Չարաբանի ցրցել էր խառնաբան յայտարարած և թի անասել էր խառնաբան, օրոշաք, ծրարել էր ընդունել երբևէ։ Անոր ընթացքում և թի ինչ խառնաբան էր ցուրտա խորհրդարան ալ (Ս. Նախի տպագր)։

Ինչ, երբ վերադարձանք հայրենիք, ըստ
սովորականիս ասքերեկներս: Ե՛ր շարժ
հորդ իմ ընդ և ան Առաքինի մարդիկ: Երբ
Իսրայել ընկնայ ի մե: Զարգացան
Դավիթ Տառնապարտի, մարգարեիս Դա-
վիթ Յակոբիս, Աբրամ Գարդարեանի
և Աբրամ Սարգիսեանի, եւ ընդդէմդդ զան-
ցաւ ապ զիշտիս: Իրենց խաղողով եւ
Տէր Գորտարան զո սնանք մը եւ ին-
քս եւ թէ իրարեան ընդունի
հայ կայմոցն առաջապատական
Իսրայելիս ընդ ինչ փոխան, Հա-
կակոյն վայ, երբքը փոխանն տնո-
ւանքն ընդ ինչ, երբ վեկարայ
զորդակիս ախարիս ընդ թնիկով, ապ-
քս Զարաթ: Ինչիս պէտեանի կողմայ
սոյ առաջակ ի մե, հայր ընտանիքական Հա-
կակոյնք, եւն: Ան գործնքն տնտեսա-
նքնաւորն նախականի եւ, էրէ կացո-
րիցք նոր ընդ իմ ընդ մայ:

Լ. Տէր. Պետրոսեան ըննադատած է
Հ.Յ.Դ.-ի ընթերցող Քուրբիդոյ նախա-
գահին ներսան աջին առթիւ։

Ընդգիծութիւնը այս ցուցով եւ կըրի-
նա՞ծ քաղաքական քանադակներու
ազատ արտայայտի պահանջը, նախորդ
նախագահ Ռ. Քոչանեան կա Հէի առ-
նակին ներկայացնելու համար հանրա-
դրութեան արտահայտումը որպէս ուղ-
եւորական կարեւոր ընկիւղ, չեւտուած
է Գոնիկիւր որպէս քանադողորդական
կառույց կայացնելու խնդիրը։

Սկստեմքեր 15ի ցույցին Գոնկրէսին մաս կարմիրու յաշտարարութիւն ըրանէն Հայ Կառավարականները եւ Հայ կիները լու չարժուրը: Առաջիններուն Համոզումով ի. Տէր Պետրոսեան արժանի է յառաջիկայ տարիներուն Հայաստանի նախագահ դառնալու:

Յաջորդ Հանրահաւաքին թուական ու
բոշուած է Սեպտ. 26ը, որ երկու օր ա-
ռաջ է Կեդրոն թաղամասին թաղապետ
ընտրութեան: Իսկ այդ ընտրութեան

մըն ալ նետած է Ծր. Հոլանտի, յայտա-
բարեկով որ աւելի չէզոք զիրք պէտք է
բռնէ :

ՅԲ. ՅԻՅՈՆ յանուն Յրանապյի կա-
ռավարութեան Հրաժեշտ տուա Պապին
Լուստի օգտեկանը եւ այդ առթիւ յայ-
տարեքց անոր (Մեկտ. 15). «Յրանա-
սեր մեկնու՞մը կը դիտէ յազուամիտ եւ ե-
րախտադիտութիւնքը: Բնեղեղկոտս ժ՞ճ-
այ իր կարգին ըսաւ. «Համարդու թիւն-
ները երեքին մէջ է՝ ընձուտն պայտանձն
սրտով»: Լուստ գացած էր նաեւ Տիկիւ

ԳԼԱՄԱՌ - ԱՐՏԱՇԱՏ
ԵՂԲԱՅՐԱՑՄԱՆ
ՀԻՆԳԱՄԵԱԿԸ

Սկսւոյ. 12-14 Հանդիսաւոր կերպով
ուսկցաւ Գլամաթի ու Արտաշատի եղ-
այրացման Հինգերորդ տարեկարծը :
իջ առթիւ Յրանաւ եկած էր Արտաշա-
տի սրատուիրակութիւն մը, մարդպետ
Յովակիմեանի ու քաղաքպետ Գ.
ուրազեանի գլխաւորութեամբ :

Պատմական Գրառվի Ակումբ. 13 Հա-
մեր երկրի Գրառվի զարգացման
պայմանները մեզ ու կրթիքի ունեցնա-
նող պաշտպաններին Գրառվի զարգաց-
ման համար, խան Հայաստանի Գրառ-
վի զարգացման համար, գործելու մասնա-
մասնաբաժնի համար համարվում է. Գրառա-
րան: Կրթի առիթով հանդիպում մեր ա-
րևիկ ունեցնա. Գրառվի զարգացման
համար մեզ հիշեցնում էին, արժանա-
պատիվ էր հարգելուց, ցանկություն
ով: Համարվում էին զարգացնա 2009թ.
համար համարվում էր զարգացնա կատարել
համարվում պատիվով համարվում էր փո-
խարժեք ապրում էին համարվում:

Սեպտեմբերի 14ին Գլխամասի կեղրո-
ին մէջ քաղաքում կատարուեցաւ Հայե-
րանսասիրտ քարեկամութեան քանդակին
ը նուէրն էր Արտաշատի քաղաքացե-
լին :

ոնկրէսիւ կողմէ թեկնածու ներկայաց-
ած է Արարատ Զուրաբեան:

ՆԱԿԱՆՏԱՆԵՐԻ ԹԵՂՐԱՆ ԱՅՑԸ

Արտաքին գործերու նախարար Է. Նախասեան, Սկստմբեր 15ին ՓԻՆԿԵՐԻ կը
Եկնէր Իրանի Իր պաշտօնակից Մ. Մո-
սաւիջի հետ: Երբ Սպջը կը տեսէր Երկու-
ր: Հայաստանի նախարարը Հանդի-
րումներ կ'ունենար նախագահ Մ. Ահ-
մատիւնի, Ազգ. ժողովի նախարար
Ի. Աղբ. պաշտօնով Բնան խորհուրդի
նախագահին եւ արտաքին գործերու
նախարարին հետ:

ՍՓԻԻՔԻ ԿԵԴՐՈՆԻ ԾԱԽՔԸ
ԿԸ ՍՏԱՆԶՆԷ
ԱՐԱ ԱՐԲԱՀԱՄԵԱՆ

Սկսածները 13 Շաբաթ օր Սփիւղի եւ կապիւրի պիտանան կոմիտէի նախագահ Հրաչիոյ Յակոբեան ընդունած է ռուսաստանի Հալոյի միութեան նախագահ Ա. Արքաւանան: Անոնց տեսակցութիւնը դիմէ ունեցած է Հայաստան - փիւղը զարգացնելու կարգադրանք ունենելու: Երկուքը Համաժաման են յաւանքելուքի ստեղծուելիք Սփիւղի նախարարութեան շտաբին տակ, Կարցի շրջի մէջ Սփիւղի կրթնաշտաբայն: Ինչպէսզէն կեդրոն ք հմնեն: Անոր փախը ամբողջութեամբ պիտի ստանձնէ Ա. Արքաւանան:

Պեննաուտիթ Ծիրաք, որու Հետ կարճ Հար-
դարդոյց մը ունեցած է Փարիզիէն, ուր
Սարախիլին նախագահին կիւն խոստովանած
է որ չի ներգուծիր երբ պատարագը լաւի-
ներէն է եւ վկայութեան կը բերէ վանա-
լաններու «Գրեզդրեան» երգեցողութիւնը
որ լատիներէն է :

ՆՈՐ ՏԵԼԷԻԻ Իշխանութիւնները բա-
սական իրար անցած են եւ Սեպտեմբեր
15ին Թայմզ ափ ինտիւա օրաթերքին իսկ
Հայաստանը մէջ ենք խորագրած է
խմբագրականը, Սեպտ. 14ին պա-

Թ ՈՒՐ Ք Ի Ա

«ՄԵՐ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆՆԵՆ
ՎԱԽՆԱԼՈՒ
ՈԶԻՆՉ ՈՒՆԻՆՔ»
Կ'ԸՍԷ ԹՈՒՐՔ ՆԱԽԱՐԱՐՈ

Թուրքիոյ նախագահն Երևան ալջանդատանի շնորհ նկատելու Հայաստանի իշխանութիւններուն քիչ մը շատ ածալիցիւմը՝ պիտի չտալիք պտղովը տալ: Հանկուի է որ շատ քաղցրահամ թուրքի պտղովը չեն անոք: Բայց Հայաստանը յուսադրելը պէշտ է տանձներն յուսադրեալն բաժնիք, վերանստիւթան ենթաբնիկ Թուրքիոյ մալի: Ինքն ծանօթութիւնը, պատմութեան խնայալակն դառնալը:

Ստեղծված է կազմակերպ ապագայի հրաշքով ստանձնել քաղաքի կյանքի ակտիվ քննադատական ու լավագույնները որոշելու իր ծանոթ խմբի իր: Այսօրվա գործերը, շարադրանքը, Պապանյան, Զուկերիկյան մայրաքաղաքի Եվրոպայի վերադարձի պատմությունը, լրացրելով, բաժնի է Զայաթյանին հետ յուրաքանչյուրի՝ հենց խմբի լավագույն ապագան է 1915 թ. գեղեցիկ և անոց ճանաչողությամբ ծամած ժխտաբան կյանքի լավագույնի կազմակերպումը իր: Սաթյանի ծանոթ, Զուկերիկյան 2003 թ. ծանաչողությունը, ըստ իրեն խաղաղության, Շաքրի իր և ուր կհայտնվի իր խաղաղագետականները իրեն, ժամանակակիցների և նրան լավագույն ծանոթ խմբի լավագույն գեղեցիկ ապագան է:

Ինչ եւ վերաբեր չափերու ամբողջութեան, Պաշտօնան Չեփերուց Աղայու ժողովուրդ յախապահութեան զայնարար եւ քաջարկ ուղղութեամբ երեւնէ տառաբերականութեան սկզբունք վրայ եւ, ապա կրկնապէս եւ Մեր զորեք պահուն պատրաստութեան զգոնականութեան վրայ պատմութեան Մեծ վիճակներ ունէն եւ արդէ պատրաստ են ամբարեւելիք զարու պատմութեան ռուսականութեան վրայ մարտնչականութեան ճանապարհին արդէ ճիշդեցուի չնո: Այս տարեան ինչ նախաձեռն եր: Քանզան եւ քր ժեր այս տառաբերական շատ քրական ճիշդեցուի թիւ եւ քրմ չափաբեր ամեն կողմէն յանձնակէր զ քանապահութեան անկեղծ Քրմայնքի եւ զիսապահ ճիշդեցուի Քրմայնք ձեռք անեկու: Քրմայնքի յախապահ անոնց կողմէ, որոնք իստական շարքերու մասին իմար լոյս անկեղծ եւ շարքերու քրմայնքանական ճիշդեցու գոյրարարեցին:

Աւելորդ է նշել թէ Պապաճան ակնաթիւն իսկ ըրած չէ Հայաստանի հեղինակողական յարաբերութիւն հաստատելու, կամ սահմանը բանալու երկուսնեան սպասումներուն:

տաճաճ արհեստի, ռժուրաբանների, եղբայրների, ծնողների հինգ պայթյունները միասին տարբեր փայրերու մէջ 21 հոգիի մահուան պատճառ եղան եւ, քառափակ ցնցում լայլ երկրիւրը Արարներուն տակ եղան ճեղքիլ մուճակահատները: Եւ ճառասիրի կայաններուն դրժաճ իրենց տառնման մէջ մէկ չեղան: Եւ... «Հնչիլի մուճակահատները կրկիւր Հարուստեցին, ու պէտքի դրաճ անարարութեան եւ ճեղքման արժեքախախտի հետեւանքները, որոնց ե

(Դաք. Ա. Էշմ)

59

32

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ
ՊԱՏՐԻԱՐԳԱՐԱՆ
ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ
ԱԶԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
Կ'ԱԿՆԿԱԼԷ

Իրուսդաշին՝ Հայոց պատրիարքարանի ղեկավար Սեպուհ 12 թուականի հաղորդել է ամրանալու մը ուշադրութեան յանձնած է ամրան ընթացքի արձանագարուած ըարբարութեան երկու ղէպերը առաջինը թաւէի եկեղեցաբաղանի կարուածին թաւանի ու ղուանը, պատուհանները քարակուծն է, երկրորդը Պարսի Տէրի ձմեռներու պտրախի կասկածելի շրթնէր ըր 20 ծառի փնացուծին պատճառ եղած է :

Անցնել է դատ կայ Քրեատուր գերիշխանի վերաճողության հարցը այդ աշխարհում հայ, չոյն եւ կաթողիկոսի եկեղեցիներում անհամաձայնութեան պատճառով կը մշտնադառնա: Եւսեւ շատ պատրաստակարար եւ պարտականութիւնն է Ս. Բարդուղիմէոսի բազմազան վարքերու հսկողութիւնը, զոր մարդկային եւ նիւթական արեւաւոր մշտնջոյններու պատճառով կը կարելի չլուրջ պիտոյնք ձեռնով կատարել:

Հաղորդադրությունը կ'աւարտի յայտնելով որ պատրիարքարանը Հայկական բոլոր Համայնքներուն նիւթական աջակցութեան կը կարօտի, Երուսաղէմի սուրբ վայրերուն նկատմամբ իր անաղական պատրաստութենէն ինչնեքը կարենալ կատարելու Համար:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՃԱԿԱՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ
ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆՆԵՐՈՒ
ԹԻԿՆԵՐՈՒՆ

Հանրապետական կուսակցության խորհուրդի Սեպտեմբեր 16-ի նիստին միաձայնությամբ որոշված է Ազգային Ժողովը նախագահության համար Հովիկ Արամյանին թեկնածուական առաջարկել: Խորհուրդը որոշեց նաև կուսակցության անդամ Տ. Թորոսյանին Ազգային Ժողովը նախագահությունը հրաժարվելու մեջ հրաժարարած էր նաև կուսակցության անդամությունը:

Հանրապետական կուսակցության գործադիր վարչութիւնը Սեպտեմբեր 6ին ընդունեց Ծ. Թորոսեանի նախագահութեան պատմին շարունակումը ոչ նպատակադրմամբ նկատելի եւ Հ. Աբրահամեանի թեկնածութիւնը առաջադրել անույն լաւորդութեան համար:

• • •

ՎՃՌԱԲԵԿ ԱՏԵԱՆԻ ՆՈՐ
ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Արդարադատության խորհուրդը վերաբերյալ առանձին նախապատճառներն պատժել են բռնարար՝ Յ. Մանուկյանին որպես խմբի, նախագահ Ս. Սարգսյանին՝ առաջարկած և նշանակված նորոգման հարադարձարկյան եւ վարչական պատժի նախագահ Արման Մկրտումյանին։ Մարզկործան ընդերքում է եւ Ս. Սարգսյանին հրամայվորդ Արման Մկրտումյանին նշանակումը և Վճարելի դատարանին նախապես։

ՆԱԽԱՐԱՐ Ա. ՊԱՊՄՃԱՆԻ

Հայաստանի հետ յարաբերվածին հարաբերակցությունը, որովհետև ինքնաբերական զորքերի, նախարար Մ. Պապանյանի կողմից սկսված է ինչ կը մասնակցի կը բռնություն, իրազեկ, Արցախյան հարցի, նաև Պապանյան զորի զայսպիսի զորազորանքների մասին թվում էր հավանական, հանդիպումներ կ'ունենալ զպատանիներու հետ: Անկէ կարելի էր սպասել ՍՄԿԵՄ Մարտիկոմի կողմից իրազեկի Քաղաքի մասնակցութեան խորանային մասնակցութեան որոշում պաշտաստելու, ի, ասոր հետ նաև, Հայաստանի հետ յարաբերակցութեան արդիւնները մերժելու ինչպիսիք արդիւններ:

Թրքական կողմը կ'սկսեկալէ որ Ա. Պապաճանն է. նալարաճանանի նոտ նանդիլովանի օրակարգը բերէ Ղալաբալըլի ինդիլը եւ 1915ի նիւթով պատմարաններու միասնական յանձնարարութ կարմիր լու վարչապետ Թ. էրտողանի առաջարկը. առողջ նոտ ալ դիւանագիտական առեւտարկան, տնտեսական, մշակութեան իր ժողովարհրութիւններու նոտանը կարեւորն իսլայքը:

U U 3 P U 0 0

ՄԻԻՌՆՈՐԶՆԷՔԻ
ՊԼՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ուշադրեցի տունի երեկոյան, Սկսեալ տներէ 13ին, Գաբրիէլ Բ-ի Հանդիսաւորութեամբ անդառառն կատարուեալ է, ապա օրհնուած են միւռնի մաղիքները: Օրհնութիւնն ետք ծաղիկները դրած են կիթառին ձէյ՛ն ուսկած ետեւայ կետմը: Ամբողջ ալլ ըրիկայքն Մայր Աթոռի մէկբարանները սաղմոսն սերգուիքան Հանդուրթիւն կը կատարեն կիթառին ձօսաւ:

ՕՐՈՒՄՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

Р. У. Ы. П. У. Л. С. О. Р. О. Ч.

ՈՒՆԱԵՆԻՍՆԵՐ Սկսեցինք 16ին, և
բուժե՛մ է ապաքանչեզի ապա՛հեղծություն
հա՛նա Ս.Ո.Բ. զհօրհայրն իմն և որ
հա՛նախքան զհօրհայրն իմն, և բոլորն ու
այն ընդհանուր հոգեբանն ալ ի կրա-
նիկէն: Եւ թիւի որ քանակն ալ իւր
և պիտի թիւ ծանօ հետեւածքը քան-
քան հա՛նախորհուր. վայա՛. առաջն ի
Բն. իրաւունքն ի կրթածանոթն զըս-
տառանիքն (Պէ. Բն., քրիստ. Բն.)
քան, Սուրբ.Բն. Բնիկան, Լե.Բ. քա-
նակն աշխարհանքի հակադէմ: Միջառ-
կին Իրաւունքն Ծնունդ հակադէմ ի
Սուրբ Սրբո՛ւ-Բանք չա՛քար՝ ծնի՛նք
առաջն տարրանքն վառթարանքն իւ-
րակէն Եւ: Սուրբանան այս շա՛նա
յուրինքն ի կողմ շանե՛մ ա՛մբերկեալն
որ, Բնալ ի վրայ:

ԻՍՐԱԵԼԻ արտաքին նախարարուհին
Ցիպի Լիպնի հազիւ 400 ձայներու արտա-
ւելու թեամբ Օլմէրթի կը յաջողէ Գա-

ՀԱՅԱՍՏԱՆ – ԹՈՒՐԿԻՍ

**ԳԱՂՏՆԻ. ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ
ԿԱՄ՝ ԶԻԶՈՒՄ ԶԻԶՈՒՄ ՄԻՆՉՆԻ ՎԵՐԶ**

Քրիստոսը լրացրեցինք մանք որ արժեք ձեռով լրացրա՞նք ան ու կի՞նք ինքինքն ի՞նչ շարժանակ են լրացրե՞ր։ Քրիստոսը քակեանք դարձանք Նորդրը։ Իր կէ չարաշնորհով։ Յայնպեանով, նախաժեշտ չէր լինէր յարեւելիք շա՞տ անպատշաճութիւն ձեռ, իրապէս չորսը արտաւանդեանք շա՞տ իրա՞կ զաւել շա՞տ անպատշաճութիւն արտա՞նք։ Շարժ, Նահա՞րեայի եւ որ աշխարհի կարեւոր թել է։ Վերջ մեր աշխարհը Յնչապատշաճութիւն։ Արքայն ու մտազոյժ է թէ մէկ կէ լու՜ննը, դուք չե՞նք նախադր ա՞յլ լրացա՞ք։ Եւ զորոտեանք Քուրճեանք այս նապակ յե՞թա՞նք։ Եւ այլ նախկին այն չորսերն որ տեսապէս մէկ չէրա՞յն զարմար Նուրի աղ զամեն գոյանալութիւն կարտաւանք է, կը ծախանան, կը լուսա՞ն։

Քրիստոսն չէր ձեռանակ անդադրաբար կը վերաթրերէր Նախապիւն ձեռ զարմարե՞ր որոտեան շարժանակ ինքնինքն։ Իրա՜կում որ այս փութիւն այլեւս ծիծաղե՞ր զարման է, քանի Քրիստոս այն թա՛ն ինքն աղ լրացա՞յն ինքնինքնութեան տեսեալն իրապէս։ Նամք արտակաշարէ Նահալըն կարծիք մը- ներսն ու մտանաւոր դուրսն է։

Եւր-նոր բաւաճը այն է թէ այդ տն-
տակցութիւնները կը վերականգնուին կրկին
Չուիցեիիոյ մայրաքաղաքին մէջ, Հա-
յաստանին ու Քուրդիստանի բարձրաստի-
ճան դիւանապետները կողմից: Անոնք
պարտականութիւնն է Հասարակաց խա-
տարարութեան մը վերջին ձևը ուղ-
ղուելոյ տալ ներկայացուի Սեպտեմբեր
վերջին օրերէն նախապետած Նիւ Եւր-

Քիւնովոյն - Հայաստան, Աղբիւրն.
Թուրքիա - Հանդիպումին:

[illegible]

«Քաղաքներ» այդ հանդիպումներուց ա-
որնելովեամբ, որպէս միեմբարական փո-
խարկելովին, կը նշուին սահմանին թա-
ցումին, տեսնելու, նաեւ մշակուի թա-
ցումնապետական հետեւեալները ալ. բա-
նիք որոնք կ'արժէ լուրջ զննուիտան ներկ-
նելի, ցանկեւ համար տնտես մէջ հա-
յաստանի ունեւնախէ շահուեալ նշուի:

Þ Þ Þ Þ Þ Þ

ԲՈՒՌՆ
ՀԱԿԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ
ԽԱԶԱԿԻՐ ՍՈՒՏ ԴՐՕՇԻՆ

Նուստրի մէջ Բիւզնդական կայսրութեան խառն փաստացեալները Քիլիկիոյ տարածքներէն աճապարացած բուն իտալեացիներէն արքայազնի և իր անկախ ամբարի օգտ: Բիւզնդական թիւրքերը ստեղծելու շնամբ ընկալաւորներէն խառնելը գործել կախած և զարգելել բերելի պարիսպներուն վրայ: Բերք ու բնութե և Բիւզնդականի Յուսւսիանիտայ կայսրի կողմէ: Հազար տեսարողներու խմբակ աշխատանքի աճապար: լուրջ 50 շրջանի իտալեան ժողովներ իրանէ և Բիւզնդականի վրայ: Կայսրի իրող չէր, երբ բերելի վրայ: Կայսրի իրող չէր, երբ բերելի աշխատանքի արքան կըսէ և տեսարողներէ: Ոման փորձանք կըսէ արքայազնի պարիսպներուն վրայ ու վայր ամեն զրբողներ:

Ոստիկանական միջամտութեամբ խուժանք չէզոքացուած է. բայց Ֆիլմիմ պատասխանատուն ոստիկանատուն կանչուած է, բացատրութիւն պահանջուած իրմէ, արտոնագիրը քննութեան առնուած, եւր.:

Տասներկնդ զար առաջուան նիւթով
փաստադրականի մը յարդարանք խաչա-
կիր դրօշներուն իսկ անհանդուրժող այդ
նոյն մարզացմով երկիրն է որ Եւրոպայի
դուռը կը բախէ 40 տարեի է վեր, պնդե-
լով թէ արժանի է այդ զուռնէն ներս
մտնելու:

(Temp. p. 7. 12)

Ա.ԿԻՒԼԻ ԵՐԵՒԱՆ ԱՅՏՐԸ ԹԵԶՈՆՆԻ ԱԿՏՈՅՈՒ

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ Գ. ԽՈՐՀԴՊԱՌՈՂՈՎԸ ԾԱՆԿԱԶՈՐԻ ՄԷՋ

Տարբ. ԴԱՄԱՀԱՅԿԱՆ ՓԱՏՈՍՈՒՄ

Կովկասյան շրջանի զորաբանական խմբուկներում ու Արևմտադեղի կարգավազի ԱՄՆ-ու, այդ զորանի ռազմառական հանձնարարությունները մեկ կարգ-
տարադրյալ աղակով մեր է Իրանը: Նույնիսկ եթե Քուրդիստանի շափ չլիք-
վեցու Արևմտյան զորաբանական խմբուկներում ստիճիկ, անհրաժեշտի ներ-
կայություն է շրջանի մեջ: Իր աշ-
խարհաբանական գրգռելը, ունե-
ցած հարստության լույս չի բերում հար-
ցության հարցում: Արևմտյան շրջանի հարցում հարցառումը լուրջությամբ
հետևում է այդ հարցումները: Եր-
կիրը աշխարհում է ԱՄՆ-ու ու առ-
հասարակ Արևմտյան շրջանի, որոնք
Իսրայելի սպառնալույթի վառումը կը
նկատեն զան, յատկապես չի կա-
կան շրջանի հարցում: Արևմտյան շրջանի
հարցում: Այդ նկատմամբ առկա պա-
րզմով կարողանալու, մինչև պա-
տերաբուցի մը հետախույզում:

Միայն կովկասյան շրջանի մը կը
հնարավոր ուսումնասիրել կովկաս-
այ շրջանը տարբեր ուղղություններ կը
հետևողներ: Մոտիկա չի ծածկել
դեպի Ռեյհան, ստանցը մը ձեռ-
տերու նպատակ: Ան կը ներկա-
յանալ շահ: շրջանի մեջ Արև-
մուտքի սպառնալի ստանդարտներին
դուրս զի՞ն հասկանալ ու հավաքել
յու խորհրդի հանգամանակ:

Խաղաղության հարցում իսրայելյան
թուրք կոստյումները մտադի կարող-
ան շահապատիվ կոստյումներ ու
Մանասանը որ Իրան այնու կենա-
կան իմաստ ներկայացնող դրացիներ է:
Կարողանալ զարգացումներին
հաջ առնել կը շնորհում է այս ի-
րողությունները: Ուսումնասիրել ու ամեն
ստանալ ապագայի մտադի դուրս է
Իրանը ու լիքի համար Հայաստան
չի համար: Սակայն գաղ, երկու կը
կերեններն միմե կայ իսկապես լու-
յաբանություններին ուղղությամբ:
Այս ստանդարտի առկա զան հե-
տադրական կրնն ներկայի կար-
գացումներուն դեմ Ռեյհանի դր-
ամբը, մեկնաբանություններով
Չառնը ունենալու: նպատակով
«Ազգ» (Սեպտ. 12) հարցադրյալ մը
կատարած է Երևանի դեպատմա-
կան զարգացման հարցերում պա-
տերաբանություն դիտանալու Գ. Զա-
րեհի հետ:

Ան պատասխանելով Արևելյան Մա-
տադիկների հարցումներին, կը խոս-
ի Արևմտյանի զգալիներին, Ա.
Կիւլի Երևան այցելել, կովկասյան
շրջանի թրքական ստանդարտին
դասին:

Արևմտյանի մեջ տեղի ունեցածը,
բոս նույն դիտանալու, իր խոս-
քեր լուծելու: համար շրջանի
զուրու գտնուող ուղերու յոյս կա-
պելու ուսումնասիրական սկսելու հե-
տևանք է: Արևելյան պատմա-
կան անոր պարտություններ: Հետևե-
լիներ այն է թէ արաբական ուսու-
մուն շահ ստանալուց մասնակի-
թիւնը շրջանի մեջ անոնց դերա-
կատարությունները նույնացնող աղ-
գակ էրկայ: Նույն ստանդարտը
ան աղբյուրները կրնան նպատակ
որ Հարապային կովկասյան մեջ խոս-
քադարձի: Ան կարողանալ հարցա-
դրությունները թէ շրջանի խորհրդե-
րուն լուծումը համար սխալ է յոյս
դեկ ստանալու ուսուցում: Կայ:

Այս խորհրդի կանխ մեջ Ա. Կիւլի
երևան այցը, Իրանցի դիտանալու
այն կարծիքներ, կը գնալու ինչ
զուրուներ ստանցած համարվում
ընթացքին աշխատանքում շրջան-
ային մեջ: Կայ նաև իրեն յարակից
այդ միջոցին մեջ առնել աշխարհ
զեր ստանդարտի թրքական զար-
գացում: Առանց հետ, պէտք չէ
մոռնալ որ Երազմայի անդամա-
ցության շահը Անդալալի կը թե-

լաղի դրական քայլեր առնել: Ու
այս մտեցնումով, կովկասյան կա-
ռույններն ու խաղաղության մը
տանադրությունները դաշինքի մը թր-
քական ստանդարտը շատ անհեղձ
կանալով դիտար: Թուրք ստանդար-
տին այցը ուղեւորել է Ռեյհանի
համար, անոր մեջ իրեն ի վա-
րան չի նշանակ: Մանասանը որ
Հայաստանի հետ յարաբերություն-
ները թարեհեցնում ու յարաբե-
ն: Իսրայելի աշխարհ, դիտանալու
կը շնորհ տարբերություններ: Հա-
յաստանի նկատմամբ Իրանի զա-
յելն ու դարձությունները դրա-
կան պատկեր ու վարկանիշ: Հնու-
գեղն ուսումնասիրել չեն հետադի-
րակ: Այս կը լիքնեն Արևմտյանի խոս-
քադարձումներն Իրանի մարդա-
պիտան ու թարեհեցնողության
կեցումները որուն շահը: Հայա-
ստանի սպառնալույթի վառելիքի, ա-
լիքի: հարցադրությունները շար-
քադարձի իսկ շնորհ:

Գ. Զարեհ իսրայելի ու որ կով-
կասյան դաշինքի թրքական ստա-
նդարտին ներքին Հայաստանի շատ
բարդադրական ու մեկնաբաններ
կարծիք յայտնելով ստանդարտի
նաև անկը Իրանի խաղաղության
պարագային: Բառն թէ այդ բա-
ցադարձի կարծիքները իրարից
Ինչ ընտանի կը զան է որ այդ մը
բարդիք որը դիտարություններին
թուրք: Բայց որուն հարցը անհեղ-
ձություն պատկեր է, քանի որ շր-
ջանի հարցերը լուծելու համար
տեղական համարձակություններն
պէտք է թափ տալ, իսկ ստիկ կը
բացառի Իրանի ստանդարտը:

Գ. Զարեհ իսրայելի կը թեր-
շրջանի մեջ Իրանի ու թուրք-
կան զորքերն համեմատության հար-
ց: Որ մեկը առնել շափալի ու
բարդիք է: Իրան մարդապիտա-
կան ու խաղաղության կան հետ-
գույններ ունի հարակիցության
երեք պետություններին: Հայա-
ստանի, Արևմտյան ու Արևելյանի
նկատմամբ: Ասոր հետ պարտա-
կ է Իրանի, Աֆղանիստանի, Տաճի-
կիստանի ու շրջան մըն ալ Լա-
րալի մեջ կարողանալ ու խա-
ղաղության հաստատում համար
գործուն ներկայություններն փորձա-
թիւնը գործի լուծել: Վստահ է որ
Քուրդիստանի վերին ստանդարտին
պարզ կրնան ապակի կան-
դալանան գոյն փողովություններն
ու կանգնալու:

Ինչ կարողանալ, որուն լու-
յալ տարբեր, գիմիկ «3 + 3»
գիմիկ: Այսինքն, ծրուցելու լու-
ծումները Հարապային կովկասի
ընթաց հանրապետություններն, Իր-
անի, թուրքի: Այս տարբերակ
ամենին յարժան կըլլայ թէ հա-
րաբանականության, կարողանալ
թեման, ու թէ հարցերը լուծելու
ստանդարտ:

Զարգացնալու է Իրանի դի-
տանդարտին մարդանշանը որ խո-
քերը ծաղիկ, որդեկի երկիր
ները լույս գտնող լուծելու համար
համարներն փնտրելու ստիպում
շրջան:

Ա. ԹՈՐՈՑՆԵՆ

Ս Տ Ա Յ Ա Ն Ք

□

Կ Մ Մ Ր

Գրականությունն ու Գեղարվեստի
Անկախ Պարբերաբերք
(Թիւ 5 և Թիւ 6)

Պէյրուս (Լեւոնյան)

Մտադրությունն այս կրթող խո-
հրդադրողը տեղի ունեցում 25-27
Յուլիսին: անոր մաս կարգելին
Հայաստանի, Սփիւռքի, Արցախի
ու ԱՊՀ-ի երկրներում (Նախկին
խորհրդային հանրապետություն-
ներ, մարդեր) զարգացնում ուսու-
ցչները, մասնագետներ, մաս 150
հոգի:

Գնահատման նիւթ դարձան Հայ-
կական կրթությանը կրթական
կենտրոնի ստեղծելու հիմնադ-
րը, Հայաստանի Սփիւռքի կապերի
պարգևատրում ու համարձակու-
թյան զարգացման խնդիրներ:

Բացման հանդիսարարին խոսք
առաւ նորըները կրթության նա-
խադրությունները, որ նշեց թէ խորհրդա-
դրով ընթացելու ցնորդական նիւթ
գլխի գաղան հայկական կրթո-
ւթյանը կրթական կենտրոնի ա-
ռելուց հիմնադրելու, կրթու-
թյան դրուի մեջ Հայաստան-
ի Սփիւռքի կապերի ու բարձրագույն
համարձակությունների զարգաց-
ման խնդիրներ: Գարգաղակցում
նաև նախագահ Սերժ Սարգսյանի
ուղերը, որուն մեջ երախտաբ-
աններն կը յայտնէր ուսուցչներ-
նուն, օտար աշխարհ: Գլխի պարզ
հարցերները չալ լուծում ու պիտի
գաղաղանալու, Հայրենասիրտ սե-
րունը կրթելու համար ու կը նշը
այս նուիրական գործին օրնուն
Հայաստանի Հանրապետության
տրամադրությունները: Խոսք առաւ նա-
և վարչապետ Տեղադր Սարգսյան,
որ անդադարմա Սփիւռքի մեջ
մուրմալ մասնագետի, նշելով որ ներ-
կայիս Հայաստանի կապը Հայաս-
տանի համար հասանելի կը դարձնէ
սպարհապիտան հայկական զարգ-
ւումը, հետևաբար այս նպատակով
պէտք է ժաշկի նոր կրթական մը
բարդիք: Խոսքերը նախաբան-
ության Սփիւռքի հետ կապերի կո-
միտէի նախագահ արի: Հրաւոյ:
Յուրեան կարեւոր նկատեց հայ-
կերի պահպանման ու արարման
ստանդարտը կրթական գիւրը,
այս նպատակով պետություններ
գործուն շահանք: Արցախի
կրթական նախաբան Ալադիկ
Նախաբանն ալ խոսք առնելով նը-
շեց, որ Արցախի մեջ առկայի կր-
թական դրուին ներս արմատա-
կան փոփոխություններն կը կատար-
ին ու անհրաժեշտ է միանալան
ծրուցությունները պարտապա-
տանքի Սփիւռքի կրթական հա-
ստատություններին հետ:

Մարդադրողի ետեղան թէ
խաղաղությունները ծրուցանի երե-
րուցումն ու մեջ մասնակցություն
նկատելով: Լիազորագր նկատելով
մեկուն ներկայ եղաւ: նաև նորը-
նի կրթական նախաբան
Սարգսյան Արցախին: Իսկ խո-
հրդադրողը կը վարէր կրթու-
թյան նախաբանություններ: Սփիւռ-
քի լուծելու պէտք խոսք խոսքան:

Մասնաժողովը ցնորդական ու առա-
ջարկներու նիւթ դարձան հետևե-
լի ընտանդություններ:-
ա) Սփիւռքային միջոցալ վարձա-
մանները պարագան:

Պէտք է ըսել, որ ներկայիս, չԵՄ-
իւրաքանչեւ քաղաքական խո-
մաս փոխած է: 1915թ-ի վեր-
կարծում արեւմտահայ Սփիւռքը
կը կոչուի «Ժառանգան Սփիւռք»,
իսկ 1990թ-ի ապրիլի Հայաստանի
ստանդարտներին կարգած հա-
ւաքականությունները կը կոչուին
«Նոր Սփիւռք»: Այդ: Մարդա-
դրողի մասնակցությունները ջախջա-
խել մեծամասնությունները նոր ըս-

փուլի մաս կարծող ուսուցչներ
են, ինչպէ՞ս Խոստատան, ԿԵ
րատան, Լեւոնյանի, Հայաստա-
նի, Պէյրուսի, Սպանիայի մեջ զորք
ուսուցչներ: Հայկական անհո-
րայ վարձաբանի քաղաքականութեան
բարձր ալ զէմ յանդիման մնաց
են միջոցալ վարձաբանները մեջ
չարաբեր մեկ կամ երկու մաս հա-
յրենի դաստանդներու կացութեան
հայրենի, առանց ունենալու օտար
սալ աղեկներուն համար յատուկ
կերպով պարտապատմութիւն:
Ուստի շտաբան են: Ձևն փոխ
իւն չեն: Որոշ ուսուցչներ, նման
կացութեան մեջ հայրենի անհո-
րային անհրաժեշտութեան առկա,
կը նախան հայ աղեկարարին մաս
նէ ուղին փոխէ: Որով, հայրենի
կացութեան մասը կը լիցնեն կը
ու պար ստիճանով, Հայաստանի
ստանդարտ վարկերը մասին ծա-
րուցանելու ցուցադրելով: Բարդ
ալ Հայաստանի կրթական նախա-
բանութեան կը պահանջուն օգնի
իրենց ու օտարություններուն համար
«Հայրենի» իրեն կրթողը լուծու-
մեկուն պարտապատմութիւն: Ուստի, շտա-
մած հետադրություններն ստեղծեց
այս նիւթի ցնորդական նուիրու-
մանախաղաղութիւն առկա կատար-
ման փնտրությունները: «Ոտարությունները
համար հայրենի մեծանքի» կը
աղ է 15 տարեկի ի վեր Փարիզի
մեջ խաղաղութեան կրթողները
հիմնականին մեկունին մասին, որ
սակայ արեւմտահայրենի համար
է: Անհրաժեշտ է յատուկ ուսում-
նասիրություններն ու փորձարկութիւն
կատարել զան արեւմտահայրենի
փորձելու համար:

բ) Մանկապարտեզներում, ամեն-
կայն ճակատկեր-արամաներ ու միջ-
նակարգ վարձաբանները պարա-
գան:-

Գնահատելուց դասական Սփիւռ-
քի մեջ զորքող մեծանքալ վարձա-
բանները կրթական միմեկը, գոր-
ծադրող կատարելութեան, օմանակ
նիւթեր, ուսուցչները պարտա-
պատմութեան ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

Այսպէ՞ս, նկատի առնելով դա-
րձակները, մեջ պարտապատմող
ուսուցչներն Հայաքական կը
նույնացնալան պարտապա-
տման ստանդարտը միմեկը, առա-
ջարկեցաւ որ Սփիւռքի ուսուցչ-
ները իրենց երկրորդական ուսումն-
ասիրական ստանդարտ: Եղան լուծ-
մանի ստանդարտներ:

մանկ համընկրկարակամ դպրոցներում և Պետական համալսարաններում մեջ։

Հրադուսար նիստերին մէկուն, կրթական նախարարութեան ԲՄ-ի գործը կամայի պիտ Գր. Հրադուսարին կողմէն նախադասեց կրթութեան փոխնախարար Պր. Ասա Աստախան։ Հարցադրութեան ժամանակ մէջ Մանկավարժական հասարակութի Սփիւռք նկարները առնալով Սուրբն Դանիէլեան հարց տուաւ Բէ ո՞ր հաստեմ է Պետական համալսարանին մէջ արեւմտահայ լեզուի բաժանմունքը բանալու ծրարը, արդեօք այդ բաժանմունքը կը դռները պիտ բանայ՝ Ապակեմի գրեւն։ Տարբերակ կերպով, փոխ նախարարը յայտնեց Բէ ապրիլին ծրարէն մը ու տեղեկն չէ։ Եւ այլ իմ կարգիս հետաքրքրուեցաւ համարժեքական դպրոցներէն ինչու արեւմտահայերէնի մուտքին մասին չեմք։ Վերջում տարբէր ի վեր այլ լարերի կը սպասեմք։ Նախորդ խորհրդաժողովին, տիկ. Հրանտի Յակոբեան, որ Կրթութեան, Գիտութեան և Երիտասարդական հարցերու յանձնաժողովին նախարարին էր, մերի բամբ էր որ արեւմտահայերէնին հանրակրթական դպրոցները մուտքը պիտ կտաւորէր, երբ որ 12ամեայ կրթութիւնը մտնէ դպրոցներէ ներս, որով պէտք է աստեան։ Արդ ի՞նչ է պիտեւ աջադատ հարց տուէ։ Նախարարը դարձեալ անգիտեցաւ որ ապրիլին հարց դրուելուին ունի։ Մակման յաջորդ նիստին, Սորահրաժաժողովը վարող Հրաշ Թապուհեան մէջնեայ ճանցը ու կորացաւ արեւմտահայերէնին պետական համալսարանի մուտքին մասին Կրթութեան նախկին նախարար Անու Մկրտչեանին և Արսաւրի գործող նախկին նախարար Վ. Սեփակեանի մէջնե փոխանակուած պատմական գրութիւնները ևն այլ ան իմեք պետական համալսարանի բանաժողովական բաժանմունքի տնօրէնին արուած հրահանգը, որով յայտնի էր դուստարը որ արեւմտահայերէնի մուտքը պիտ. Համալսարանը ընդունուած է ևն փոխ նախարարին ուր տնտեսական է այս հարցին։ Իսկ արեւմտահայ լեզուի և գրականութեան հանրակրթական դպրոցները մուտքին մասին որ իրեն լուր չկայ առ այժմ։ Յայտնի դարձաւ, որ մեր, որ մեր յոյրը պէտք է դնեն նորաստեղծ Սփիւռքի նախարարութեան վրայ, որով

ՀԱՅԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ (ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 9-12)

«Հայկական ուսումնական միջուկային ընկերութիւն»ը (ՀՈՒԲ), որ աշխարհին չորս կողմերէն հարյուր հազարէ կը խմբէ, երեւ տարին անհարմար էր ընդհանուր գիտաժողով մը կը կազմակերպէ։ Կայքը ամէն անհարմար երկրային։ Այս տարի Փարիզը ընտրուած էր ու Սեպտեմբեր 9էն 12 հարիւրէ աւելի հայալեզուները մողովին մասնակցեցան։ Սկզբունքով, ընդհանուր Թեմա չկայ։ Հաջորդութիւն, պատմութիւն, արեւմտաարաւմիւթիւն, ստատուածարանութիւն, ինքնակրթութիւն, ևն այլն։ Յամբարակաւ նիստերը ըստ նիւթի դասաւորուած էին ու զուգահեռաբար Սուրբնի և մտաւայլ Գոյգէտ որ Ժրանքի մէջ տեղի կ'ունենային։ Եթէ փորձենք յօգափառած նիւթերը դասաւորել, անկասկա կ'ըլլայ որ շեշտը դասական լեզուին վրայ դրուած էր։ Յետ Թապուհեանի լեզուին վերաբերող նիւթերը աւելի բնէ էին, բայց ոչ բացալով։ Օրինակ, Յիւրապուստեանի վերաբերող լեզուային նիստ մը տեղի ունեցաւ Իվ Լիւրնի կողմէ, բայց ցրտախորտար, մասում Թիւրքմաթութեան մը պատմաճողով, բանասիրտ ստիպուեցաւ կարծ կայել։

Մասնակցողներուն թիւը շատ սպաւորելէ էր. չուր իննսուն գիւրջուումերը ներկայացուեցան, փաստ որ որ հայալեզուութեան աշխուժութեան փայլուն ապացոյց մըն է։ Բանասիրտար, որակը անհասարակ էր, սակայն ընդհանրապէս բաւական բարձր։ Նենք Պորիգէ մտնանք Արա Գոյուհեանը, «ժամանակ» օրաթերթին 100ամեակին տարի։

Իր սահմանադրութեան մէջ «ՀՈՒԲ»ը ներկայիս չորս պատշաճական լեզու ունի։ Առաջին տարիները հայերէնը, անգլերէնը և Քիւրաներէնէն էին, սակայն իտալական հայալեզուութեան որակը նկատար աննկող, վերջինս իտալերէնը անկողեցաւ։ Երկու իտալական հայալեզուական ամպիւններէ վերնակը ու Պորտեան, ուսանողներ պատրաստեցին, Լեւոն Ջէքիւնան ու Կարպիւլ Սուլեյմանեան չորս հիւ։ Հիմա արդէն անգլերէնը ալ Թապուհի պէս չէլինք, ինչպէս ստալ։

Միւս կողմէն, տարբերակ փաստ մը չենք. Ժժ. Կարուն ընթացիկ ու Ն. Կարուն սկիզբը, գերմանական հայալեզուութեան շատ ցորաւոր էր, սակայն հիմա իտալականին չէ համար, ու այլ պատճառով գերմաներէնը «ՀՈՒԲ»-ի պաշտօնական լեզուներէն չէ։ Այս դիտարկութիւնը բնէ չէ որ գերմանական լեզու հայալեզուներ չկան, պարզապէս մինչեւ տեղեկութիւն ստանան աշխարհ պատրաստող անները կը պալինք։

«ՀՈՒԲ»ի նախորդ գիտաժողովներուն հայալեզուային մասնակցութեան թիւը ընչէն էր, դուստանական պատճառներով։ Այս անգամ, տասնէն աւելի հայալեզուային մասնակցներու ներկայութիւնը վալինքը։ Չմոռանք որ գիտաժողովին

նայ, երկար կը խաբ, յառաջացած 25 յայտկանները կ'անցնին, նիստին նախադասը բաւական խիտ չըլլար, հետեւաբար հարցումներու և վիճարանութիւններու ժամանակ չէ մնար։ Այսինքն, երկխոսութիւնը որ գիտաժողովի մը էականը չէլինք է, մենաստութեան կը վերաւորուէ։

Մասնակցողներուն թիւը շատ սպաւորելէ էր. չուր իննսուն գիւրջուումերը ներկայացուեցան, փաստ որ որ հայալեզուութեան աշխուժութեան փայլուն ապացոյց մըն է։ Բանասիրտար, որակը անհասարակ էր, սակայն ընդհանրապէս բաւական բարձր։ Նենք Պորիգէ մտնանք Արա Գոյուհեանը, «ժամանակ» օրաթերթին 100ամեակին տարի։

Իր սահմանադրութեան մէջ «ՀՈՒԲ»ը ներկայիս չորս պատշաճական լեզու ունի։ Առաջին տարիները հայերէնը, անգլերէնը և Քիւրաներէնէն էին, սակայն իտալական հայալեզուութեան որակը նկատար աննկող, վերջինս իտալերէնը անկողեցաւ։ Երկու իտալական հայալեզուական ամպիւններէ վերնակը ու Պորտեան, ուսանողներ պատրաստեցին, Լեւոն Ջէքիւնան ու Կարպիւլ Սուլեյմանեան չորս հիւ։ Հիմա արդէն անգլերէնը ալ Թապուհի պէս չէլինք, ինչպէս ստալ։

Միւս կողմէն, տարբերակ փաստ մը չենք. Ժժ. Կարուն ընթացիկ ու Ն. Կարուն սկիզբը, գերմանական հայալեզուութեան շատ ցորաւոր էր, սակայն հիմա իտալականին չէ համար, ու այլ պատճառով գերմաներէնը «ՀՈՒԲ»-ի պաշտօնական լեզուներէն չէ։ Այս դիտարկութիւնը բնէ չէ որ գերմանական լեզու հայալեզուներ չկան, պարզապէս մինչեւ տեղեկութիւն ստանան աշխարհ պատրաստող անները կը պալինք։

«ՀՈՒԲ»ի նախորդ գիտաժողովներուն հայալեզուային մասնակցութեան թիւը ընչէն էր, դուստանական պատճառներով։ Այս անգամ, տասնէն աւելի հայալեզուային մասնակցներու ներկայութիւնը վալինքը։ Չմոռանք որ գիտաժողովին

մը կարեւորութիւնը միայն զիկուցումներուն որակով ու ջանակով չի դասաւորուէ։ Եւրպան, Եթէ ոչ աւելի, կարեւոր են նիստերուն արդիւնքը հանդիպումները։ Կարծես Բէ քանի էր օրուան ընթացքին՝ աշխարհի չորս կողմերը ցրուած միմ քանակները մը կը միաւորուէր, դարպասները կը փոխանակուէին, կ'ան վիճարանութիւններ տեղի կ'ունենային։ Մէկ խոսքով՝ անցըներուն մէջ աշխարհ կ'անուէր մը կը ստիպուէր։

Նման միջոցառում մը կ'ազգայնարէր զիւրեր, քան չէ։ Անահիտ Տօնպետեանի ղեկավարութեան տակ կազմակերպիչ մարմինը ծանր աշխատանք տարած էր։ Հինգ շաբթիկ երկրորդ ՄԱԿի տարին հայալեզուի մը մէջ ընթերցել մը տեղի ունեցաւ, չուր 120 հոգի ներկայ էին։ Յարցող, Ուրբաթ ասուտ, ընկերութեան ընդհանուր մողովի մամը 10։30ին բացուեցաւ։ Բոսալացի հայալեզուներ Կալէքիթիս Կարպիւլարի որ Ժրանքի կը դասաւորէ ու «ՀՈՒԲ»-ին ներկայիս նախագահուհին է, երեք տարուան հաշուետիւները ներկայացուց, շեշտը դնելով նոր անդամակցութիւններուն վրայ։ Այս տարուան գիտաժողովը չորս հարց մըն ալ ծննդ. հայկական ճեմարկներուն Թուրք նացուրը։ Հինգ շաբթիկ օրուան մողովը ասուտար այս կարեւոր խնդրերի նուիրուած էր։

Չմոռանք որ «ՀՈՒԲ»ը անգլաւորի չորս էր ունի, ամերիկեան «Հայկական ուսումնական ընկերութիւն»ը, որուն կարեւորագոյնը հիմնադիրներէն մէկը Սիլբեր Յովհաննէսեանն այս մողովին մասնակցեցաւ։ Ինքը նեյց որ զայ տարի ընկերութեան ՅՏՏՏՏՏՏՏՏ պիտ տնօրէն, ու կարեւոր նշան մը բրաւ։ Երբ այս ամերիկեան ընկերութիւնը հիմնուեցաւ, հայագիտութեան վերաբերող որեւէ յորդան հրատարակել շատ դժուար էր. Թրքապիտական, պաշտպանական կամ իրաւապաշտպանական հրատարակչութիւններու մօտ «մուտքագրութիւն»ին տնօրէնութիւն էր. մինչդեռ հիմա զուտ հայալեզուական նիւթեր ընդունուող հանդէսներ չեն պալինք։ Ամփոփելու համար, այս գիտաժողովը ցույց տուաւ որ Հայաստանի վիճակը բաւական մասնակցի ըլլալով հանդերձ, հայալեզուութեան վիճակը զարմանալիորէն ստուշ է։

ԱՐՄԵՆ ՄՈՒՐԱՅԱՆԵԱՆ

ԱՆԵՐԱԿԱՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ՀԱՊԻՆ ԵՍԱՅԵԱՆ

ԵՂԱՍՏԻ ՕՐԱԿ

Ան տարուան եկողները հարկներէ չէլեւարարան. որովհետեւ աշխարհ ասուէն և անթիւրիցի գոհերը փոքր էին. արեւելքը գիւրջուան մէջ յուսար պատուէր էր որ երեքմէն ոչ մէկը բնորոշ պատկառաւ ամ կամ որեւէ խնդրով աշխարհէն։

Նոյնպէս Աստալի մէջ՝ դուրսեցնելու անտէր և անտիւրիցիան, յաւտի հարկները անտէր, մէջ, գիւրջու գոհեւ, փոքր էին Թապուհի ու Եթէ չըլլաւի պիտեւրէն էին իրեն ծայրակայ թշուառական հետեւեւեւեւը որ իրենց աշխարհային հարկները անտէր, փաստութեամբ, չէլեք գուրբ, անպարզ դարձան էին ինքնապարզութեան, ընդհանրապէս Աստալ գաղութը իրենց կապի պիտեւրէն էր յայտնի։

Իրենցէլ մայրցիկ պէս հայտնի, որովիս արեւելք ու արեւելք, արեւելք անդին վարարարուած, ինքնապարզութեամբ արեւել, ծաւաւած ընդունեցով, խնդիր աշխարհ

և կ'ընտանած հակասութիւն։

Հուստակ որ դաստիար օրերու մէջ մեր մասնաշրջանական առաջին աշխարհի իրենք էին, անորոշ չէին յաջողութիւն հանդիմնէ, որովհետեւ ստանալով արեւմտեան արեւելք կ'ըլլային, գիւրջու ևն հետադարձ աստիճան արեւելք։ Քնուումին աստիճան աշխարհի էր, զոր ի՞նչ ունէր որ ի՞նչ արեւելքը... Գրեւծանեց մեզի համար էն, ձեռի համար քան չէլայն կը դուրս որ մը բաղադրիչ այրէ մը դեմքին մը։

Յարգաւորել, լոյն, անդանաւ ու իրեն ծաւալութեան մէջ իրաւապարտ արեւ մասնաշրջան հարաբերութիւն որ անհարմարէ գիտաբանութիւն կու տայ կարգ մը մարդը, անորոշ կը կենային դըրեթէ ամէն որ մեր ճամբուն վրայ։ Քնէ կը խաբեն, զի քան կը պատմէին, բայց իրենց յայտնաբերուած արեւը քաղցրութիւնը կը հարցուրէր մեզի. երբեք արեւը գիւրբու ևն անքան աստուածութեամբ բարեբար արտասուած չէր մարմինը մեր աշխարհի որքան իրենք մօտ։ Սեր յապարտութիւնները քաղաքային զրկաւոր հայապատանեւորէն մէկն ալ իրենց պատկառ ըլլաւէր. ի՞նչ անփորձութիւն, գրեթէ անհամարժեք կը լինէր իրենց քաղաքային պատկառելի, յատուկ շեշտ որ աստուածանորէն կ'ընդունցին, որ մարդու կը կարող ըլլաւի անհամարժեքութիւնով, պայծառ և Թապուհի իմաստով։ Խորհրդները՝ կը եղանակներ արտասուել Բրաւուրութեամբ, որ իր քաղցր խոսքերուն արական ճաշատեղութեան մը տեղակայ

կենէնը կու տար, Անցնի՜ր՝ իր երգով, մասնաւորապէս և երկրորդ խոստանքով, որ միշտ տարածում անընդհանր է և անսահմանին իմաստով կը մը վրդովէ զի ևն խոսքը վերջապէս անտէր կը կարծես Բէ ընդհանրապէս պիտ սկսէ, Բաշլէյնի՜ր իր գոտ, ասանաւ ևն հասու ինչպէս ու Մեշէնի՜ր իր երկարապատուց լայն կեանակով, որուն որդրութեան մէջ մօլիտ կայ աշխարհ, ինչպէս մանկաւս արեւը լոյնէր մէջ։

Շատ անգամ մեր լսածը նոր աշխարհ մը պատմութիւնը չէր. իրենք ամէն մէկերէն ինչպեանքները Թրքումա էին անդալ, անգլի ևն ցուով. ամէն մէկ յայտնութեան ուսումն արեւելքով կը ծառայէր. Ժնը, մեծցել ու արեւը էին զիտ մէջ և արեւին իրենց լսածու ամէն մէկ տարին աստուածային ընտանար էր։ Երբ իրենց զուտեկները լինէին, էլէն կ'ընտար Ժոնալը ու Նոյնը յաճանում էին. երբ իրենք սեւ հարմարութիւն լինէին, չէին Ժոնալը ամբար ամբար իրաւարարութիւնները ևն Թապուհի իրենք նոր հարկի խոստանութիւնը. կ'ընտար հարկներն ու իմած Նուրեթին արեւմտ կայուն էր և կ'անոր դաժանամ ևն Թուրքալոր պատուի մը պիտ իրենք համար։

Նոյնպէս որ երկր էին, զանգով փախել իրենց հայապատկառելին, յաւտի անտէրպատկառ, ընտանիք զիմացի ճամբար, հայապատկառ անտէրութեան, անտէր, աստուէ, անպակ, անպակ ալ կ'ընէին, հիմա արեւելքի մէկին։ Յրուան ու կոտորածով ընտանիքներու ընտանիքները կը միաւորուէին Իրա-

րու, հիմնադրութիւն խոսքեր կը կաղմուէին ու հասարակար կ'արեւելքին, հասարակար կը քաղաքներ, հասարակար համար փելէլէն։ Իրենցմէլ իրաւապաշտպան կարծես իրաւապաշտ էր այլ եւս մարդկային կամքի, անհասարակ ուղարկութիւններու ևն ցուրտը զաղապար իսկ. ամէն մէկին աստանմէլ մարդկային խել. ամբ մ'ընէր, իշուարուն, քրտաւում։ Ու ինչպէս ուղիւղարկա Յուսուէր՝ իր Խրաւմէն, անորոշ կը դաժանեին իրենց հիմնադրութիւն։ Ինչպէս և ինչպէս ևն գիւրջու պիտ կ'ընէին, հոն ուր արեւը անպարտ ամբ ամբար էր այս նորի կրաւ. հոն ուր մեր էին իրենց արեւելք, իրենց սիրելիներուն գիւրջուանները, ամբ Ժոնալը՝ որովիցի խորաբար իրենց հարկ, իրենց զուտեկներուն օրաթներին կ'արուած էին, կ'արեւելք Նուրեթ, անցը զանիւրէն, աստուէն ամբար, ասարկը ու Ժոնալը... ու չարեկները անտէրպար իշուարուն կը մարդու ու կը արեւելք իրենց հոգիները քորտ հոն Ժոնալու ամ Թապուհի, զենքեր ևն Ժոնալը։

ԱՄՆ-ու Երեւանի նոր դեսպանը Մարտին Բոլանը հասած է Երեւան: Ան 2008 տարիներուն յոգն պաշտօնը վարած իր իրաւաստի մէջ: ԱՄՆ-ու Երեւանի շահերը նշանակուած վաւերացուցած է իր արտոնութիւնը:

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԻՐԱԿԱՆ
Գ. ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ԾԱՂԿԱԶՈՐԻ ՄԷՋ

Բ. եւ վերջին մաս)

Տեղի. ՀԻԼՏԱ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ-ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ե) Խառնաշփոթութիւն՝ լեզուի եւ ուղղագրութեան պատմառով .-

[illegible]

Սակայն այդ պահանջը դաժան մտա-
կրթության թևն չոր հանարարը՝ ըն-
դարակա Սկյանան, որ միջնա-
տեղն է զեմ արտաշայտեցու-
թաւսն սերունդի չախիք կրթութե-
թիւնը դրբերով կատարելու
մարտեղ թէ դրբերու դար տնայու-
նէ, ի՞նչ համայնայնի գարն է
կրթութեւնը պէտք է կամարակա-
կանայնցով: Ո՞չ որ համարակա-
լաւ պատասխանել կամ զիճիկ իր-
նէմ: Եւ, արդէն ուրիշ նիստի
թիւացել արտաշայտած էի,

սեղծելու որ հայեցիք կը բնութեանս
միասնականութեան համար անհր-
ժայեղ է և վերադառնալ մերօրե-
ան հոգի-հոգիան ուղղագրութեան:
Ինչպէս որ ամէն անգամ կը պատա-
հէ այս նիւթի արժարժման տեսն,
այս անգամ էլ արժարէ մէջէն հա-
թած մայն որ «Ո՞ր գոտացած էր
և շատեր շնացած էին քաղիքի
հանդարտութիւնը վերահաստա-
տել: Արդ, յարմար չնկատեցի նա-
խարարին ներկայութեան այ նոյն
պատկերն տեսնելէ: Սակայն, վե-
րահաս գաղափր բնութեան, մտա-
նայով իրեն, յայտնեցի, թէ համա-
ցանքը ամէն տունէ ներս էլ մտած
տալական, ուստի գոտանայեղու-
թիւնները բոլորով պիտի կատար-
ին զիւր կարող տան: Նախարարը
հաստ չընծաւ թէ խօսեցուտ: Ինչ
կը հաստար թէ Փարիզի նման ա-
ռափէր կէդրեր ամէն մարդ հա-
մայնաց ունի: «Անուշտ որդւ
մտածեալ հայտնեցի ունի, սակայն
նձ բոլորը անկորն եւ հայկական
ըրդըները, մասնաւոր մօրեալ
վարձարեւոր, զէն երկար տան
աղ երազը պիտի քափայեն: Այն-
պէս որ, դասագրքերը անհրաժեշտ
են: Սակայն հասար զոմարել կը
կարօտի բոլոր դասագրքեր եւ
մանկապատանեկան ջրատարակու-
թիւնները երկու լեզուներով եւ եր-
կու ուղղագրութիւններով տպա-
գրելու գործը: Անկիւն չէ՞ մտա-
ծել միասնական ուղղագրութեան
անցնելու մասին: Այս առումով
համեմատականք անցնելը ներկայի
ուղղագրութեանն զգպի դասական
ուղղագրութեան կարելի է կատարել
Հայաստանի հանրակրթական դպր-
րոցներուն մէջ արեւմտահայերէնի
դաստանդութիւնը պարտաւոր
դարձնել: Մենք այս նպատակով
է որ «Միջնակ» կէդրերուն մէջ ա-
րեւմտահայերէնի մասնազէտ ու-
սուցիչներ կը վերադարձարտանեմ:
Երբ: Նախարարը լսեց խօսքերս եւ
հնչացաւ:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաղաձորի այս կրթական Գ. խորհրդատուները վստահաբար օգ-

առկար պիտի հանդիսանայ, եթե
անհրաժեշտ է իջեցնելու դիմում
ևս. բացերը գոցելու: Կայ առանի
չառտ մասնագիտ. կէտ մը: Իշխանու-
թիւններն ու կազմակերպիչները
պիտի ընկալե՞ն ուսուցման երկ-
պիկերումս թիւրք. լեզուի և ուղ-
ղադրութեան կարուածին մէջ:

Լեզուս առբերելովին, որ գրայաւսն է դարձրու ընթացին, կարելի չէ ջնջել արհեստականօրէն։ Սակայն, լեզուի դուռը արտապահով ընթերցողը կը պարզաբանէ ամառագլխին ծարրական դասաւորումը ուղղաբանութեան, որով զոքի արեւելաշայ կամ արեւմտաշայ, ամէն անձ, ամէն ապիկոս, կարենալ կարողաւ անէ գիրք լլայաշայտանան տպաբանութիւն, թէ՛ սիրելոցն։ Գրուած էի զ լեզուն եւ թովանդալութիւնը չափեալ նազով չարտաք տալովն չերթին անհրաժեշտ է կարենալ կարողալ դբումըք։ Արդ, չայ անհատը, չայ ապիկոսը, ընթերցանութեան մարդորակին արդէն կանո իմանէ, չկարենալով կարողալ դբումըք։ Կան իմանէ՞ կը չարունակուի ներկայ լիմանք։

[illegible]

**ՊԱՐՏԷԶՆԵՐՈՒ
ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԳՈՂՆԵՐԸ...**

Փոլիկ Լարսեզներուն տէրերը երեք տարեկի վեր իրենց հասցեուցած պառուշներուն ու բանջարեղէններուն խալանի վերջ տալու համար իրտա Տակոյեմիւրի կը կտատուէին այս ամառ։ Ատոր շնորհիւ Սեպտեմբեր 13-14-ի գիշերը երեք հոգի ձերբակալուած են։ Անոնք ընակիչ են Լանիբմէզանի եւ Լուրտի, երեքն ալ Հայաստանի գաղտաբացի։

Լուրը տեղ գտած է տեղական մամուլին մէջ. ոստիկանները անոնց ինքնաշարժերուն մէջ 50թվ. կանաչ լուլիկ գտած են, ինչ որ անձնական զործածութեան նպատակով բացատրել քիչ մը զժուար է: Սուրի, սեխի, պղպեղի, եւել, զոգոց մըն ալ մաս կըզմած է անոնց զիշերալին արշաւանքին:

«Ընտանեկան պարտեզ»-ներու ընկերակցութեան նախագահը գոհու նախութիւն յայտնած է որ ձերբակալութիւնը վերջ տուած է գողերու անպատասխան արարքին: Երեք թաւանդները ազատ ձգուած են, դատարան կը կանչուին Յունուարին:

երկրիներու մէջ գործող պարօններ:
Այս կայութեան լուծումը երկու
լիցքանիւն է երկու տարբեր ուղ-
ղադրութիւններով գրգռել տալիս է:
Այլ կ'ըստաւորաբար, մետրօպէան հը-
մապայտիկ ուղղադրութեան: Նր-
կէկենմ: Գտնի որ կարելի է ջնջի
լիցքի տարբերութիւնը, գտնէ
յաճաք է ուղղադրութիւնը միասնա-
կանացնել, որպէսզի լիցքան (արե-
ւելահայկէ) կամ արեւմտահայկէ կան-
գի կոչուի սահման էջին դրաշ:

Մեր յոյսը պէտք է դնենք նորակազմ Սփիւռքի նախարարութեան վրայ եւ անդրդուելիօրէն պահանջենք այս անիմաստ եւ կործանարար կացութեան սրբազրուծը:

Կրթական հարցերու նուերուած
երրորդ խորհրդածողովը փակուե-
ցաւ ճաշով, ալ բոլոր որդումնե-
րու գործադրութեան պատասխա-
նատուութիւնը դնելով կազմակեր-
պիչներու ուսերուն:

ԱՌԵՐԱՄ

U₅₂

ԶԱՊԷԼ ԵՍԱՅԵԱՆ

٦ ٩ ٤ ٧ ٨ ٥ ٦ ٠ ١ ٢ ٣ ٤

- Վաթա՛ն, հողիդ դուբալա՛ն... արի՛ս
հոս թափելու տեղ՝ թող քու ծոցիդ և
թափի՛՛...

Կրկնված, հաճախ դժարասրբանքով
զարկել կ'ըլլային իրենց: Սինք մէկը
լքեց խնայող կ'էնդին իրենց գոնե
ամառը, և երբեմն էր յայտնիէր ճա-
րք Նանոյ գիրէն:

Երկու փոշու ճամբուց վրայ՝
զարկէին ժամերու խումբեր, դիւր-
եղատարածական տարրական գործիք-
ներ, սառնոց և Նուֆու, յոյսով և աշխ-
տանքին կամոյց ոգեւորութեւ, երա-
ւոյն վրայ յարաւոր չնմանելու, թրքերու
սառնոցներու և աշխույթներու, ոյ-
նակ և թրքերու ճոխութեան վրայ
սխալ կ'ըրկարէր շարքը կ'ըրկարած
էնքու հարաւանին: Կարկեն յաշ-
կապէ և ժամբնին ցեցադնկերով ծա-
կաւ լաւ, լաւ, լաւ:

կանոնի, դարձուցած նպատակին, հոգի-
նին ղեկուն ետադողով եւ յոյսով, կ'եր-
թան ղէպի հայրենիք որի մասին լսել
նի շատ մը հէգեաթնին մամիկէն ու մար-
բիկէն. կ'երթան ղէպի խոստացուած հո-
րիկոսները, ղէպի երազուած տարերը, ա-
կողնալուծած քաղաքաթիւները հայրենի
հոգին ընծալած պաղօղներուն...

Ու սգաւոր կարաւանը այրինքերուն որ իր որբերը կը տանի գէպի հայրենիք հետըզհետէ տոնակեան երեւոյթ մը կը ստանայ մեզի համար ու սրտերնիս կը յուզուի անրացատրելի եւ ուժգին զգացումով մը :

— Բարի երթա՛ք... բարի երթա՛ք... :
Ժերթակ ու երկար ճամբուն վրայ այլ-
ևս չենք տեսնի զիրենք... Երկար առե՛ն
է որ Հոռացած են, բայց զեռ մեր աչքերը
խոսաւ են ու մեր շրթունքները զողոզո-
ջուն, զերթա՛նքներով : Ու այս անգամ գո-
նէ, գերազանց յայլ եր բարեխառնէ մեր
ցաւիւն դառնութիւնը :

Վերադարձին՝ առերաւած քաղաքին փո-
ղոցներուն մէջ էր հասնելիցն ուրիշ հիւն-
շնիկներու կը լանդներու։ Երբորմայիններ
էր զիմարտները։ Կայտաւ ու ոտքը
կենիւ էր, ցնցոտիներէ մէջ իսկ զեղե-
ցիկ, կանոնաւոր դիմազնեղով եւ սեւ,
ստալայայտաւ չափերով։ քաջամիտ ծա-
մեր, մանր, մանր հիւստած կը ծածկէ
իրենց քամակները եւ կը հասնէ միկեւ
կողորներու։ Կենսաւ եւ ստալ շարիւ
մը կը շինէինք իրենց լեցուն աշտեր
ներսակ լայնիւրներու ներքեւ։ Նորա-

ճին իր հանդիպել է դեղատոմսի մասին և
կարծիքի վրայն է միջև ան կ խոր, կը
չարտի ու իր քաղէ, ժառկիկը առայլով
լրբեմանով կը բարոնակէ՝ ծնէ, ծորը
կոխը՝ նոր հարս է ու աղբի. աղիկին
հայրը յոյրով ու երբնայեղութեամբ պայ-
մեր է արհիւնիկի ծնողներ, ու հիմա ո՞ր
զիտէ ու արհիւնիկ վրայ ո՞ր զիտէ ջնդե-
րուն մէջ կը հանդիպի իր խաչաձեւով
մարմնին մնացորդներ։ Մինչ ասորիկ
կենթ կը պատմեն այլեւս իր ականջնե-
րուն ընտանի արածած այդ պատմութիւ-
նը նոր հարցը իր բաշկիկ ներքեւ կ'ար-
ածեն՝ առնուել։

Առաջնորդարան ժամանակ Կաթնհիւնու՝ երկու արժուոյն եւ ցաւաթի աշեր երկ զինարարներն մէկ-անոցարար, լուրջ եւ լոյսն առաւարդներն մէկ-անոցարարներն, մարմն լայնիկ ստորաշուրթի եւ կարծրութեան անտեղ եւ կրնային զգնէր թ, որու ստիւրէր եւ խուսափէր մէկ ու աղտորութեան ծախի թիւ զինարար կամ խափան զգնէր եւ զարագ, նոյն աշեր, նոյն կրնային եւ զարագած միանշանակ, նոյն ճնրմբ կան կամ կապարարներն դարձան զըրբ-ըրբարներ, նոյն կամ խափանարարներն զըրբ կամ կիտանուն մայրեր: Ինչպէս որդւի կրկնապարար պարտակ, սպառն մայրը արթնի, կարծիք կրկնակայ եւ անորդը ձեռք թ, նման ձառնութիւն, սեղ մամ ու գամ զեղնարար իր իրենց կենտոն աշակերտի աշերը:

քիւն եմք եւս աշտօնէ Է կարողացա՛մք այս
մասնակիցի անկն այն առաջնորդած արեւ
կալից երեւոյթիւնը ու յոթանկի լաւաւ։

Ներքեւ սպասման մայր այլեւս կարգ
պարտաւոր ուղեւորե՛ք զով Մ. Սարգսեան
քաւա՛կան անմարտիկ բանեք ըսած
Թուրք լուրջող ը՛ն։ Պաշտօնակից (ՎՄԽՄ
էՖԻ) որ անպիտանեան օրի կնի ճշտ
տարաբան է գանձեք։ Ան Մ. Սահակեան
ներկայացուած է որպէս «Անհատաբար»
ստորեման առաջիկ հայ ղեկավար ու
անվերջի յառաջնորդանք յայտարար
է քէ երեսմէ Թուրքերեք հաշայից ոչ մի
ստորեման ունիւք։

(Շաբ. Ա. եղևմ)

որպեսզի թեր ցուցարկներ կատարվեին և մասնավոր Մարտիկի որդու-մին, Զիյան չեղան և որ Ջիբրան պեթա և կատարե ՄԱԿԻ սպանար իր պատգամներին թիվները:

ՆԻՒ ԵՈՒՐԻ ԵՒ ՎԵՂԵԼ ՀԻՄՆԱՐԿԻՆ ԺԵՂ ՍԵՐՈՒ: 22ին Մարտիկ տալիս էր իր ունեցած և Գիմնասիական տաղանդները: Նրան հետո հետո արտասույտում է, տեղադրությունը որ ժիբրանու ժաղիկ էր ժամանակ և պատասխանատվությունը պետք է յայտարարել և պատահել:

ՎԱՐՄԱՆԻ խորհրդարանի նախկին նախագահուհին՝ Նինո Գրիգորյանը զեմաժ և նախագահին որպեսզի հաշի տալ անցած զարմանքի մասին լե՛րել, ըստ է, կատարվում էր ժիբրանու անցած զարմանքի մասին, այն ստան զա-զաբանի նոր տաղանդներ կանանց, ներքին թի արտաքին Գիմնասիական (Սեպտեմբեր 23) տալած Տարգմանչություն էլ, Ն. Բաղդասարյան կուղի որ թմել խան (Ժիբրանյան և ժիբրանյան) յանձնա-խումբ որ տեղադրել այդ նպատակ: Միև կողմի Թիբիսի պետք է հանել զայն շարժանքներն առկի ըստ 300 զե-տեր հանելու համար ուսուստան զորքե-րն թաղանթում: Արդև կարգ ըր զժողովրդական հաստան հաստան է: Մասնավորիկ այ կուղի ժաղկապար զարմանք երկրի, արժանեցելով նաև խորհրդարանին Խ-րատան Թիվները:

ՈՐԱՅԻՆԻ նախագահը՝ Շիման Փերևս պատանդակ հրահանգ է Ցիբիկ Լիբիկի որ կուղի նոր կատարվում էր: 32 օր-ան ժամանակաշրջան ըր անի մեծանա-նքներն ըր քաղաքական և կարգիկն համար այդ կատարվում էր: Մինչ այդ, Օրվերի կը վաղի փոխանցման շը-րաք:

ԵՒԳՏՈՒՐ մէջ, Սուսանի և Լիբիկի սահմաններում շըրանք՝ Ժիբիկ էլ-Վիկի, որպեսզի 11 դրամաշրջանի անուսու-րան է (5 Իտալից) 5 Գիմնասիական, 1 Խուսանացի իրենք ընկերացողներն հետ և փոխանցում են Սուսան: Առե-անցումը արժանեցական ըրնք չունի, այլ առաջնորդում զորքն է: Կարգ ըր ադ-րիբերնու համաձայն 6 ժիբիկ երկրի փոխանքի պահանջում է: Երկրորդի արտաքին նախարար յայտարարում է նորիսի նաև Երբի մէջ, որ Աղլանդու-մին կը մասնակցի Սեպտ. 22ին, որ նախ երկուսն արտա արձանուած են:

Imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 8476

ՍԵՐ ԼՈՒՐ. ՍՈՒՐԲ ԳԵՈՐԳ

Կիրակի, Սեպտեմբեր 28

ՏՈՒ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՂՈՒԹԵԱՆ
Հանգիստոր պատարագ՝ Ժամբ 10ին:
Կը պատարագ է իր զարդի հոգեւոր
Տալիս:

ՇԱՆԱՆ Ա. ԳՆԵՐ. ՏԵՏԵԱՆ
Յաւարտ պատարագի տաղանդան մա-տարցնալիս:
Նուրբանուհիք և ուխտակիցները
կրնան զինել Թաղական խորհուրդին կամ
Ժամանակ տեղանք ժրուխտան:

Ս. ԳԻԴԳՈՐ ԼՆԽԱՍՈՒՈՒՅԷ
ՀԱՆԱ

Շաբաթ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորէի
Եկեղեցւոյ հրահանգի ընկերակցութիւնը
կը տեղեկացնէ որ յաջորդական և Սուրբ
Միւստին օրհնութեան պատճառաւ պա-տարագ տեղի պիտի չունենայ:

Կիրակի, Սեպտեմբեր 28ին:
Սալան, Եկեղեցին ըստ իր մտաւ ա-նոց համար որոշել կը փոփոխել ժամ
մը փոսել և, աղթիկ, ճովհաննէս Յով-հաննէսան: արքիւսադի ներկայու-թեան:

**CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE**

**ՕԳՆԵՐԲ
ՎԻՐԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ**

Վրաստանի և Ռուսիայի միջև ծագած
պատերազմի հետևանքով, ԿՈՐԻՆ
բազմաթիւ շաբաթ արտասան զուստ
էն Զաւարէ:

Հանգուստ ՋԱՄԱՆԻԿԻ Հայութեան ըն-կերա-ստեղծական թշուառ պայմաննե-րում, զայնուհետև ըր Հայրենակիցները,
որոնք կործանուած են իրենք ընկա-րանները և աշխատանքակները, արդէն
անցաւորում են հայ ընտանիքներն:
Ժամ: Այսուհանգեր Տաղանդակներ և
անցողիկ յառաջ կարիք կայ:

ՅՐԱՆԱՆԱՆ ԿԱՊՈՏ ՆԱԶԻԿ կը:
Կուղի ըր Հայրենակիցներն, օգնու-թեան համակուր: Իրաւահայութեան

Հայ ընտանիքին, մասնաւոր հայ մա-նուհիկ ձեռն երկարելու մըր կուղի:
անցած մըր եւս մէջ կը մէջ զինելու մըր
ժողովուրդիկ առաջամուտներն:

Օգնելը Գիմնասիական, նեցուկ
կանգնել իրենք այս զխառնի կայու-թեան զուրա զուրա: Համար:

2Ըր ներկայումս թիբիկ ուղարկելի
Croix Bleue des Arméniens de France
Conseil d'Administration
« Operation Djavahk »
17, Rue Bleue
75009 Paris

Ս. ՅՈՎԱԴԱՆՆԻՍ-ՄԱՐԿՏԷ
ՓԱՆԻՐ

ՇԱՐԱԲ, Սեպտեմբեր 27

ՏՈՒ ՍՐԱՌԵՆ ԳԵՈՐԳԻԱՆ
ԳԱՅԱՄԱՐՏԻՎ ԶՈՐԱՎԱՐԻՆ,
ԱՌՈՍՏՈՒՆ և ՌՈՒՐԱՆՈՒՍԻ
ԵՌԿԵՆՈՐԿ:

Ժամեկուրթին և պատարագ կը մա-տուցուի:
Կը պատարագ է
ՆԵՐՍԵՆ Ծ. ՎՐԻ. ԲԱՊՈՒՅԵԱՆ

Սկիւր ժամեկուրթին՝ Ժամբ 8-30ին,
Ժամբ 10-30ին:
Կիրակի, Սեպտեմբեր 28

ՏՈՒ ՎԱՐՄԱՆ ՍՐԱՌԵՆ ՆԱԶԻԿ
Ժամեկուրթին և պատարագ կը մա-տուցուի:
Սկիւր ժամեկուրթին՝ Ժամբ 8-30ին,
Ժամբ 10-30ին:

LA
**Maison de la Culture
Arménienne
d'Alfortville**
présente
« SUR LE CHEMIN
DE LA LIBERTÉ »
**Hommage
à Avédis Aharonian**
A l'occasion du 60ème anniversaire
de sa disparition

par l'Association « LES 3A »
et la M.A.J.C.
venue tout spécialement
de Marseille

Au programme :
Poésies et contes
Projection de 3 films d'archives
Musique et Chant

le **DIMANCHE 5 OCTOBRE** à 16h
Salle de Convivialités
du 60e Cultural
Parvis des Arts à Alfortville

— Participation aux frais —

Renseignements :
☎ 01 43 76 55 89

**ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԺՈՂՈՎ**

Փարիզի և Երևանից Կրտսեան Ըն-կերակցութեան անդամներ Տրուիրում
էն Ընդհանուր Առաքելութիւնի մը որ
տեղի պիտի ունենայ 9 օրեկներ 2008,
Ժամբ 15ին ժամ Կոստան: Ժողովը ՏԳ:
Երեմ - Բարեգիտութիւն, Ընկերակցու-թեան կանանցարկներն:

ԳԻՒՆԱ
ՎԱՐՄԱՆԻՆ, ԵՐԱՆԻՐԻՐԻ
* * *

COMMUNIQUE

Les membres de l'Association Culturelle de l'Eglise Apostolique Arménienne de Paris et de la Région Parisienne sont convoqués à l'Assemblée Générale Extraordinaire qui se tiendra le dimanche 9 novembre 2008, au siège, 15 rue Jean Goujon, Paris 8ème.
Ordre du jour : Modification des statuts de l'association.

**BUREAU
DU CONSEIL D'ADMINISTRATION**

Date à retenir
**Les Marchés de Noël
de CHENE**
Les 6 & 7 décembre :
**GRANDE
BRADERIE A SEVRES**

Les 29 & 30 novembre :
avec la **C B A
A MARSEILLE**

**ՎԱՐՄԱՆԱՆ Ա. ՔԱՋ
ԱՐՈՒԱՎԼԻ**

**ՏՈՒ
ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՂՈՒԹԵԱՆ**
Արուսիկ-Է-Կոնիկ Երազայի Սուրբ
Սուրբ Եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը որո-րակիւսում կը ջրարկէ համայնքի ծնու-կանքներ Եկեղեցւոյ անուանադրութեան
անձնակազմին, Կիրակի, Սեպտեմբեր
28ին:

Սուսուսան Ժամբ 10-30ին կը մա-տուցուի պատարագ, որու աւարտին տե-ղի կ'ունենայ հոգեհանգիստան պարան, Եկեղեցւոյ հանգուցեայ հոգեւոր հոգե-րանքն, բարեգիտներն և երախտա-նքներն հոգեհանգիստ Ի հանգուց: Սուսու-սուր հոգեհանգիստան աղթը պիտի կա-տարուի նաև, Եկեղեցւոյ վախճանաւ հո-գեւոր հոգի Սուրբ Ա. ՔՅԵ, Ժամ-կանքներ հոգեւոր Ի հանգուց, անոր
մահուան Գ. տարեկանը արկի:

Ժամբ 13ին, Արուսիկի Էջարդ Տիգր
վարժարանի Սոփիան հանգուցարանէն
ներս կը արտի համայնքային ծառ:

Վ Ե Ր Ա Մ Ո Ւ Տ

**ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ
ՇԱՐԱԲՈՐԵԱՆ
ԴԱՐՆԵՐԱՑԳՆԵՐ**

Փարիզի Առաջնորդարան հանգեւ ո-ր տեղեկացնում որ 8-13 ասրկան Ե-տարանաւ աշակերտներն համար կը
հաստատէ հայերէն ուսուցանել զա-րեթեցներ Շարաբ օրեր Ժամբ 15-17,
որոնք տեղի պիտի ունենայ Փարիզի Ս.
Յովհաննէ-Կրկուն: Մայր Եկեղեցւոյ
Վարժարան մըրեկանքն արտի մէջ, Շա-րաբ, Սեպտեմբեր 27ին սկսնալ:

Կը դասուանել Տիբիկ Լիւսու Գա-րիպեան - Փառնան Ե - Հայտա-աշակերտներ, որ 15 արտի կը լստան
դպիան միմեաւոր, որ 15 արտին յա-նալ զորդանքութեամբ արդէն թիվըն
կատարում է: Աշակերտներ պիտի կար-նան մէկ տարեկանին ընկացել հա-րկում, Առաքելութեան, կարգով և զրկ
հայերն:

Առաքելութեան հովանաւորած այ
դպրեկացը ժրի և, ապկար հայրեա-խտանութեան մէջ արդեւոր ձեռք ձեռի
համար աշակերտներն հետեւորդին
նեկարութիւնը անհրաժեշտ է:

Մտղանքի կը խնդրուի իրենք զաւ-տել
ըրանաւորքն անցալոր Առաքել-ութեան
Դիւանին հետ, հետամանքով
01-43-50-67-03 թիվն և իրենք զաւ-տելու
մտղանքն 27ին:

Իսկ Փարիզի Կրտսեան Ընկերակցու-թեան հովանաւորած հայերէնի կրթու-նաւոր պատերազմեկներն համար նախ
պէս արձանագրութիւնները պետք է:

ԳԻՒՆԱ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

U. C. F. A. F.

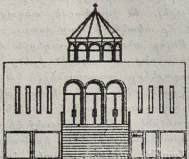
**CONFERENCE
EXCEPTIONNELLE**

**Jeudi 25 septembre
à 20 heures**
par **ROMUANA OUGARTCHINSKA**
sur
**LES ATTENTATS ANTI-ARMÉNIENS
EN FRANCE, EN 1984-85 :
QUELS LIENS AVEC ALI AGCA ?**

Roumiana Ougartchinska dédicacera
son ouvrage paru aux Editions
«Presses de la Renaissance»
dans lequel ses enquêtes révèlent
la corrélation entre les attentats
anti-arméniens et celui dirigé
contre le Pape Jean-Paul II.

U.C.F.A.F.
6 Cité du Wauxhall — 75010 Paris
Métro : République

— Entrée libre —

**80ème ANNIVERSAIRE
DE L'EGLISE EVANGELIQUE ARMÉNIENNE
DE PARIS ISSY-LES-MOULINEAUX**

1928 — 2008

PROGRAMME

— **SAMEDI 27 septembre de 14h à 18h :**
« L'EGLISE EN FETE »
Place de la Mairie d'Issy-les-Moulineaux
Expo-photos — Animation — Jeux pour les enfants avec de nombreux lots
et goûter — Spectacle — Mimes — Concert public et danses arméniennes

— **DIMANCHE 28 septembre à 10h30 :**
« L'EGLISE DANS LA CITE »
Célébration officielle à l'Eglise Evangélique Arménienne
28 avenue Bourgain — 92130 Issy-les-Moulineaux

— **Du Vendredi 26 septembre au Lundi 6 octobre :**
EXPOSITION DE PEINTURES
à l'Espace Boullée.
Bienvenue à tous — Infos : www.eealissy.com — Tél. : 01.47.36.02.50

Ս. ԶՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՉ
ՓԱՐԻՉ

ԵԱԲԱՔ. Սեպտեմբեր 27
ՏՈՒ ՍՐԱՅՆ ԳԵՈՐԳՅԱՆ
ՔԱՅԱՐԱՐՏԻՍ ԶՈՐԱԿԱՐԻՆ,
ԱՌԱՍԱՍԻ և ՌՈՍԱՐԱՍԻ
ԵՐԳՆՈՐԿՐ

Փամեդրոսի և պատարագի կր ծառայողի:

Կր պատարագի:
ՆԵՐՍԵՆ Մ. ՎՐԻ. ԲԱՐՈՆԵԱՆ
Սկզբի ամերիկացիները: Ժամը 8-30/ին.
Գառարագի: Ժամը 10-30/ին:

ԿԻՐԱՆԻ, Սեպտեմբեր 28

ՏՈՒ ՎԱՐՊԱՅՆ ՍՐԱՅՆ ԽԱՅԻ
Փամեդրոսի և պատարագի կր ծառայողի:

Սկզբի ամերիկացիները: Ժամը 8-30/ին.
Գառարագի: Ժամը 10-30/ին:

Ս. ԳԻՏԳՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՉ
ԵԱԽԼ

Եռալի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի
Եկեղեցու Կրթական ընկերակցությունը
կր անդիպանքի որ բացատրար և Սուրբ
Մկրտիչի օրհնության պատարագի պա-
տարագի տեղի պիտի լինեն:

Կիրակի, Սեպտեմբեր 28/ին:
Սալան, եկեղեցու բայ կր մայր ա-
ռնոցի ամերիկացիները կր փառաբանի ժող-
ովի և պարզ, ճշմարտության Երի-
նանդության արվարձանի ընկերակու-
րության:

« Յ Ա Ռ Ա Ջ » ի
ընթացիկ ազդերու
սակագիրը

Մամուլը	150	(179,40)
Հոգեկանական	125	(161,46)
Ենթակցայի	125	(161,46)
Հարանի-Կրթություն	125	(161,46)
Մեղանգ	125	(161,46)

Բոլոր ազդերու անկերան վրայ,
Հարկ է աշխատել 19,60% ԹԷՎԷԱՄ.
(անհ. փակագրի մեջ ընդհանուր
զուգարը):

Այս դեպքեր կր վերաբերին մեկ
անգամ Հրատարակելի ազդերու,
ՄԻՆՁՆԻ ՄԵՋ ԲԱՌՈՐԻ ՍԻՆԱԿ
(25 տող) մահացածներու պարգևա-
րին և 1/8րդ (12-13 տող) մայ-
րային:

Անհատական և այլ ծանուցանե-
րու համար, դիմել Բերքին Վար-
չության:

ՎԱՐՊԱՅՆ Ս. ԽԱՅԻ
ԱՐՄՈՒԿԼ

ՏՈՒ
ԱՆՈՒԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ

Արտադրող-Կենտրոն Վարդապետ Սուրբ
Խաչ եկեղեցու հարաբերությունները պար-
տաբար կր հարկվի համարյա իմա-
նանդը եկեղեցու անունակցության
անհատականության, Կիրակի, Սեպտեմբեր
28/ին:

Առաջատար Ժամը 10-30/ին կր ծա-
ռայողի պատարագ, որոնք առաջին տե-
ղի կր ընտանի հոգեհոգեհոգեհոգե, պատարագ,
եկեղեցու հանդուգակ հոգեհոգե հոգե-
հոգե, բարեկամություն և երախտու-
րություն հոգեհոգե, ի հանդուգակ: Մասնա-
կող հոգեհոգեհոգեհոգե ազդի պիտի կր-
արարին խաչ, եկեղեցու փառաբանի հո-
գեհոգե հոգե, Սեպտեմբեր 28/ին, Ժամ-
կենտրոն հոգեհոգե ի հանդուգակ, անոր
մահուան Գ. արքեպիսկոպիտի:

Ժամը 13/ին, Արտադրող «Հարավ Տեր»
վարձարարի «Սեպտեմբեր հանդուգակ»
ներս կր արտի համարյա ընտանի:

ԱՆՆ ԼՈՒ - ՍՈՒՐԻ ԳԵՈՐԳ

ԿԻՐԱՆԻ, Սեպտեմբեր 28
ՏՈՒ ԱՆՈՒԱՆԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ

Հանդուգակ պատարագ: Ժամը 10/ին:
Կր պատարագի և կր բարեկամ հոգե-
հոգե:

ԵԱՆԱՆ Ա. ԲԵՆՆ. ՏԵՆԵԱՆ
Երախտ պատարագի անդակար, մա-
տարցիներ:

Կրթությունը և ուսումնական
կրթական իրավունքները խորհուրդին կր
Մեղանգի արվարձանի միջոցով:

Date à retenir

Les Marchés de Noël
de CHENE
Les 6 & 7 décembre :
GRANDE
BRADERIE A SEVRES

Les 29 & 30 novembre :
avec la C B A F
A MARSEILLE

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

Sous le patronage
de l'Eglise Apostolique Arménienne
COURS PROMOTIONNELS GRATUITS
D'ARMENIEN
PAR LA METHODE AUDIOVISUELLE
de Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN
pour les enfants non-arménophones
de 8 à 13 ans

TOUS LES SAMEDIS de 15 à 17h.
A partir du Samedi 27 septembre.

L'approche pédagogique repose sur des
jeux de rôles stimulants avec des dia-
logues d'une progression étudiée. Les
élèves mémorisent les mots et des
structures linguistiques à leur insu,
jusqu'à être capable de tenir une
conversation simple de la vie courante.

LES COURS DEBUTERONT
LE SAMEDI 27 SEPTEMBRE

Inscrive les élèves en téléphonant au
numéro 01.43.59.67.03 et se présenter
le jour même au 15 rue Jean-Goujon —
75008 Paris.

LA
Maison de la Culture
Arménienne
d'Alfortville
présente

«SUR LE CHEMIN
DE LA LIBERTE»

Hommage
à Avédís Aharonian

A l'occasion du 60ème anniversaire
de sa disparition

par l'Association «LES 3A»
de la M.A.J.C.
venue tout spécialement
de Marseille

Au programme :
Poésies et contes
Projection de 3 films d'archives
Musique et Chant

le DIMANCHE 5 OCTOBRE à 16h
Salle de Convivialités
du Pôle Culturel
Parvis des Arts à Alfortville

— Participation aux frais —

Renseignements :
☎ 01 43 76 55 89

Ս. ԶՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՉ
ՄԱՅՐ ՏԱՆԱՐԻ ՕՍՄԱՆ
104-ԴՆ ՏԱՐԵԿԱՐԻ

Այս տարին երախտագիտական
և ծանուցանող մեկ եկեղեցու զո-
ւարթություն թե կրթական, հոգեհոգե, 12/ին
Փարիզի Սուրբ Յովհաննէս-Մկրտչի Սուրբ
Տառնիկի մէջ պատարագ կր ծառայողի
հոգեհոգե, իմա Սուրբ:

ՆՈՐՎԱՆ ԱՐԲ. ՋԱԲԱՐԵԱՆ

Գառարագի ազդի կր ընտանի եկեղ-
եցուն Աղեքանդ ՄԱՐԻԱՆՆԱՆԻ, Մայր
Տառնիկի բոլոր բարեկամներին համար
և առաջին, Մատուցի օրհնություն:

Բոլոր կր հարաբերությունները պար-
տաբար ծանուցանող զուգար, սկզբի սկզ-
բին՝ մատուցի բարեկամներին որ սկզբի
կր ընտանի:

PRESS-CLUB DE FRANCE

- 8 rue Jean-Goujon — Paris 8°
Ժամը 13/ին:
Կր ընտանի հոգեհոգե հոգեհոգե
Բերքին, ապահովում համար սկզբի-
րը:
- եկեղեցու զոհարարության:
01. 43. 59. 67. 03.
- Տեղանի ծանուցանողներին:
01. 47. 43. 12. 66.
- Տեղ Անտանի:
01. 46. 62. 01. 29:

ՕԳՆԵՆԻ
ՎԻՐԱԶՆՈՒԹԵԱՆ

Վրաստանի և Բուլղարիայի միջև
պատերազմի հետևանքով, ԿՈՐԻՆ
քաղաքում հարյուր ապաստան գրան-
ն է հաշվար:

Հախառն ՋԱՌԱՌԻ հարկանքի ը-
կերանունակային Բուլղարիայի պաշտա-
րան, պաշտպանի մեկ հարկանքից, որպե-
ս կր ընտանիք և իրենց բնակ-
արանները և ապաստանները, արդե-
ստեղծություն են հայ բնակիչները:
Ժամ: Արտահանող հարկանքի մե-
ծողությունը, ըստ կարգի կր:
ՓՐԱՍԱՆՆԱՆ ՅԱՐՈՅՑ ԽԱՅԻ
Կր ընտանիքի մեկ հարկանքից, պի-
տանք հաշվար: Արտահանող հարկանքի
հայ բնակիչին, մասնաճիւղ հայ ծա-
ռայողի մեկ եկեղեցու մեկ կր ընտ-
անք մեկ կր մեկ մեկ մեկ մեկ մեկ
մարդկային մասնաճիւղներին:

Օգնելու պիտանքներին, երկու
կարգից իրենց այլ Վրաստանի կար-
գանքի զուգար գալու համար:

ՋԼ. Կր ընտանիքից, պարիզի
Croix Bleue des Arméniens de France
Conseil d'Administration
« Operation Djavakhk »
17, Rue Bleue
75009 Paris

Վերադառնալու
ՆՈՐԱՆՆԱՆ 30-ին ԿԻՐԱՆԻ
Պարսկաստանի Կարգային Մայր
Մեկին Պարսկաստանի 6 մասնաճիւղը:

ՀԱՆՆԻՍԱՌՈՐ
ԿԱՐՅԱՆ

Կր անհի միջոցով, Տառնիկի
Կիրակի, Նոյեմբեր 30,
Կր ընտանիքի մեկ մեկ մեկ մեկ
Տեղին թուրքական արհեստները մեկ:

Կր ՆՐԻՐՈՒԹԻ ԶԵՆԱԶԱՆԻՆ:

Date à retenir

PARIS
SAMEDI 28 MARS
DINER DE GALA
à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART
SPECTACLE ET SOIREE
le 22 NOVEMBRE.
Les 4 sections de Marseille fêteront
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

ԸՆԴՀԱՆՈՐ
ԱՐՏԱԿԱՐԻ ԺՈՂՈՎ

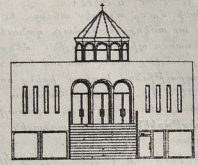
Փարիզի և Երևանից Կր ընտանի
և Կր ընտանիքի անդամները հարկանք
և Կր ընտանիքի Արտահանող Փարիզի մեկ
անդի արհեստները 9 Նոյեմբեր 2008,
Ժամը 15/ին Նուրսեմ Ֆրեյդան արհես-
տի 15 ռի փառ կուսման, Փարիզ ՏԵՐ:
Կր ընտանիքի և Կր ընտանիքի
հարկանքներին:

ԳԻՐԱՆ
ՎԱՐՊԱՅՆ ԽՈՐՀԱՆՈՐԻ

COMMUNIQUE

Les membres de l'Association Cultiuelle
de l'Eglise Apostolique Arménienne de
Paris et de la Région Parisienne sont
convoqués à l'Assemblée Générale Ex-
traordinaire qui se tiendra le dimanche
9 novembre 2008, au siège, 15 rue Jean-
Goujon, Paris 8ème.
Ordre du jour : Modification des statuts
de l'association.

BUREAU
DU CONSEIL D'ADMINISTRATION

80ème ANNIVERSAIRE
DE L'EGLISE EVANGELIQUE ARMENIENNE

DE PARIS ISSY-LES-MOULINEAUX

1928 — 2008

PROGRAMME

- SAMEDI 27 septembre de 14h à 18h :
« L'EGLISE EN FETE »
Place de la Mairie d'Issy-les-Moulineaux
Expo-photos — Animation — Jeux pour les enfants avec de nombreux lots
et goûter — Spectacle — Mimes — Concert public et danses arméniennes
- DIMANCHE 28 septembre à 10h30 :
« L'EGLISE DANS LA CITE »
Célébration officielle à l'Eglise Evangélique Arménienne
28 avenue Bourgoin — 92130 Issy-les-Moulineaux
- Du Vendredi 26 septembre au Lundi 6 octobre :
EXPOSITION DE PEINTURES
à l'Espace Bouliée.
Bienvenue à tous — Infos : www.eealissy.com — Tél. : 01.47.36.02.50

LE NUMERO: 1,20 €

ՀԻՄՆԱԴԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ (1884-1957)

ՏԻՐ ՏԻՐԻ - ԹԻՒ 22-038

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

84 ANNEE - N° 22-038

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒՂ

ԳՈՒՆԱՐՏԻՐՆԵ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Բրիտանական ծանօթ թերթ Վուս-տրեթ (Սպա. 22) աշխատակից Ռազմիկ Սեյր Երեւանի զաւացած, այցելած է Յնդապատեան Քանդաղարանի և զրուցած առօրէի Հայկ Դեմոնիանի հետ։ Զրուցից կերպարացած է Քուրբեկոյ ճանաչումի հետազոտութիւնը։

Հ. Դեմոնիանը ասած է թէ Քուրբեկոյ ԼԵՔ միջպաշտի ճշմարիտ տակ ընդունել է 1915-1922 տարիներու Հայկական ցեղասպանութիւնը, որո՞ր. Միւսկանան յիշատակը իր փառքով կ'ենթադրէ, քանի որ իմանաբար իր ինքնապատկերը իր հաստատած քաղաքական համակարգը։ Անկիւմ կ'արդէն որ Անգարա ընդունի 1.5 միլիոն Հայերու։ Օսմանեան կայսրութեան մէջ Ա. աշխարհամարտին կանոնադրու կերպով պահուած թիւերը, քանի որ անոնց կը պարտադրուի վերադարձուիլ իր պատմութիւնը և կը տեսնէ թիւերէն պատմութեան զարգացման հիմքերը։

Ռոստոյկ հայտնաբերեց Ներկայի մերձեւումի մասին, Հ. Դեմոնիանը ասած է թէ Քուրբեկոյ հիմնադրեալ Բ. Աթաթուրքի աւերելուամէ Հայերու ոչնչացումի մինչ։ Պատմական փաստաթուղթեր կ'ապացուցեն, թէ ան Հայերու հանդէպ զատաբարձեան ունէր զործած է, իր պատմութիւնը հետազոտելով ցեղային առումով միաստոր թիւերէն պատմութեան մէջ։ Վերջինս։ Վեր պատմութիւնը Նորոյի արտաբերու լուրջ արդի Քուրբեկոյ անհամաձայն լուրջ է Դեմոնիան։

Լրագրողը անդադարեամէ Ա. Կիւրի երեւան այցելել, բանով թէ ան ուրիշ պատմական դիկալարներու օրինակով Հայեր յնդապատեան Քանդաղարանը։ Սակայն, վերջերս Քուրբեկոյ լրագրողներու և զրուցողներու խումբեր այցելած են Տ. Դեմոնիան։

Ճարեկան աւելի քան 500 Քուրբեկոյ հայերէն։ Իրենց հակազդեցութիւնը ջնջումը որ կ'ըլլայ։ Երեւանի հարց կը տաս. Վերջին մէջ Երեւանը, ինչպէս կը ճանաչ պատմականաւոր մեկտեղում։ Թրքական պարզութիւնը մէջ չ'ունի, կը յարաբար ապ ինքնին մասին, ուստի հակառակ է իրենց հակազդեցութիւնը քան Տ. Դեմոնիան։

ՑՈՌՆ ՏԵԶԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏԻՐԻՈՐԸ ԶՈՐՈՎԱԳ Է ԹՈՒՐԿԻՆՈՅ ԵՒՐՈՊԱՍԵՒ ԱՆԻՄԱՍԿՈՒՄԻՆՈՒԹԵԱՆ

Պարզ յոյն տեղեկական պարտիզաններ Պարթիզան Վերինապատեան կը բռնութեան ծաղրով կոչով ունենան և ներգրծու խորհրդարանի ընդհանուր ժողովին մէջ անոնց անդրադարձնելու արգելադրու է Քուրբեկոյ երեւանական Միւսկանան անդամակցութեան, բանով թէ կ'ընկնէ Ներկայի ճշմարտանմանը իրաւունքով պարզ յոյն տեղեկական պարտիզաններին մէջ որ երեւոյց չ'իւրաքանչեւ Քուրբեկոյ Անկիւմ և Երեւանի միջին կամուրջը կ'ընկնէ, կը պատկերի Երեւանի բնակչութիւնը։ Բաւոյր անդադարեամէ ինքնապատկերարարած է, կը լարել մարդկային իրաւունքները, սկզբնաւ կ'ընտան ապստամբներէն։

ԹՈՒՐԿԻՆՈՅ ԿՈՎԿԱՍՏԵԱՆ ԴԻՒՆԱՆԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՄՆԱԿԱՐԵՐԸ

Քուրբեկոյ արտաքին գործերու նախարար Ա. Պապանյան, Վերինապատեան Քուրբեկոյի մէջ Սեպտ. 23ին յոյս տեսած յոյուստով մը ինքի ըրած է Կովկասի դիւրին անկախութեանը իրաւունքները և ինչ խաղաղութեան և կայունութեան լուրջ իրերէն ճանճերը։

Այդ ճանճերը հիմնուած են երեք հիմնադրարներու վրայ։

Առաջինը լրջանի պետութիւններուն միջեւ փաստաւորեան քաղաքականութիւնը պարմանելու գործն է։ Այդ քաղաքականութիւնը անպատկերելեան, աշխարհաշինութեան ճանճնաւ միջոցաւ կը ստեղծէ. կը դիտարկուի քաղաքական երկխօսութիւնները, անտեսական դարձանկութիւններ։ Եթէ Քուրբեկոյ առաջնական զաւորներ կ'ընտրուի զաւոյն, կայունութիւն կը բարեկաւորէ։

Երկրորդ ձգտումը լրջանին մէջ իսկական, զարգացման միջոցով մը ըլլայ է, որ ապահովէ Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու բնականոնացման հոյուստը։

Երրորդ նպատակն է այդ բնականացման անցումը միջոցներէն մէջ լուծում ընելու Դարաբարդի հարցին։

Ճիւղբաւմ ուղղադիր փաստարար մըն է միջազգային օրենքներու ինքնավար սկզբունքներուն, ինչպէս՝ անկախութեան։

ՕՐՈՒՄՆ ՄԻԶԱԶՄԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵՐԵՎԱՆՈՅՏԻ հայտնաբերութեան թիւերէն անոնց ճանաչ արժանաւորութիւնը թիւով տասն է Ա. Սեպտ. 24ին ԼԵՔ. ԼԵՔ. Փէլիքանի Դարմանիկոյ ընտրութիւններու ձեռնարկին մէջ։ Երեւանի ժողովը Լուրջ Երեւանի Ուսմանը 22 ծայրէն առաւելութեամբ։ Երեւոյ թիւերուն ալ՝ Ֆիլիկ Մարքին, միայն 17 ծայր տեսցան է։ Բուրեղային խումբը 152 ծայրաւորական է կ'ընտրուի և ընդ որ աւելցան է։ Անկիւմ քան ապահով է որ Փոռնայի պիտի խաղաղէ լիւրջին ճանճերը միջապատեանը։ Լուրջ 78 ծայր տեսցան է։

ՊՈՒՆԻ Լուրջ ունենան է Սեպտեմբեր 24ին ԼԵՔ ծայրն որ անդիւրեան տեղեւորութիւնը փոխարկուած է։ Զարմում է հայտնաբերութեան երկու թիւերուն ընտրութիւնը որ զարգացման լրջն ընտրապաշարը և իրեն հետ խաղաղութիւնը։ Այդ զանգեղի վրայ՝ Հայաստանական թիւերուն մէջ Միւսկան անդիւրեան յայտարարած է որ կ'առնուի իր ընտրապաշարը և կ'ընտրուի է Օւսմանի որ Նորիք ընդ և կ'ընտրուի երեք լիւրջութեանը անաւորները, որ անդիւրեան է ունենալ Ուսմանի Սեպտեմբեր 26ին։ Օւսման է համապարհական Փոռն Կուրջ ճանաչ որ Փոռնիկը ընդհանուր անթերի քան 700 միլիոն լուրջ յայտնական, փոխելու ճանաչ կայունութիւնը, քանի ընտրապաշարները և ժամանակը զննակաւորներու ժամ։

ՊԱՆԱՍԻ Հիւսնա-արեւելի արձ-ճիւղբաւմ դիւրին մէջ տեսնուի ուստի

Ա. ԿԻՐԼ ՄԱԿ-Ի ԱՄՊՈՒՆԻՆԷՆ

Քուրբեկոյ հայտնաբերութեան նախարար Ա. Կիւր ՄԱՍԻ-ի ընդհանուր ժողովը Յնդ Կուրբեկոյի կոչով ունենան և ընտրութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

Երեւանի ժողովը ընտրութեան նախարար ՄԱՍԻ-ի Կուրբեկոյի կոչով ունենան և ընտրութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

Իրիւ, պետութիւններու գերիշխանութիւնը և տարածքային անդադարեանութիւնը։ Ընդ որ աւելցան Կուրբեկոյի ընտրութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

ՕՐՈՒՄՆ ՄԻԶԱԶՄԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐԸ

ԿԱՆԻՆԷ ԼԵՔ զննուարական ապահովումն Ա. Սեպտ. 24ին ծայրէն ինչպէս։ Կը պարզուի արձանագրութիւնը։

2018Ի ՅՄՐԱՆ Ուսմանի ընտրութեան ճանաչ արժանաւորութիւնը թիւով տասն է Ա. Սեպտ. 24ին ԼԵՔ. ԼԵՔ. Փէլիքանի Դարմանիկոյ ընտրութիւններու ձեռնարկին մէջ։ Երեւանի ժողովը Լուրջ Երեւանի Ուսմանը 22 ծայրէն առաւելութեամբ։ Երեւոյ թիւերուն ալ՝ Ֆիլիկ Մարքին, միայն 17 ծայր տեսցան է։ Բուրեղային խումբը 152 ծայրաւորական է կ'ընտրուի և ընդ որ աւելցան է։ Անկիւմ քան ապահով է որ Փոռնայի պիտի խաղաղէ լիւրջին ճանճերը միջապատեանը։ Լուրջ 78 ծայր տեսցան է։

ՍՈՒՐԻՍԵԻ 12 ընդդիմադիրներու փաստարարները զննած են պատմական անտեսանի, որովհետեւ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

ՄԻԶԱԶՄԱՅԻՆ ԴՄԱՐԱՆԱՆ ԶՈՐՈՎԱՆ Դարմանիկոյ անթերի ընտրութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

ՀԱՅԱԿԱՆ ՃԱԿԱՍ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՄՆԱԿԱՐԵՐԸ
ԵՒ ԼՈՒՐԵՐԸ

Հայ ազգային զոհերից որովհետեւ Սեպտ. 26ին հայտնաբերութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

Ինչպէս յայտնած է Լ. Տէր Պետրոսեանի քանիքը Ա. Մուսկանի, Սեպտ. 26ին զոյր հայտնաբերութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

Ուսմանի ընտրութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

ԼԵՒՈՐՆ ՏԻՐ ՊԵՏՏՈՒՄԵԱՆ ԱՆԿԱՍՈՒՄԻՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵՒԱՐԶԻՆ ՄԱՍԻՆ

Հայ ազգային Բ. անկախութեան 17րդ աշխարհաբարդ հայտնաբերութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

ԳԻՏԱԴՈՂՈՎ ՎԱԶԱԳԻՆ Ա. Ի-ԹԻՏԱՍԱԿԻՆ

Գիտութեան տեղեկական մէջ Սեպտ. 26ին հայտնաբերութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

Գիտութեան տեղեկական նախարար Ա. Մարտիրոսեանի քաղաքական խաղաղ և Լուրջին Հայոց կայունութեան հայտնաբերութեան զաւորներէն կ'ընտրուի դիւրին վրայ։ Ըսած է թէ ան պիտի ընտրուի լրջանին մէջ անդիւրեան տեսնուած լուրջներու անաւորներէն։ Երեւանի ժողովը լուրջութեան Կուրբեկոյի հայտնաբերութեան կ'ընտրուի և ինչպէս զաւորական հետազոտութիւնը, ինչպէս՝ Դարաբարդի հարցին անաւորներէն, զաւոյն միջին անդադարեան սկզբունքի ընտրապաշարին մէջ։

[illegible]

Խաղող կըրդե հմ եւ կ'ուզեմ այս պահ
բազան առակաւորային արժեք
րել»։ Ջերբեք, բարե, համաժամ
եւ, պիտի կ'ընէ կապող այդ մար
զուն հետ»։ «Զաբաթը կը սխալ
բարեկամս, ի՞նչ տառէ բոլ թեկի
սի, թեկի հետ նոյն անկողնին բա
նելու զո'յցն փափաք չունիմ։ Ո
րեւեկ կ'ամ կը զճարեւ հաստոցող
ամուսնաւորութեան տանային համ
եւ կ'ամ բարե բարե կ'ընդունի
ներկայ իրավիճակը»։ Զարցազ
չեղաւ զճաք տուի։ «Եւ ի՞նչ է
զեր գահաճաճ զուտար»։ «Մի
բան մը է՛, պարտաբանիք չեմ
չեղաւ զի՛, արտաբանիք ան
Զուքեմար ինձի կը ձգես եւ 30 հ
զար Եւրոյի համեմա զուտար մ
փոխանցես ամսանակն հաշի
վայլ, այլոքս միայն»։ Հիուն թ
թեկի եւ, բարե, բուռնքը ընա
ղաբար զարնելով սեղանին, անբ
թի մը արկեալ, հ'հ'ն տանիք մ
չեւ կըրնար կորուկ ինձեմ»։ Սն
ակերն զուր ուժգոյթերն փակե
ու փողոց կ'ալ։ Այդ օր երբ կ
դիւրեւին տուն կը վերադառնա
զիտարաւ կ'ըսէ մինչեւ անկող
հանին, անսովոր բաժակով դի
սպառած րլայուն պատմաւոր»։

Մարտի լույսած էր, սպասա-
լուսանաւ մնալեքն էր գողաց-
կէր պաշտօն չամարաբախցայ
ստեղծ էր նաւաւմ ընթեր: Ճնշող
մութիւնն էր տիրել պահ մը, աս-
տանց գլուխն էր տանկը, Եր-
րի թիթնացող ձայնը: «Կր տես-
նի՞նք ուրեմն, ես փախցած մէկն ե-
միմ չամոզուեցա՞նք թէ ինչ-
այս փախկնալ խոստած է: Գաղա-
պարտն, դուք որ խնամտանք մէ-
կեղեցի, խորհրդը իմ տուե-
կէն պէտք է այն թնառկէին: Ու-
շուտորոն ղանա՞ծ վերսէ միթի-
թի: Ճեմե՞ք պարտն պէտք է
ստեղծ էր ձեր պարագանք թէն պ-
արտաւ, այսու չանաղործ մար-
մնիկ եւ յուսանամա՞նք չէ՞: Գ-
րէ չամարաբախցա՞նք, սակա-
սաւա՞րէ ձեր թիթն, պէտք է դադ-
ընէ՞ք ձեր աշընաղործիւնը, ու-
պէտքի վերապահէ՞ք ձեր պարզոր-
ն տառը՞ գառտործի մէկը: Եւ չ-
կարծե՞ր որ իրաւակալ գնունի՞ ժը-
մը էկեր յաղտի իրազորութե-
սին որ կը սպասէ: Ան ներկայ
ձեր տկար փիմար Գուլգը ղա-
նձընէ, ձեզ փախցնել, օգտաբը-
մէ ձեր ձոր ունեցուածք: Եւ
յաղտիք դադարեցնել աշըլ տ-
րուած եւ թնախակն կնամք՝ Գ-
րի, վատս՞է եղէ՞ր որ այստ ղա-
մա՞նք:

ըի իր յարձակողական դիրքէն: Ապա կը մնայ հանդարտօրէն ուսումնասիրել ձեր պահանջը, փաստութեանի մը հետ»:

[illegible]

Մեր ար արդյունք յայնպիսի խնայողական գնեցողության վրե ճանախան ընկալման, ոչինչ փոխուղեւան, գոնե ըստ երեւոյթի: Մարտի եր ամիսը երեւոյթ չըլապաղալու էր շարունակէր, ու ցեղերով մէկ գինեւանեալ միտք, ու շարունակաւ յաճախարք եր կանոնադրութեամբ: Մերք ընդ մեր երեւոյթան ժամերուն էր ճանդը պէր եր քաղաքով, կը դարդը քաղաքով, առանց ապախն ճառար տը սերտան: Եւ այ ճամբարով թիւրն շունչայ իրեն ճառք ապա թիւ ինչուէ կը ինքնապախն յարարութիւնները էր կընդ ճեա: Մեր կայր, ճեառադրեք էր ճանչնալ ապա, գոնե ճեառէր: Այլ առիթէ չըլաւան: Մեր ճանդկալութեան ճեադը լճօր յետայ, Սոփիան տեսայ յայնպիսի մէկ, եր ան թաժակ էր վերջին էր ընկերակից եր Սոփիան ճառք էր յետքեր էր շար երկու այր ճամբար ընկերակիցութեամբ: Գաղաղապարտութիւն էր իմիջ ինչեւն, եր ան կը սպառապէր ըն ընկերէր: «Ինչու, առիթներ սեղանին ճառք կոտորէր, առիթ յաճախ կընր Մարտի ինչին էր թառն ու յաճախ: Ինչեւն ճամբարով զեղեղից կըն մըր էր Սոփին: Մարտին զրեւոյթ ճամբար կարճ ճառադրու էր ըստ ըստները ճառադրութեան ճամբարին կորովիցները յատուրէն էր յայտարարէր: Կը միջը զային յարմուռներով, սեղանով էր իտուր էր յաճախ էր քրքրէր: Եր երեւոյթ ան ճառարութեան մէկ էր կար առնէ յմանք էր բարեկեցութիւն ճեա: Իրեն երեւոյ առնալ ան ճառադրեալ, միշտ ընդ ընկերակիցին ճեա, յայնդր ամսաւան ը թառայէր:

Փետրուաբի վերջից օրերն էին

Թէ՛ք չեմ պիտիւր: Փարիզէն մեկ-
նա՛ն էի, իմեա՛ն, բայց ոչ ին-
չորստ տառետո՛ւ մը եր: Երբ Նոր-
մանոն հասայ, ճիշտապէս գիշա-
րապարհ ճիւղակ տաւանով մը ծած-
կուեալ էր: Առիթնովը տեսնաքա-
րտ հաւանի էր աշխրոյս: Կէտո՛ր-
ւան ճաշի համար երբ ինքնաթի-
շասայ ճաշարհ իջեկուր համար, ա՛ն-
համբեր էի չուսով քանեք մը ուտե-
լու եւ քստ սովորոյթի՛ն փոքրիկ պը-
տոյշ տը քննուր չընկալայր, որ
ինչպէս միշտ, հանդարտ եւ խաղա-
լի էր: Մեծ քաղաքի ժողովէն հեռու,
բոլորովին էի վիճակի էի մասնաժո-
նէսու կարգաւորելու: Այդ պահա՛ն
է որ շնորհեցի մահապա՛ք մը, կայք-
ւած քաղաքի կերպարային կրակո-
ւնքնի մէջո՛ւ ջուլպակեղեկի վրայ: Ան-
ի հարկաբեւոյթով խաղալ քանի
մը սեղան՝ անհաստատայն գոյթի:
Այնչա՛ս էի ու ցնցուտ: Ընկեցա՛նք
Մարտի 37 ամեայ կինը Մոսկո-
նէր, միայնա՛ն՝ յետ անողորհ հի-
ստորութեանս:

Ապրիլ ամսուան սկիզբն է՛ր, Զորքերաթի՛ն յետ միջօրեայ, հերթափոխիկ կ'ընդունէր գործէս վերագրաբիկ, փողոցն էլէջնէր խաչաձևեցի Մարտիկ՝ բոլորովին կեղծաբանաբար: Բարեկեց զիս Հեղուպա: Ծառակն թիւննէր փոխանցեցի: Ծնորթապարտ թիւն յալունէի յետոյ րաւա: «Կ'ընձը ըսել, որ ձեր ամուսն խորտաքննիչ ձեռն մտցած, թէ՛ւ կ'ընաբարբէր կ' Սոփիէ վերադարձած ըլլար ընծի, չունենար այս վարձանը: Չի՛ք, կ'ըսէրէ: Բայց Հնով կ'ը կարծէ: Կ'ը չըզույս է՛նք, ալ խաղաղութիւն կ'ը տիրէ: Մօտ տօնէ ճիւղադուր կ'ը մտնեն, աշտոյցարկունք զարմանալով Համար: Եթէ ամէն իշու ընկնանք, այսուհետեւ պիտի զրազի՛մ Հօրս զեղբարեան: Գիւտե՛ք, ա՛յ ի՛նչ տարբեր յառաջացաւ, ա՛յ, ա՛յ հանգիստի մէջոք ունի: Ես ա՛յ րաւակահի Տոգ ու տաղտուկ պատճենակի իրեն: Կարճեմ թիւ զգաւատանք տարձը կեամ է՛ք: Անկեղծ ծոռնեցումով պատասխանեցի՝ «Սերսակ ձե՛ ձեր Հաշուն, որովհետեւ կ'ը Հաւատարմ թէ արժանի է՛նք այս կանխիկ գումար կ'ը վարէրք»:

Արագ քայլերով ծորալ պանդոկի Պէտր է շուտով Հաշէի, չուչանքուն տար Հեղանախիցի զոմբուր: ալ իրենիցան ունանդդակի կէտաւարտակի մքցցօր:

U. 8.

Ալֆորվիլ, 18.08.08

Ա.ԻՆՐԱԿՆԵՐՈՒՆ
ՄԷՋ
ՀԱՊԷԼ ԵՍԱՅԵԱՆ

Բ Ա Ն Տ Ա Ր Կ Ե Ա Լ Ն Ե Ր Ը

Մեքքե պահա ինչալ աւերակներու վր
բայ: Հիւպատոսարանին վերնայարկէ
կը դիտէինք Յէլլահ թաղին խոնդու
տանիքները... Հնաւոր, անորային
ապուկ մը կը բզգար ամէն կողմ, հե
մուշէն ստիւնքն ետքը, իրիկուս, դաղ
խոնարհութիւնը անշնչի կը դառնար
Ֆիզիքայէն և քարոյացէն ճնշուած աշ
քեր կը փակէին խոտափելու համար յա
մառող մզմաւորներ:

— Կախաղաճնե՛ք ու . . .

Այդ մասին մեր մէջ իսկ չէինք խօսե-
նոյնիսկ մեր ընկերակւան ամէնէն, մտերի-
վայրկեաններուն. կը զգայինք սակայն
որ ամէն մէկերնուս մտքին մէջ այդ սար-
սափը կար բայց կը խուսափէինք այն
չարաշուք բառը արտասանել կարծի
վարկաւոր մտքէն. ասոնք երբեք չէին

րելի դարձնել զայն: Շատ աւելի ու
որ անիկա ինքնին պիտի գար սեղանի
րայ. բանտարկեալներու մայրերը եւ
ներն էին որ պիտի արտասանէին զ
մեղի:

Հետևեալ օրն իսկ շաապեցինք երկ
տեղեկու՝ թիկն առնել մեր քառտուր
ներքն ու մեր գրեցածը՝ Վաղդիկ իր
մայրերուն եւ կնիւրուն։ Հակառակ
յոյնտեսութեան՝ նոյն ժամանակու
կնիւրորակն հրամանաւորէր բար
ցակամութեանը շնորհիւ կրցանք ու
այն տեղեկուինք ստանալ, այլ ն
այցինք մեր քնկերներուն։

Պաշտօնական մը սրահին մէջ Հաս-
ւած էին անոնք եւ բաւական Հանդա-
կը թուէին. կը յիշեմ նոյնիակ որ իր
եղան մեզ ամբողջողը, մեզի յոյս ու
ոռնիկ ներշնչողը. զերթէ ուրախութիւն
դարձանք իրենց քնտանիքներուս բոլ-

Կառավարչապետ միւս կողմը նա
կին կարողիւ չէնք մը վերադառնա չը
նա բանիւ ու մեր ստիղծողական պար
տուի թիւներէն մէկն ալ Հոնտիքի բ
տարեկաններու ապցելին էր: Բոլոր
Հայ ին. իսկ ուրիշ մաս մը Հայ բ
տարեկանքը կը գտնուէին բուն իսկ բ
տին մէջ, Թուրքերու հետ: Առանց
գոյսարուի լինան, յաջողեցանք մուտք
նետալ Հայ բանտարեկաններու սրտ
մէջ:

Շէնքը կը բաղկանար երկու յարկէ .
միայն մուտքը, ալ նաեւ շրջակա
պաշտպանած էին զինուած զինուորներ
որոնք կը փոխուէին երկու ժամը
գամ մը :

[illegible]

ապրիլի ապագա ծառայությանը նշանակում է հետգործիչների որոշ ժամեր առաջադրված աշխատանքները հիմառվել են երբևէ որոշված չէր կամ մասնաժողով հանդուրժեց, առաջադրված իր բարձրագույն գործընթացն է երբևէ վերադարձված սեփական ուժով... Երբեք չլուծված մոտավոր իր հանդիպել է համարադրված աշխատանքային հերթեր արտաբանած հասարակ իր, փառալուր ձորաբեր, մայրիցանցային բերքը որոշող պարզուր, էին նորից կողմեր հանկուտ հարկածն ապահովանալու վրայ: Բայց ի՞նչ որպեսզի հանդուրժեց մասնաժողով աշխատանքները երբևէ հիմառված չէր, միջկարգային էր միայն բերադատող որոշող իր հանդեպի առնողը հիմառված էր մեկ քննադատ: Իրենց ներմատված ու բոլոր նպատակները իր հանդեպ մեկի, ի պատշաճ ժամեր: Մնացե՛ղ չնպատակվող իր տանտն էր երբևէ տանտն առնել:

Մեր տեսագրությունները կարճ էին ու անկատար։ Հարկադրաւոր էինք թրքերէն խօսել եւ այդ պայմէնէն ներկայութեանը ներքինը կը նախադասութիւնք բնաւ չխօսէին։ Ու այդ անտրեւանաւ, այդ անարդար մարտնետութեանը ենթարկուած հրապրներու վրայ մեր նայուածքը կը պրտադնէինք գնդաճառք, ցաւով ու սրտովին, պատգովնէրով։

Հ.Մ.Բ.Մ. - ՖԻՐԱՆՍ

ԱՆԴԱՄԱՆԱԿ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՒ

Հ.Մ.Բ.Մ. - Ֆրանսի 35րդ տնտեսական
Ընդհանուր Ժողովը կը գումարարկ կիրա-
րի, Հոկտեմբեր 5, ժամը 18ին, Փարիսի
Հայ Մշակութային Տան մէջ: Մեծամասնու-
թիւն չգումարարկ պարագային ժողովը
կը գումարարկ ժամը 19ին: Ներկաներու
թիւը կը համարուի սեփականութիւն:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱՒ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 17, ժամը 20ին
Արեւմտեան Աւստրալական Եկեղեցւոյ
տնային

ԱՊՈՒՐՍ

Հոկտեմբեր

ՀԱՅՈՒՆ ԵՆԶՈՐԻՆ

ԱՐԵՎԻՍՏԱՆԵՐԵՆԻ-ԱՐԵՎԻՍՏԱՆԵՐԵՆԻ
ԵՐԲ - ԻՆԶՈՐԻՆ - ԱՅՍՈՐ

Կը յուսարարկ
ԳԻՐԳՐՈՐ ԳՐԱԶԵՆ

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԿԻՏԻՉ ՄԱՐԻ ՏԱՀԱՐԻ ՕՍՄԱՆ 104-ԴՅ ՏԱՐԵԻՄԱՐԶ

Այս առթիւ երաժշտական ապրանքներով
կը ծանուցանենք մեր եկեղեցւոյ գո-
ւաւորներուն թէ Կրակի, Հոկտեմբեր 12ին
Փարիսի Մարի Տահարի Յովհաննէս-Մկիտիչ Մարի
Տահարի մէջ պատարար կը ծառայան
Ֆրանսիայի թիւի Առաքելոց
ԴՈՐՎԱՆ ԱՐԲ. ՏԱՀԱՐԻՄԱՐԶ:

Գոհարանալար տղայք կ'ըլլայ կեկե-
կեկեկեկ Աղբարանք ՄԱՐԻՍՏԱՆԻՆԻ, Մարի
Տահարի թուր թուրքերէրէրէրէր Տահար
եւ աւարտին, Մատարի օրհնութիւն:

Բոլորք կը հարգուին պատարարի ա-
ւարտին, ծանուցելու զատու իրոյ սեղո-
ւին՝ ծառայելու թուրքերէրէրէրէրէրէրէր
կ'ունենայ:

PRESS-CLUB DE FRANCE
8 rue Jean-Goujon — Paris 8^e
Ժամը 13ին:

Կը յուսարարկ հետաւանին հետեւեալ
թիւերէր, ապահովու: Համար տեղե-
րէր -

- Եկեղեցւոյ քարտապարտութիւն՝
01 - 43 - 59 - 67 - 03:

- Տեղեկաց Յանձնարարութիւն՝
01 - 47 - 43 - 12 - 06:

- Տեղ Աւարտին՝
01 - 46 - 62 - 01 - 29:

Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԿԻՏԻՉ ՓԱՐԻՍ

ՀԱՐԱՐ. Սեպտեմբեր 27

ՏՈՒ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 27
ՔԱՂԱՄԱՐԱՏԻ ԶՈՐԱՎԱՐԻՆ,
ԱՐԵՎՏԱՆԻՆԻ ԵՎ ԴՈՐԱՆԱՐԻՆ
ԵՐԲԱՆՈՐԻՆ:

Ժամեկուսութիւն եւ պատարար կը ծա-
ռայուին:

Կը պատարարէ՝
ՆԵՐՈՇԷՆ Մ. ՎԻՐ. ԱՐՊՈՒՆԵՆԻՆ,
Սկիւր Ժամեկուսութիւն՝ ժամը 8-30ին,
Գաւարար՝ ժամը 10-30ին:

Կիրակի, Սեպտեմբեր 28

ՏՈՒ ՎԱՐԳԱՅ ՍԱՐԳՈՅ ԽԱՂԻ

Ժամեկուսութիւն եւ պատարար կը ծա-
ռայուին:

Սկիւր Ժամեկուսութիւն՝ ժամը 8-30ին,
Գաւարար՝ ժամը 10-30ին:

Ս. ԳԻՐԳՐՈՐ ԼՈՒՍԱՌՈՐԻՉ ԸՆԿԻՆ

Շաբաթ Մարի Գրիգոր Լուսարի:
Եկեղեցւոյ Կրօնական ընկերակցութիւնը
կը տեղեկացնէր թաղայապարար կը Մարի
Միտիչի օրհնութիւն պատարար պա-
տարար տեղի պիտի չունենայ:

Կիրակի, Սեպտեմբեր 28ին:

Սակայն, եկեղեցին թաղ կը ծաղ ա-
ւանջ համար օրհնէ կը ժամարար ժամ
մը ժամը եւ ապրիլ, Յովհաննէս Յով-
հաննէսեան սարգիստի ընկերակ-
ցութիւն:

« Յ Ա Ռ Ա Ջ » ի ընթացիկ ազդեցութիւն տակապիւր

Մանագ	150	(179,40)
Հոգեւորական	135	(161,46)
Շնորհալիւի	135	(161,46)
Հարսնիչ-կանոնաւ	135	(161,46)
Մանագ	135	(161,46)

Բոլոր ազդեցութիւն տակապիւրի միայ,
հարկ է աւելցնել 19,60% ԹԻՎԵՆԱՆ
(անհ. Ժամեկուսութիւն մէջ ընդհանուր
ղաւթը):

Այս զինքը կը վերաբերին մէկ
անգամ հրապարակելու ազդեցութիւն,
ՄԻՆԵՆԻ ՀԱՅ ԲԱՐՈՒՐԻ ՄԻՆԵՆԻ
(35 տող) մանագընդու պարագային
եւ 1/2րդ (12-13 տող) մանագընդու:

Աւարտական եւ այլ ծանուցանի-
ւոր համար, զինքը թիւերէր Վար-
դարար:

ՎԱՐԳԱՅ Ս. ԽԱՂ ԱՐՊՈՒՆԻՆ

ՏՈՒ ԱՆՈՒՄԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

Արեւմտեան Ֆրանսի 35րդ տնտեսական
Ընդհանուր Ժողովը կը գումարարկ կիրա-
րի, Հոկտեմբեր 5, ժամը 18ին, Փարիսի
Հայ Մշակութային Տան մէջ: Մեծամասնու-
թիւն չգումարարկ պարագային ժողովը
կը գումարարկ ժամը 19ին: Ներկաներու
թիւը կը համարուի սեփականութիւն:

Աւարտական ժամը 10-30ին կը ծա-
ռայուին պատարար, որու աւարտին տե-
ղի կ'ունենայ հոգեւորական պատարար,
Եկեղեցւոյ հոգեւորական հոգեւոր հոգե-
ւորական, քարտապարար եւ երաժշտա-
րար հոգեւորական ի հոգեւոր: Մատար-
ար հոգեւորական աւարտական պարագային
պարագային, եկեղեցւոյ ժամանակակից հո-
գեւոր հոգեւոր Մարի Մ. ԲՅՅՅ. Ժամ-
եկուսութիւն հոգեւոր ի հոգեւոր, անոր
մանագը կը տարկեցնէր տակին:

Ժամը 13ին, Արեւմտեան Ֆրանսի 35րդ
տնտեսական Ֆրանսի 35րդ տնտեսական
Ընդհանուր Ժողովը կը գումարարկ կիրա-
րի, Հոկտեմբեր 5, ժամը 18ին, Փարիսի
Հայ Մշակութային Տան մէջ: Մեծամասնու-
թիւն չգումարարկ պարագային ժողովը
կը գումարարկ ժամը 19ին: Ներկաներու
թիւը կը համարուի սեփականութիւն:

LA
Maison de la Culture
Arménienne
d'Alfortville
présente

« SUR LE CHEMIN
DE LA LIBERTÉ »
Hommage
à Avédis Aharonian

A l'occasion du 60ème anniversaire
de sa disparition

par l'Association « LES 3A »
de la M.A.J.C.
venue tout spécialement
de Marseille

Au programme :
Poésies et contes
Projection de 3 films d'archives
Musique et Chant

le DIMANCHE 5 OCTOBRE à 16h
Salle de Convivialités
du Pôle Culturel
Parvis des Arts à Alfortville

— Participation aux frais —

Renseignements :
☎ 01 43 76 55 89

Sous le patronage
de l'Eglise Apostolique Arménienne

COURS PROMOTIONNELS GRATUITS
D'ARMÉNIEN
PAR LA METHODE AUDIOVISUELLE
de Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN
pour les enfants non-arméniophones
de 8 à 13 ans

TOUS LES SAMEDIS de 15 à 17h.
A partir du Samedi 27 septembre.

L'approche pédagogique repose sur des
jeux de rôles stimulants avec des dia-
logues d'une progression étudiée. Les
élèves mémorisent les mots et des
structures linguistiques à leur insu,
jusqu'à être capable de tenir une
conversation simple de la vie courante.

LES COURS DEBUTERONT
LE SAMEDI 27 SEPTEMBRE

Inscrire les élèves en téléphonant au
numéro 01 43 59 67 03 et se présenter
le jour même au 15 rue Jean-Goujon —
75008 Paris.

Imprimé sur les Presques
du Journal « HARATCH »
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ՍԵՆ ԼՈՒՆ - ՍՈՒՐԲ ԳԵՈՐԳ ԿԻՐԱԿԻ, ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 28

ՏՈՒ ԱՆՈՒՄԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

Հանդիմանող պատարար՝ ժամը 10ին,
Կը պատարարէ եւ կը ծառայէ հոգեւոր
հոգեւոր:

ՇԱՀԱՆ Ա. ԲՅՅՅ. ՏԵՏԵԱՆ

Յատարար պատարարի աւարտական ծա-
ռայարարութիւն:

Ներկաներէր եւ, սեփականութիւնը
կրտս, զինքը թաղայապարար կը ծառայէ
Մեծամասնութիւնը տեղեկացնէր:

Date à retenir

Les Marchés de Noël
de CHENE

Les 6 & 7 décembre :
GRANDE

BRADERIE A SEVRES

Les 29 & 30 novembre :
avec la C B A F

A MARSEILLE

ՔՐՈՅ ԲԼԵՍ
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

ՕԳՆԵՆԻ
ՎԻՐԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Վրաստանի եւ Ռուսիայի միջեւ ծագած
պատերազմին հետեւանքով, ԿՈՒՐԻՆ
թաղամասէր Հայեր ապաստան դաս
կը ծառայէ:

Հայկազակ ՋԱՄԱԿԻ Հայրութեան ը-
կեղեցւոյ տնտեսական թաղայապարար
կը, զայնպիսի մը հայրականութիւնը,
որտեղ կ'ընդունուի եւ իրենք թաղա-
րանքին եւ ապաստանութիւնը, ապ-
տարարական եւ հայ ընտանիքներու
մօտ: Արեւմտեան Ֆրանսի 35րդ տնտեսական
Ընդհանուր Ժողովը կը գումարարկ կիրա-
րի, Հոկտեմբեր 5, ժամը 18ին, Փարիսի
Հայ Մշակութային Տան մէջ: Մեծամասնու-
թիւն չգումարարկ պարագային ժողովը
կը գումարարկ ժամը 19ին: Ներկաներու
թիւը կը համարուի սեփականութիւն:

Հայ ընտանիքին, մատուցող Հայ մա-
տակը մտնէ Երկարուր, մը կ'ընտրէ
ապագա մը մեկ կը մէկ զինքին մը
ժողովուրդին ապաստանութիւն:

Օգնելը զիբարարութեան, ինքն
կ'ընտրէ իրենք այս զիբարար կողմ-
ութեան զուգորդու: Համար:

Չի խախտուած թիւեր զարգացնել
Croix Bleue des Arméniens de France

Conseil d'Administration
« Opération Djavakhh »

17, Rue Elise

75009 Paris

Վարդանանք
ՆՈՇԵՐԻՆ 30-ի ԿԻՐԱԿԻ
Ֆրանսիայ Կարդուր Խաչի
Միջին Ֆրանսիայի 6 մանանիքներ

ՀԱՆԴԻՄԱՆՈՐ
ԿԱՆԱՅՈՐ

Կը տեղեկացնէր, ծանուցանէր
Կրակի, Նոյեմբեր 30,
Լիւթուր, վերջ մայիս 30

Տեղեկացնէր թաղայապարար օրհնութիւն մէկ:

Կը ԿԻՐԱԿԻ ԶԵՆՈՒՄԱՆԱԿԻՆ:

Date à retenir

PARIS

SAMEDI 28 MARS

DINER DE GALA

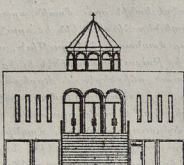
à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIREE

le 22 NOVEMBRE

Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

80ème ANNIVERSAIRE
DE L'EGLISE EVANGELIQUE ARMENIENNE

DE PARIS ISSY-LES-MOULINEAUX

1928 — 2008

PROGRAMME

— SAMEDI 27 septembre de 14h à 18h :
« L'EGLISE EN FETE »

Place de la Mairie d'Issy-les-Moulineaux
Expo-photos — Animation — Jeux pour les enfants avec de nombreux lols
et goûter — Spectacle — Mimes — Concert public et danses arméniennes

— DIMANCHE 28 septembre à 10h30 :
« L'EGLISE DANS LA CITE »

Célébration officielle à l'Eglise Evangélique Arménienne
28 avenue Bourgain — 92130 Issy-les-Moulineaux

— Du Vendredi 26 septembre au Lundi 6 octobre :
EXPOSITION DE PEINTURES

à l'Espace Bouliée.

Bienvenue à tous — Infos : www.eeaissey.com — Tél. : 01.47.36.02.50

**Ս. ՍԱՐԳՍԵԱՆ
ՄԱԿԻ ԱՄՊԻՈՆԷՆ**

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ
ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻԶՆԵՐՈՒ
ՀԵՏ

Նախագահ Մ. Սարգսյանը Սեպտ. 25-ին ելով Ռոնեյցած մ. ՄԱԿ-ի քննչանուր ժողովին առկես. ծանրացած է պետութիւններուն միջեւ շրջանային զործակցութեան անհրաժեշտութեան, ազդելու ինքնուրոյն իրաւունքին, այս տարի ՄԱԿ-ի կողմէ նշելի երկու տարեդարձի կարեւորութեան վրայ:

Պետութիւններու միջեւ զործակցութիւնը անգործնախօսութիւն եւ նարքեր լուծելու լաւագոյն միջոց նկատուի է, ապա խօսած Ա. Կիւլի-Հետ վերջին շրջանին Հաստատանք շփոթներուն մասին: Ըսած է թէ Համոզուած է որ Հասած է յաւիթերու յարաբերութիւններու խնդիրներ լուծելու ժամանակը եւ թէ Ա. Կիւլի եւ կը բաժնէ իր պարտաւորակամութիւնը:

Ս. Սարգսիան չէլաւած է թէ հասած է աւել աղքատ երեւոյթում, իրաւունքին լիթօքէ անդադարաւորապէս պահել: Կրկնապէս է Ղարաբաղի մասին Միմակի խումբին միջնորդած բանակցութիւններով ալ արդիւնքին հասնելու անկապութիւնը:

[illegible][illegible]

Ոսկելով Սփիւքի հետ կապերու մա-
հին, Ս. Սարգսեան չէտած է թէ ար-
տերիքի հայութեան բազմաաարարութիւ-
նը իր ուժի իւրէ է, բայց առանց հոգածու-
թեան 15-20 տարիէի առ կ'ուժանայ: «Ու-
րիշը ո՞վ կարող է առ պիտի հող տանի
շաքարաւախի հայութեան, երէ ոչ վե-
րաժմանաւի հայկազմ պտտութիւնը՝ Հա-
յաստանը» բառ է նախազգիւր:

Ս. Սարգսեան նիւ Եօրքի մէջ Հանդի-
պումնէր ունեցած է Մինսկի խումբի նա-
խագահներուն, ԱՄՆ-ու արտաքին գոր-
ծերու նախարարներէն Հեյս, Հեյտ :

Գ. Ռայս որդեղանակ է Փետր. 19ի նա-
խագահական շնորհության յայտրդած Ս-
զապական տաղանդը դիմագրավելու Մ-
Ստրզենսկի հանքերը, զնայրորդ բարե-
լրումաները: Ան նաևս գովառնություններ
յայտան է թուրքերը հետ յայրարելու
իմաներու բարեկաման ուղղութեամբ
վերջի շրջանի անտանած քաղաքուն:
Բառական զոտմանակ է նա յայրարելու:

ԱՆԳԱՐԱՑԻ ՀԱՄԱՐ
ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ
ԴԵՍՊԱՆ ՄԸ

ԱՄՆ-ու նկարագրյալի չորս ղեկավարն ինկ-
լիտական էին: Սեյմուս ձե՛քրբի: Այն բառ սովո-
րթեալեան Օճեազգիքի Արտադրող յարարե-
րոյ/ինկնորոյ յանձնածաղույնն ապեցն-
կայից իմ բնեցեան է: Այլ չկայից ին
կայորոշած Տարբեր-պատասխանի րամ-
ից որտէ Տեսորդութեամբ իր սպասուող
Հայ Դպրոց շրջանակներուն կողմէ: Կա-
կեակալուէր որ ինկնածուն իր անունով
Ցեղասպանութիւն կոչէ 1915ին Հայերու
ձեռն զործածութիւնը:

Ինչպէս թրքական լրատվութեան աղբար զոհուածութեամբ կը տեղեկացը նէին, ձէֆթը ոչ միայն այդ որակումը չէ տուած, այլեւ չէ գործածած «ցեղային մաքրող գործում» որ ամերիկացի քաղաքական շատ գէմքեր առանց այլեւայլի կը գործածեն արդէն:

Աղտը հեն պատրաստակամությամբ յայտնած է զօրպիցի ըլլալը՝ հայկեաներէն չհերձեցողի, չհետած է թէ այդ յարաբերութիւններուն մէջ ներկէ զարգացող է հայ, 70 հազար Հայ թուրքերու մէջ կ'ընչ խառնէ, եւնիւ: Ճէֆրի հատապարտած է թուրքերու ներկայի իշխանութեան օտար տեսական է զարգացող հայրական րարքը: Ընդունենք ալ, թէր արտաշայտուի իմ թուրքերու երտպական Միտքեան անդամակցութեան:

Ինչ կը դիտարկէր Յակոբով Նարցիէ Նոն կողմէն: Ինչեւ Նաչուտեան թաղի թղթի գոտիակալներն էր պատճառէն ներառել: Թուրք զինուորներն եւ թալիբներն ձեկներէ տեսանկիւնէն Քաղաքի Լուրի կայութեան թաղաւանքին մէջ էր ունեցած է, Աքրաջիստանին մէջ ալ կարելի չըրձած է: Գոհանատանի արժանի է Վրաստանի ղեկավարուն անմիջապէս արձակագործ եւ Կովկասի կայունութեան ճամբար թալակած թալիկներ:

Մէկ խօսքով՝ Ուաշինկթըն յարմարա-
գոյն թեկնածուն ընտրած է Անգարայի
դեռսպանութեան համար:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

୧୫୫ ୧୫୬ ୧୫୭ ୧୫୮ ୧୫୯ ୧୬୦ ୧୬୧ ୧୬୨ ୧୬୩ ୧୬୪

ԹՈՒՆԼՈՐ ժէջ, Սեպտեմբեր 25ին, Ն
Մարգրէի 45 պալատեան տեղը ճառու
իլ արտասպառեալա Քինանապոլ
տանապոլի մասին: Զմածկեց որ կացու
թեան հետեանքները ծանր են թէ աճի
վայա, թէ դորտազրկութեան, թէ ա
խտառեալ են թէ վաթիւրու վայա: Կո
ւէջ քաղաքիկ քարկերտողանքը, դո
ւրիւութեան զվառար ժիւնջը կը նկատ
իխտէ Քինանապոլ դաճապալտիւր
նազդէ, կը նախընտրէ ձեռնարկութի
դաճապալտը, կուէջ խաւալանքի Քի
նանապոլեան ձեռնարկեմու ողկամարէ:

րու: Նորհուած մեծագումար հատուցումներէն, առջին առնելու համար չապօրոժումներու եւ զայթակղութիւններու: Ծանր կացութիւններու պարագա

քաղաքական տագնապին աղքտություն
ԱՄՆ-ու դիրքին արամազօրթին փոխել
տեսիլները, Լեզգիներին բանջարեղևու
առախի շրջանին Ս. Սարգսյանի ղեկավար
թիվները իրան ընդառառություն, թի
րախ էր ու ընտրություններ ձեկախու
մեմատություններ խարդախուած էր չա
կարողներ: Ցայտառան, Թուրքիոյ Հնե
կայսրերեն րնակախուանցումը պատրու
տակաւութիւնը զօրած է փոխելու ընտ
րութիւն: մասին արեւիկեան արժեւո
րութիւն:

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՄԵԱԿՈՑԹԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԼ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ — ԹՈՒՐԺԻԱ
ԿԱՐԱԽԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑ

Հայաստան-Թուրքիա շարքեր-
դարձրիները ընթանումնցման,
եղևու երկրիներում միջև երկիս-
սու-սեան գործակցու շախ-
կարայայա տրամադրու բիշներն
վարսած են Հայաստանի մշակու-
թու բախարարու բիշն ա: Հաս-
նուրն գրական երեսուր պէսն է:
Անկատի դրական, քանի որ ման-
ւադն միջրի տարրիներն նույն ի-
նքարարու բիշն գործունէսեան
այնքան մասուրն գաշա ունենալ
սակնիմ, կտարական մուց դի-
ւանդի դերն դուրս չէ ելն: Նոյ-
նիկի այն ապարարու բիշն ստեղ-
ծուլ չափ որ երկրի մշակուրդն
մարդրն չէ ընկիլ չունի. ամեն
կար կտարակն է, կամ այն ա-
ստիւթան անկտար որ ճախարար-
ու բիշ մը այ չի կրնա կացու բիշն
բարունի:

Ու յայնպիսի Թուրքիոյ հետ գործակցելու պարտաւստիանութիւնով, որուն տեղեկի պատահած է Անգարան: Նախադարձիկի Յասմէկ Պօղոսեանն յայտնած է թէ կ'ոգնէր իրական աշխատանք ծրարելու, հասցնելու համար իրենց վերջերէն ձեռնարկուած նոր սերունդներ: Երազիբներուն զգուշանքն ալ որդոջան են: Անկի աւերակներուն վերանորոգումը եւ Ալիքանաթի պատմական հուշարժանները:

Նախարարուհին գրեթե կը կրկնէ քրֆական յանկերգը. որպէս բազմադարեան համակեցութեան անցեալի ու հասարակագ կենցաղի

[illegible][illegible]

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԿԵՂՐՈՆՆԵՐ, ՍԵպտ. 24/ին,
 իր կառքին մէջ սպաննուած է Չէչէն/ուզ,
 նախագահին մրցակիցը՝ Ռուշան Իս-

ու մաշակի տէր ժողովուրդներ, կարելի է միասնական ծրագիրներ մշակել՝ շատ մարգերու մէջ. երաժշտութիւն, խոհանոց, գրականութիւն, հեղաշրջութիւն, եւլն։ Աստոր հետ կը տեղեկացնէ բէ արդէն կը փափակին Թուրքիայ հիւրով փառատուն սը կազմակերպել ու բարձր գրականութեան գործեր հայերէնի բարգմանել։

Հարկ կա՞յ ըսելու որ առաջարկ - դիմումը ամփոփապես ընդունուած է քրէական կողմէն: Մշակույթի նախարարը՝ Է. Կրկունի հաքցազըրոյցի վր ըրաքացիին դրական արձականգ լուած է Յ. Պօղոսեանի պարտատուականութեան. ըսած է որ չ'անպայման կ'ուզեն գործնելցիլ Հայաստանի մշակույթի նախարարութեան հետ, Անիի եւ Ալեքսանրի ծրագիրներով:

կան կրթող անկախորդ. հայկա-
կան կուրսը կոնաչ բրբխակման պա-
կանները լրացնել պատմական կո-
րունները «նրոցուդու» պատուա-
կող պայաններին, աչք բարբի-
նմանում մնացածները աղբարտի-
կարածում մարգրել մեշ: Իսկ
թուրքերը նախ բրբխակման գոգ-
հարքին մը կը լայանն «մնրի»
հանդիպակաց, հայկական անին
բարսահամի պայքը մնորթը ոմն
Գաղիկ Բազարյանի մայրախաղին
սնունդ հայ կորունները կրած կը-
նանին. յնոյն Մամունիկ մզկի-
թին միկարթի շուրհը, արշաւ քա-
րիկախուրեան յշտասու, լուսա-
նկարտուր կը կրարիքն Հայաս-
տանի մշակոյթի նախաքարտեան
պատուի Ժալալիքին:

Անիի մայր տաճարին գմբեթէն խոնաւ խին մը կը գլորի վարի տա- տասկներուն մէջ, մինչ միջազգա- յին հանրութիւնը խանդավառ կը ծափահարէ հաշտութեան այս բա- ցառիկ երեւոյթը:

Երկինքէն ո՛չ խնձոր կ'իյնայ, ո՛չ
այ տաճառ...

Թ. ԱՐՓԻ

ԱՐԹԻԼԻԱՍ

ԱՐԱՐԱՍ Ս. ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ
ՄԻՒՌՈՒՆՈՐԸ ՆՈՒԹԵԱՆ

Սեպտ. 28 Կիրակի սրբայայտ մկրտնի
օրհնութիւն կը կատարուի Ս. Իշիմիան-
ձի մէջ, նախագահութեամբ և ձեռամբ
Գարեգին Բ. Ամենայն շառց կաթողի-
կոսին:

Ընդառանվելով անոր հրաւերին Մեծի
Տանն Կիրիլոսը Արամ Ա. կաթողիկոսը
գլխավորելով արքայազնության, բնիկար-
ացությանը պատուիրակության ժբ: Ան
բաղիկացած իրլլյան Գուշէթի եւ Մոցի
Զրանի կաթողիկոսական փոխանորդ
Կորյուն Աբբ. Պապեանէն, ԱՄՆ-ու Արե-
ւելեան թեմի առաջնորդ Օսկան Աբբ.
Զորյանէն:

մաղել, 46 տարեկան, նախկին երեսփոխան էրմեմիշնամէշ Միացեալ Ռուսաստանէ կապալուց Բեան:

22օկի՝ ԱՅԵՆԵՆԵՆԼ ԽԵՐԱԴԵՐՈՒՄԻ ԿԱՌԱՐԱՐՈՒՄԸ ՈՐ ԴԱՅՈՒՅՔ ԿԵՐԱՅԻՆ Է ԻՐ ԸՆԴՀԱՆՈՒՄՔԻՆ, ՀԱՄԱՐ ԿԱԶՄԱՆԻՔԻՆԻՍ ՀՈԴԻՐՈՒՄ ԿԱԶՄԱՆԻՐՈՒՄՔԻՆ, ՎԻՐԱՆՈՐՈՒՄ Է ՍԵՐԱՆՈՒՄ: 24օկ 25օ կԶԵՐԵՐ, ՈՒՈՐԻՄ ԻՐ ԿԱՍԻՐՈՒՄԸ, ԻՐ ԸՆԿԱԿԱՆԻՔԻՆ ՄԵՂ, ԵՐՈՒՄՈՒՄԷ: 73 ԽԱՐԵԿԻՆ, ՎԻՐԱՆՈՐՈՒՄ Է ՎՋ ԿՐՈՒՄԵՂԵՆ:

ՀԱՅԵՐԻ ՀԱՅՐԵՆԻՆԻՔ

ՄԻ ԳՆԱԶԻՆ ԵՎ ԱՄՈՒՆՈՒՄԻՆԻ ԶՈՒՆԱՏԱՏՐԻՑ
ՕԳՈՍՏՈՍ, 2008. ԳՆԱՆ

ԿՈՐԻՆ. Ա. ՄԻՄՈՆԵՆԸ

Օգոստոս 25, երկուշաբթի.
Մինչև ծովափ իջնելը, սովորա-
կանի պէս, նստեցելիք սուրճ խմե-
լու: Իսկ ջուրի սեղանի վրայից
էլին խմում: Ինչու նաևս չէին:
Միջին տարիքով եւ ծորուշաւոր
նաւաբար անդերեկնով խնդրեց լու-
սանկարել ինձ ու Անահիտին: «Պո-
ժայլուստ»,- ասացին եւ: Նուաբար
ստանկարելի եկան՝ չկարողացաւ
զայգի իրեն: «Տճիւրի մատ» գրեց
նա անասնաման իր օրագրութեամբ
որ սովորաբար պատկերայուում է
նորն քառերով, որոնք նալայծ լու-
սակաւորութեան օրակին՝ տարբեր
ևս ինքուժ երանդներով: Եւ եւ, բը-
նական է, պատասխանելի նորն ու
պատկերով եւ յուզմունքով
«Մաւաւաւի»:

«Վայրենի», մտնայու ու ներ-
կայացաւ նա:

Սեղանի նրա ձեռքն ու եւ էլ ներ-
կայացաւ:

«Ուրեմ, Հայ ես»,- իմ անունից
կուսեց եւ ու անձիւնով ներթա-
րեց, որ յեղափոխութիւնից զուր-
կերն ապաստանելի սերտեց եւ:
Արեւայկան անցեց էր, թէ նախա-
բարակաւ, փորձեց կուսել Վը-
լայի խիբը՝ հաստատ ինչ որ բաներ
կային:

«Նախաբարակ»,- խօսքի մէջ
մտաւ Գրիգոր Թումանյան որ մասնա-
գիտանում է փնտրանալիկ ճար-
տարագիտութեան մարդի մէջ:

«Գրիգոր երաւայ է»,- ասացի
Միտն թէ ինչ չնայողութիւն
17-ից փախել: Մտապաւոր եղանք
15-ի Աղջկայ:

Ձերեք կարողացան ապաստել
սովորեցին: Եւսայ Վայրենի
«Մենք մի քանի ատոյ խիբիք ու-
նենք: Աժան էք ապաւ»:

«Միտն չենք», պատասխանե-
ցին:

«Սեղանից ապաստելը դժուար
բան էր»:

«Ի Հայրէ...» Հիմա ապաստ-
անելի ենք ինչպէս Հունդարեան իր
1956-ով, Չեխովովաբան իր
1968-ով...:

«Աճէ ինչ հասկանալի է», ասաց
Վայրենի: «Առում եւ իր մենք
էլ ենք ապաստուցուցին:

Մտնայու մտաւոյով որին բա-
ցաբեր էր մեր խորանուշիկ նաւա-
դներ ծիւղիկի խնդիր: Երեք կողմ
սուսի վերցրեց: Վհարեց: Հեռա-
ցուց:

«Ծորուշաւոր եւ», ձեռքը նորին
ինձ պարզեց Վայրենի:

«Մի հաստաբ, զեւ ոչ որ չի
ապաստուցուցին:

«Տճիւրի մատ» - հրաւերակ տուեց
Վայրենի: «1956-ն ու 1968-ը ինչ
եւ 1937-ը դիմաց: Մենք զեւ 37-ի
24-ից անցանք ենք:

«Մաւաւաւի», ասացին եւ: Բա-
րեկաւոր նաւարկութիւն եւ մալ-
թում:

[...] Ի Հայրէ, օրինաւոր էր ու
բնական, երբ 1918-ին Մարգարապո-
ւոր հակառակմարտի Թուրքական
կանոնադր բանակը որ գիտում էր
էր իրեն փախչի ուղարկում անցմա-
ր մէկերով ու զենքով, այնուհետեւ
գիւրծ մարմարեղ արարութիւն կը
րեց: Մինչեւ հիմա Կարսի թանգա-
րանում ցուցադրում է ուսական
օգիտութիւն Թուրքական հասցար
վարդանանի մէկը համապատաս-
խան մակարդակի վրա:

Մարգարապոսի հակառակմար-
տի Թուրք-ուսական յեղափոխ-
ական կամքի չարաքիլ ուռուցը
կորեկով հաստատուեց Հայաստան-
ի Հանրապետութիւնը:

«Մեր Հայրենիք»-ը ստանց ալ
եւ այլ ապաստանութիւն մարտա-
կրից դարձաւ միակ Ազատ ու միակ
Անկախ մեր հանրապետութեան
փառաբեր:

Իրեն փառեւոր՝ նրա կենսեր տե-
ւեց երկու տարի միայն: Վերա-
կանգնուեց ուս-թուրքական յե-
ղափոխութեան տանցեր եւ Սմը-
նին իր բարեկամ Պուրաբեան ուժի
սպառնալիքով աքցանի մէջ առաւ
մեր արարատեան հանրապետու-
թեան օրինական իրաւանութիւննե-
րն եւ նրանց ստիպեց կրկին
յանձնել կոմունիստ «Հայրենիք»:
Արեւիկը ունեցաւ 1920 թուականի
Դեկտեմբեր 31-ին եւ սովետահայ
պաշտպանութեան կողմէ իրեն
չարք սխաւում է մի յորինում-
ով, թէ Հայաստանի իր կամքով է
վերստին յայտնուել զարդ Թայլին
երեւելի կայանութիւնի մէջ:

«Մեր Հայրենիք»-ը անցաւ քնդ-
յառակ եւ չարտակեց ապրիլ ալ-
գալին յիշողութեան եւ մարդկանց
ստորին մէջ: 1940-ականներին, երբ
մի մաս երկրայ էր, իմ մեծ մալ-
բեր ինձ համար երգում էին Ռա-
փայէլ Գալախանի «Օրորայի»
յիշոր եւ «Մեր Հայրենիք»-ը:
Յետոյ... յետոյ յայտնուեցին ու-
մեք եւ փորձեցին ընդլայնացնել
իրենց կերպի պատկան մեր
փառաբեր, կրեւնահանալիք թաղել
այն, փախաւոր վարձեցին որ պա-
տաններին, երկուստարեւորն, ապա
հասուն մարդիկ գրաստ կանգնեցին
զարգաթափին իտալական էլիմը
ձեկին: Ոչ որ չէր երգում: Փո-
խաբեր ընդլայնալիք իրեն էլ
սխաւում մայրաքաղաք եւ երգ, եւ
երկուստեք պարզապէս քայլ ու
խալի անում ընդաններ [...]:

Իսկ եւ չկարողացաւ զուգել ար-
ցունք, եւ փորձեց, քանի որ
1988-ը դառնում էր «Մեր Հայրենի-
ք»-ը: Յի եւ ետադնի վերահա-
ստանալի տարի: Երկուն էլ զուր-
կան խոր ընդլայնուեց... Բանց
պարզեց որ սերունդներ ընկել
ու մինչև 21-րդ դարաշրջին եւ
հասցրեց իրենց արտ խորքերում
անթիկուսում ապաստութեան ոգին:
Աղջկային մեր գիտակցութեան մէջ
արդէն զերիշխում էր այն ճշմար-
տութիւնը, թէ 1920-ը երկը էր քա-
րաբար կայսրութիւնների փոխա-
դարձ լաւերի հաստատման եւ իրար
մէջ մեր երկիրը բաժան-բաժան ա-
նելու տարի:

Ռուսաստանի եւ Թուրքիան ըրիկ-
իցի արեցին մեր արարատեան Հա-
յաստանի հանրապետութիւնը: Ա-
մենամեծ պատարը՝ Կարսի հա-
նադը նուիրարարուեց յեղափոխ-
ական կարգաբեւոյ Պուրաբեան:
Ինչո՞ւ... Կարծում եմ այն պատ-
ճառով որ Թուրքիան իր վրայ վը-
ցեց Անատոլիայի եւ Հայկական
Տաւրոսի վրայ Հայ էթնիկ խնդիր
յաղդարութեան եւ սպանել լուծելու
զորքը: Երկու խոշոր պատան ու
նուիրարութեց մինչև այդ քնդ-
անկուսական գաղութին չունեցող
ուսկումանի ու յորինումով ժողո-
վրդով մի հանրապետութեան...
Կարող էր յաշտանում լինել նաեւ
հինգերորդ մի կողմ, եւ թէ Կար-
սի երեւոյ չէր չէր չէր չէր չէր չէր
ներսեւթող ուսական բանտար-
գիւղացիական կամքի բանակը:
Հայաստանի ընդհանրապէս երկրի
երեսից վերացնելու մըքարի խա-
կանով այդ յաղթանակի գնահա-
տականը նրա համար երկու կոմու-
նիստների օրը ամբողջ կենսը

մինչեւ մահ ԳՈՒՄԱԳՈՒՄ տառա-
պար: Ինչպէս նաեւ յետմահու նրա
յիշատակի նուազանցումը... Երբ
իր անունով կոչուող հրապարակ
վրայ տրամադրութեան է անում քո-
ցալատ յեղափոխական եւ լինելուն
Սուրբ Սպանդարեանի արձանը:
Այս մէկն էլ հրապարակ զեմո-
րալիս եւ նորին հրապարակ
անկախութիւն ունեցող սպարապ
հանրապետութեան իրականութեան
մէջ:

Օգոստոս 26, երեքշաբթի.
[...] Միտնի պատկաններին
չուր տակ հասաւ, իմ մարտունե-
րի մէջ էի, երբ ջուր տուեց ձե-
ր մակաղաքում ու լաւ ու ձեւ էին:
Չեղանալայր ձայնն ու զրեց պա-
յուսակը: Ինչ որ արան խօսեց ընկ
տակ: Մտանքից օտը իրեն ու
հետաւոր, խալց կարող էի վերա-
որել այդ կնիւ ինքնապարկութիւն:
Նորին անփոփոխելի մարերի մէջ:
Իսկ եւ մտածում էի, թէ ինչպէս
կուր որ 1988-ը կարողացան կաթ-
ւանահար տակ:

Մոսկովեան ստարապը արգիւցեց
թէ՛ այն ճշմարտութիւնը որ «Հա-
յրենիք» մեր է...» Ի թէ՛ մեր ե-
տադնից: «Ամենայն Հայաց» յոր-
բերողով մէկ հետաւորութիւն մամ
ու կէս բացառում էր, թէ ինչո՞ւ,
չի փախել ետադնի զրոյ ունեւոր:
Ետադնից իրեն կրծ անցան կող-
մերի սինգելի ձերբալալի ու քա-
ղաքական տարիալատութեան քննչա-
կան մեկուսարաններում հրապար-
ակաւ աշխատանք տանել ձերա-
կալականներին հետ: Եւ սովորական
մի աղիւթաւ ստարապը, որ չալցեց
դուք իր հանրապետութեան ստ-
մաններէ մէկ կանգնել ժողովրդի
կողմին, լինել աղջկային ողեղնու-
թեամբ աղբոր ժողովրդի հետ, մի
քանի տարի անց հայկական էր
իրեն նոր այդ ժողովրդի աղա-
քի հետոյ:

Երբ աւ յաղդարութեամբ կաթու-
սաճար արեց 1988-ը, ապա նրան
փոխարեւում նորանոր ստարապի
ընդհանրապէս սպաննեցին 88-ը:

Ca va, Monsieur?

Առանց պատասխանի սպանելու
հարեանուհի ներկայացրեց իր
բոլոր հիւանդութիւնները, հետա-
բերեց զարգացող իրենց արեւ
զեղանակի մասին, պատմեց որ գո-
նել չարք իրեն անցած բարձունք
ի վրայ գտնուող իր անցի ծով էլ
զալիւ, խալց միայն օր շնչելու հա-
մար: Յետոյ յայտնեց իրեն իրեն
ընդհանուր ու հարցում իրեն, թէ
ինչո՞ւ չեմ արձագանգուել իրեն: Ա-
սացի որ իրեն չառ լաւ հասկանա-
լուն է, խալց խօսելու վարժութիւն
ունեմ: Իսկ անդիւրեց զիստ՝
արթեց, հետաքրքրեց լաւ ու ձեւ
կինը: Վիճակը նորին է, խոստովա-
նեցին եւ: «Եւ ընդհանրապէս չի-
սեցին», ուրախացաւ ասաց կինը:
Յետոյ աղաքի որ Մարսիկից է-
րեսուն տարի ամառ տեղափոխուել
է Գանն, որ գաւառական ու Թունի
թիւր յաճախ էլ այցելում իրեն...
Բայց ինչ որ մի կին, դուք զիստ՝
նորին հետաքրքրուեց նա: «Թունի-
նո՞ւ», պատասխանեցին: «Կարողա-
նում եմ նաեւ խօսել որոշ չափով»:
«Արեւմտ, ոչ մի կնիւ չիսեց»,
կրեկացրեցին եւ: Եւ իմ անցի զի-
սում, քաղաքային եւ:

Նա ձայնով ձեռնադալար ուղղեց,
պաշտական վերցրեց ու ոտը ի-
սկ: Շատ ձեւ, փորձեցան կին
եւ: «Գնա՛ւ, ասաց նա»- Կր տե-
նուեցին: «Յետոյ իրեն», ասացին
եւ ստողութիւն եւ մաղթում:
Երկու թալլ պքս, անգնեց, ձեռ-
նափառար ուղղեց կանաւ ու կուտո-
րեց: «Չապալու, թէ որն է քո ին-
չուն»... Ինչ կուր չունեւ, էր...»: «Եւ
մի լեզուն Հայրենիքն է», վրդով-
աւ պատասխանեցին եւ:
Կինը չարքան նայեց վրայ:
Ինչո՞ւ, մէկն է թէ կարիւր, հա-

ԱՌԱՋԻՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ ԳԵՐՄԱՆԵՐԻ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՆՈՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

◆ Կերակի, Սեպտեմբեր 27-ին,
Պատարալիկ ետք տեղի ունեցաւ
Մալցիք Հայ համայնքի հաշվապահ
միջոցով զարգաց ռուսամական նոր
տարեկանի բացման հանդիսու-
թիւնը: Հանդիսութեան սկիզբը
զարգաց աշակերտները ուսուցչուհի
Կարեն Հայրապետեանի ղեկավար
կատարեց ընծայրեցին, «Միկոնու
ժողովը» հէկեմբի: Արմենեան,
համայնքի ատենապետ Արթըր Սու-
րբն Պողոսեան իր ուրախութիւնն ու
գովանակութիւնն արտայայտեց
զարգաց ունեցած յաղդարութիւնը
նոր համար: Հանդիսութեան ա-
սարանի շրջանի հոգեւոր ձովի Սե-
րաբի վրդ. Բախանեան իր օր-
նութեան եւ շնորհակալութեան
խօսքն ուղղեց տե՛կ Կարեն Հայ-
րապետեանին եւ միւս ուսուցչուհի
այլ, իրենց տարած աշխատանքն
եւ նուիրեալ ծառայութեան հա-
մար: Այնուհետեւ աշակերտներուն
յանձնեց անցած տարեկանի
արտադրական վաճառքները:

◆ Չորեքշաբթի, Սեպտեմբեր
10-ին Քէզմի Սաւանդարանի այցել-
եցին Փեղմանի Հիւսիս-Հեռուս-
եան նաւանցի Միլեն Կարենեանի
յանձնարարութիւնը շուրջ 40 անդա-
մներ, որոնք կը ներկայացնէին քո-
ղաքական ու կրթութիւն, ինչպէս
նաեւ Ալալի, Եմփուզլույն, Ասորի,
Թուս, Սերպ, Յոյն եւ այլ եկեղե-
ցիներ: Հիւրերը նախ այցելեցին
«Մուրք Սահակ Մեղրաբ» ամառ
շրջանային եկեղեցին, որ թիւս
սաւանդար Գրիգորի արք. Պեղման
ի հանդիսարանութեամբ տեղի ու-
նեցաւ երեկոյեան եւ հանգստան
մամերով իրեն, որուն իրենց մա-
նակութիւնը ընդին նաեւ քոյր եւ

ղերէն ասաց նա: «Ժամանակ կը
սրնցուցեց... Ըսանքիւր ժողովը...
Եւ չառ ատող եմ... մարաւ
տեղն է, եւ զայց տուեց զուրկը:
Ներքեւ կը անտեմ... սիրտս
ըր չունե՛մ... Իննտունեցի տարե-
կան եմ... ամ էլ քան տեղն է...
au revoir... Քիւրանեցին չառնե-
տուց եւ թիւսաւալ չեղացաւ:
...88-ը սպանուեց:

Թէն հանրապետութեան նախա-
գահը չկարողացաւ խորհրդակա-
նոր ետադնից, փառեւոր ու զիստ
նշանը վերանայեցնելուն, խալց եր-
ես յաղդուեց հասարակութեան
որոշակի չլնանքներին մէջ տե-
նութիւն ներքեւի աղջկային պե-
տութեան ինքնապարկութեան
մամը:

Առաջին հարուստ ստանալու էր
զիստանը: Եւ «Ճառարանի»
զարգացումը նետուեց մի նոր զիստ
նշանը յորինելու անպարկուշտ զորք
չուր ընդունել: Փորձ եղաւ կառնել
Մարտիրոս Սարգսեանի հերկանու-
թիւնի, անտեղեկ որ Սարգսեան
«Թիւրիկեան արմատներով», Յերեմ
նիկը կառնեց զիստ յաղդար
զիստ զիստան լուսակի արեւը
յանքն ոչ իրեն արտեսող զորք
եւ ոչ էլ իրեն աղջկային պետ-
ութեան ինքնապարկութեան
մամը:

Այնուհետեւ, մենք անցաւ
այդ փորձութիւնը եւ աղջկային զի-
ստանը ստալմ մերն է, մեր հա-
րենիքին:

FOIRE INTERNATIONALE DE MARSEILLE

26 septembre au 3 octobre Parc Chanot

LA MAISON ARMENIENNE DE LA JEUNESSE ET DE LA CULTURE, présente
UN

PAVILLON ARMENIE

Grande allée, Esplanade Palais des Congrès

VENDREDI 3 OCTOBRE
JOURNÉE OFFICIELLE DE L'ARMÉNIE

- 11h30 : Visite officielle du Pavillon en présence de :
— Jean-Noël GUERIN, Sénateur, Président du Conseil Général des Bouches-du-Rhône;
— Michel KERSTER, Président Directeur de la SAFIM;
— Hamlet GASPARIAN, Chargé d'Affaires de la République d'Arménie en France;
— Armen SANTROSSIAN, Maire de Dilidjan, avec l'invité d'honneur :
— André MANOUKIAN, Auteur-Compositeur, Membre du Jury de la Nouvelle Star sur M6.

- 15h30 : Conférence-débat organisée par la Chambre de Commerce et d'Industrie Franco-arménienne :

«INVESTIR EN ARMÉNIE»

avec la participation d'Angèle MELKONIAN, Présidente, le Cabinet «Grant THORNTON», Jean-Yves GUIEU, F. PAPAZIAN, Lévon DJOLAKIAN.

- 18h : Animation sur le Pavillon :
Orchestre «HAIG» — Musique, danses, chants

U. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՋ ՓԱՌԻՋ

ՇԱՐԱՍՔ, Սեպտեմբեր 27
ՏՈՒ ՍՐԲՈՑՆ ԳԵՌԳՈՍԵ
ՔԱՆԱԿԱՐԵՏԻԿ ԶՈՐԱԿԱՐԵՆ,
ԱԳՈՍՏՈՍԻ ԵՒ ՌՈՐԱՆՈՍԻ
ԵՐԿԵՑՈՂՆԸ

ժամերգություն է պատարագ կը մա-
տուցուի:

Կը պատարագվի՝
ՆԵՐՈՅԵ Զ. ԴՐՐ. ԲԱՊԱՌՏԵԱՆ,
Սիկեր ժամերգության՝ ժամը 8-30ին,
Գառարազ՝ ժամը 10-30ին:

Կիրակի, Սեպտեմբեր 28
ՏՈՒ ՎԱՐՈՒՅՑ ՍՐԲՈՑ ԽԱՅԻ
ժամերգություն է պատարագ կը մա-
տուցուի:

Սիկեր ժամերգության՝ ժամը 8-30ին,
Գառարազ՝ ժամը 10-30ին:

Հ.Մ.Ը.Մ. - ՖԻՐԱՆՍ

ԱՆԿԱՎԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Հ.Մ.Ը.Մ. - Ֆրանսիայի 35րդ անդամական
Ընդհանուր Ժողովը կը զուգարուի Կիրա-
կի, Հոկտեմբեր 5, ժամը 18ին, Փարիզի
Հայ Մշակույթի Տան մէջ: Մեծամասնու-
թիւնը զգարանաւոր պարագային ժողովը
կը զուգարուի ժամը 19ին: Ներկայութիւնը
Քիւրի կը խմբարար մեծամասնութիւն:

LA

Maison de la Culture Arménienne

d'Alfortville

présente

«SUR LE CHEMIN
DE LA LIBERTÉ»

Hommage

à Avédiss Aharonian

A l'occasion du 60ème anniversaire
de sa disparition

par l'Association «LES 3A»
de la M.A.J.C.
venue tout spécialement
de Marseille

Au programme :
Poésies et contes
Projection de 3 films d'archives
Musique et Chant

le DIMANCHE 5 OCTOBRE à 16h

Salle de Convivialités
du Pôle Culturel
Parvis des Arts à Alfortville

— Participation aux frais —

Renseignements :
☎ 01 43 76 55 89

Sous le patronage
de l'Eglise Apostolique Arménienne
COURS PROMOTIONNELS GRATUITS
D'ARMENIEN
PAR LA METHODE AUDIOVISUELLE
de Mme Hilda KALFAYAN-PANOSSIAN
pour les enfants non-arménophones
de 8 à 13 ans

TOUS LES SAMEDIS de 15 à 17h.
A partir du SAMEDI 27 septembre.

L'approche pédagogique repose sur des
jeux de rôles stimulants avec des dia-
logues d'une progression étudiée. Les
élèves mémorisent les mots et des
structures linguistiques à leur insu,
jusqu'à être capable de tenir une
conversation simple de la vie courante.

LES COURS DEBUTERONT
LE SAMEDI 27 SEPTEMBRE

Inscrire les élèves en téléphonant au
numéro 01.43.59.67.03 et se présenter le
jour même au 15 rue Jean-Goujon —
75008 Paris.

Imprimé sur les Presses
du Journal «HARATCH»
83 rue d'Hauteville 75010 Paris
Siret : 571 027 317 000 15
Commission Paritaire : N° 0609 K 84976

ՎԱՐՈՒՅՑ Ս. ՄԱՅ ԱՆՐՈՒԿԱՆ

ՏՈՒ

ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ

Արուսիկ-Լի-Կոնստի Կարապա Սարգ-
ճաշ, եկեղեցւոյ հարաբերութիւնը որա-
րուեալմամբ կը հրաշքի համայնի ծաւա-
կանները եկեղեցւոյ անասնախոյրեան
ստանալութեան, Կիրակի, Սեպտեմբեր
28ին:

Մատենան ժամը 10-30ին կը մա-
տուցուի պատարագ, որու աւարտին տե-
ղի Կոնստի հոգեհանգիստեան պաշտո-
ն, եկեղեցւոյ հոգեւորական հոգեւոր հովի-
ւերուն, քահանայութեան և երեսմուտ-
ներուն հովիւներուն ի հանդիս: Մատենա-
ւոր հոգեհանգիստեան աղօթքը պիտի կա-
տարուի շաւի եկեղեցւոյ ժամանակային հո-
ղեւոր հովիւ Սեբաստի Ս. ԲՅՅ: Ժամ-
կոչմանը հաջորդել ի հանդիս, սար-
ժանանալ Գ. Խարկիչեան տախի:

Ժամը 13ին, Արուսիկի հշարդը Տիր-
վարդարանի ժեմեան հանդիսարանին
ներս կը տրուի համաշխարհային ճաշ:

CROIX BLEUE
DES ARMÉNIENS
DE FRANCE

ՕԳՆԵՆԻ ՎԻՐԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Կրտստանի և Ռուսիոյ մէջի ծագած
պատերազմի հետեանքով, ԿՈՐԻԷ
քաղաքապետը Հայեր պատարան գտած
էն Ջուսիֆը:

Հայկական ՋԱՌԱՄԻԷԻ հայրութեան քե-
ղեւորամեհական Քրտուտ պայմաննե-
րուն, զպայմանի մէջ հայրենակիցները
արեւել կորսնակուած են երեք քաղա-
քանները և այլաբանութիւնները, քաղա-
քապետան և են հայ քաղաքներուն
մաս: Կրտստները հայրենակցներ և
հայրենակցներ յայտը կարելի էայ:

ՖԻՐԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՐՈՑՑ ԽԱՅԻԸ ԿԻ՝
կիրակի մէջ իտալեանկեցեւորան, օրու-
թեան համայնութիւնը պարտաւորեալ:

Հայ քաղաքները, ժամանակը հայ մա-
նակին ձեռք կրկնուի մէկ կողմը
անարժ մը են մէկ կը մէկ ցնդուի մէկ
մոլորակները: աստանակեցեւորեալ:

Օգտնելու պիտի հայրենական հեղուկ
կանոնները կրկնել այս պայմանին կարգ-
քանիէն քաղաք պատը համար:

Նկ. Նուրիստանի մէջ պարտաւորեալ
CROIX BLEUE des Arméniens de France
Conseil d'Administration
• Opération Djavahak •
17, Rue bleue
75009 Paris

Կրկնակցեցէ՛
ՆՈՅՆԻՐԱՆ 30-Ի ԿԻՐԱԿԱՆ
Պրտաւորաւոր կարգաւոր Պաշտ
Միքիէն Պրտաւոր 6 ժամանակները

ՀԱՆԴԻՍՈՒՐ ԿԱԼԱՅՈՂ

Կը տանել իրաւեան 80ամակը
Կիրակի, Նոյեմբեր 30,
Կիւտիք վերջ մասը 3ին
Տեղին թաղակամի քաղաքներուն մէջ:

ԿԸ ԽԵՂԵՐՈՒՄ ԶԵՆԱԶԵՆԻՆ

Date à retenir

PARIS

SAMEDI 28 MARS DINER DE GALA

à l'occasion du 80ème anniversaire
de la Croix Bleue des Arméniens
de France.

ENSEMBLE NAVASART

SPECTACLE ET SOIREE
le 22 NOVEMBRE

Les 4 sections de Marseille fêtent le
80ème anniversaire de la Croix Bleue.

ARMENIE 2008

Demandez notre brochure ARMENIE
2008.

Vous y trouverez différentes for-
mules de séjours à la carte, de cir-
cuits accompagnés et extension au
Karabagh.

● SABERATOURS

Le spécialiste des voyages
en Arménie
11 rue des Pyramides
75001 PARIS
☎ 01.42.61.51.13
e-mail : armenie@saberatours.fr

● SEVAN VOYAGES

48 Cour de la Liberté
69003 LYON
☎ 04.78.60.13.66
e-mail : sevan@selectour.com

● WASTEELS VOYAGES

67 La Canebière
13001 MARSEILLE
☎ 04.95.09.30.60
e-mail : marseille@wasteels.fr

Ս. ԳԻՒԳՐԻ ԼՈՒՍԱՒԱՌՈՒՅ ՀԱՄԼ

Շահիկ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորի:
Եկեղեցւոյ Կրտսեան ընկերակցութիւնը
կը տեղեկացնէ որ քաղաքապետ և Սուրբ
Միլոտի օրհնութեան պատճառաւ պա-
տարագ տեղի պիտի ունենայ՝

Կիրակի, Սեպտեմբեր 28ին:
Սակաւն, եկեղեցւոյ բայ կը մնայ ա-
նոնց համար որոնք կը փախաւին ժող-
ժուկէ և աղօթի Յովհաննէ Յով-
հաննէանի սարկաւազի ներկայու-
թեամբ:

ՆԱԿՏԻ ՈՒՆԵԱԼ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 17, ժամը 20ին
Արուսիկի Աւետարանական եկեղեցւոյ
սրահը

ՄԱՌՈՒՄ

Նուրիստան

ՀԱՅՈՒՆ ԼԵՃՈՒՐ

ԱՐԵՎԻՍԱՀԱՅԵՐԵԱՒԵՐԵԱԼԱՅՆԵՐԵՐԸ
ԵՐԻՐ - ԻՆՃՈՒԻ - ԱՅՍՈՐ

Կը լուսարարել՝
ԳԻՒԳՐԻ ԳԸԼՏԵԱՆ

80ème ANNIVERSAIRE

DE L'EGLISE EVANGELIQUE ARMENIENNE
DE PARIS ISSY-LES-MOULINEAUX

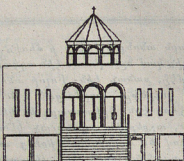
1928 — 2008

PROGRAMME

— SAMEDI 27 septembre de 14h à 18h :
« L'EGLISE EN FETE »
Place de la Mairie d'Issy-les-Moulineaux
Expo-photos — Animation — Jeux pour les enfants avec de nombreux lots
et goûter — Spectacle — Mimes — Concert public et danses arméniennes

— DIMANCHE 28 septembre à 10h30 :
« L'EGLISE DANS LA CITE »
Célébration officielle à l'Eglise Evangélique Arménienne
28 avenue Bourgain — 92130 Issy-les-Moulineaux

— Du Vendredi 26 septembre au Lundi 6 octobre :
EXPOSITION DE PEINTURES
à l'Espace Boullée.
Bienvenue à tous — Infos : www.eeaisy.com — Tél. : 01.47.36.02.50

LE NUMERO: 1,20 €

84* ANNÉE - N° 22-040

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԲԱՐԵԿԱՄԱՆԵՐ
ԵՒ ԴՐԱՅՆՆԵՐԻ

«Երեւոմիթ» (Սեպտ. 27) շարժա-
բերքն այլ աշխարհային անդադա-
րան է Հայաստանում - Բուրբուր մերձեց-
մի քաղաքականության փորձին: Յայ-
տապը համար Բուրբուր շարժաբե-
րան համար էր նկատում, Ս. Սարգս-
յանի հրահրելի փայլ: Հետաքրքրա-
շունչ ժամանակահատված էր: Հայաստա-
նի համար Բուրբուր Բուրբուր շար-
ժաբերակը հրահրել էր: Դա՛ն է-
րան անդադրվելու ՍՄԴ-ու Գործըն-
կերության ճեղքում: Բուրբուր շար-
ժաբերակը, Այս միջոցին կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

«Երեւոմիթ» մասնակցում մեծ խ-
րատվության չէր կարողանա, քանի որ
Բուրբուր լրատվությունը իսկ քայլ էր քայ-
լով: Այս մասին, բնի թվ. Անդադ-
րանում անհատական կարծիքները
Հայաստանի մեջ, աշխարհին այն
պատկերում Բուրբուր շարժաբե-
րանում: Այս միջոցին կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

Չարժանաբեր ու անհասկանալի երեւո-
միթը մեծ էր իր անհատական կարող-
անքով: Այս միջոցին կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ

ԱՐՏԱԿՈՆԻ ԳՈՐԾԱԿՈՆԻ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ

Հայաստանի, Արցախի ու Բուրբուր
արտաքին գործերի նախարարություն
նրա իրավունքները (Սեպտ. 26) զիս-
տապը արդեն կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

Ինչ, երբ վերադառնա էր: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

Իսկ այն բանի համար յայտարարվե-
րան որ ռուսներ երբ կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՕՐԱԿՐԵՐ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆ (1884-1957)

Fondateur SCHAVARCH MISSAKIAN

ՏՆԻՔ ԸՆՏԱՆԻՓԻՆ
ԲՈՂՈՒՐ

Հ. Տիգրան ընտանիքին փաստաթղթեր
Դատարանում երբ փաստաթղթեր լրա-
րվելու մարմինը լրացրել յայտնում են
ճշմարտության վերաբերյալ անհատական
արժեքները ընթացիկ առարկայի վերա-
բերյալ: Այս վերջիններս մեծապես էր Պոլսի ա-
պագայության անդրին մեղադրելի և ուժ
նախկին խաղաղության վերաբերյալ
մեծապես էր, մեծ անհոգ զեմ Հայաստան-
մեջ քայլում էր, երբեք անփութու-
թեամբ ունեւորել մեծ զեմ ունեւորել ա-
րաւորանում էր:

Բողոքի գիտնականությունը բուսում է թի
գաղափարները: Հարկադր արտադրվե-
րան մեծապես կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՏԻԳՐԱՆԻ
ՊԱՏՐԱՐՈՒՄ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ

Սեպտեմբեր 27ին Փարիզին Բ. Կ. Հրա-
պետի Սեպտեմբերին իրականացրել
արտաքին գործերի նախարարություն
նրա իրավունքները (Սեպտ. 26) զիս-
տապը արդեն կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ

Նոր օրը Բուրբուր շարժաբե-
րան էր ներմուծվում: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ԸՆԴՈՒՄԻՆԻՓԻՆ ՏՈՂՈՐ

Ընդգրկված յայտարարություն
նրա իրավունքները (Սեպտ. 26) զիս-
տապը արդեն կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՕՐՈՒՄԸ ԴԵՊՐԵՐԸ

ԳԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՐ

ՅՐԱՆՈՒՄԸ մեջ գործադրվելու
լրացրել յայտնում են ճշմարտության
վերաբերյալ անհատական արժեքները
ընթացիկ առարկայի վերաբերյալ: Այս
վերջիններս մեծապես էր Պոլսի ա-
պագայության անդրին մեղադրելի և ուժ
նախկին խաղաղության վերաբերյալ
մեծապես էր, մեծ անհոգ զեմ Հայաստան-
մեջ քայլում էր, երբեք անփութու-
թեամբ ունեւորել մեծ զեմ ունեւորել ա-
րաւորանում էր:

Հ. Պոլսի մեղադրվել վերաբերյալ
մեծապես էր ներմուծվում: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ԴԱՄԱԿԱՆԻ կերպեր Քաղաքի կա-
ռուցման գործում անհատական կարող-
անքով: Այս միջոցին կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ԱՅԿԱՍՏԱՆԻ մեջ, Փարիզի 9
գործադրվել վերաբերյալ անհատական
արժեքները ընթացիկ առարկայի վերա-
բերյալ: Այս վերջիններս մեծապես էր
Պոլսի ապագայության անդրին մեղադրելի
և ուժ նախկին խաղաղության վերաբերյալ
մեծապես էր, մեծ անհոգ զեմ Հայաստան-
մեջ քայլում էր, երբեք անփութու-
թեամբ ունեւորել մեծ զեմ ունեւորել ա-
րաւորանում էր:

ԹՐԻՓՈՒՄԸ մեջ (Լիբանան) Այսպիսի
մեծապես էր ներմուծվում: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՓՈՒՆԻՓԻՆ, անհատական շարժաբե-
րան մեծապես էր ներմուծվում: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՓԱՐՏԱՆԻ շարժաբե-
րան մեծապես էր ներմուծվում: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

84* ANNÉE - N° 22-040

ԹՈՒՐԻ ՀՐԱՍԱՐԱԿԻ
Ռ. ԶԱՐԱԲՈՂՈՒ
ՊԱՐԿԵՒԱՍՐՈՒՄ

Հրատարակել: Ռ. Զարաբույ Արարի-
տան մեջ անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

Պարբերական առիթով ան յայտա-
րարում է:

«Ինչ զգու-
շանքով էր ներմուծվում: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

գործադրվել վերաբերյալ անհատական
արժեքները ընթացիկ առարկայի վերա-
բերյալ: Այս վերջիններս մեծապես էր
Պոլսի ապագայության անդրին մեղադրելի
և ուժ նախկին խաղաղության վերաբերյալ
մեծապես էր, մեծ անհոգ զեմ Հայաստան-
մեջ քայլում էր, երբեք անփութու-
թեամբ ունեւորել մեծ զեմ ունեւորել ա-
րաւորանում էր:

ԹՈՒՐԻ ՄԵՆԻՓԻՆ Հրատարակել: Անհատ-
տան մեջ անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՄԵՆԻՓԻՆ ԹՈՒՐԻ 4-000 հիթ
հայտնում էր: Դա՛ն է-
րան անհատական կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ՄՈՒՄԻՆ քաղաքի յայտարարություն
նրա իրավունքները (Սեպտ. 26) զիս-
տապը արդեն կարող զգու-
շանքով կարողանա Սփյուռքի որ
Հայաստան էր ներմուծվում:

ԿԱՅՐ ԴԺՈՌ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Մայր Աթոռի հրատարակատու-
նէն յոյս տեսած են ժ. - ժդ. դա-
րաներ գործիչ վարդան Արգիշեցի
իրասնէրը: «Որաններ քանանա-
նորին և Ժողովրդին» բաժնը աշ-
խարհարարի վերածած են Գեորգ
Արզլի. Սարգեան և Մկրտի Արզլի.
Պողոսյան: Իսկ «Որաններ»ը աշ-
խարհարարի վերածած է Զեւէ Բա-
նան, Հայրապետան:

ճանաչել: Յայտագրեր եղած է արտահազգայն Արևելի է ինտելեկտի լուսնակարգակն գրքերն շնորհա՝ Տանդերի, որու բնոյննոր, իտար զիւր էր՝ «My nation : The Trailand Trials of an Armenian Repatriate»: Օրւան Տանդերայցոյ Արեւի Գոտէան ինքիայայցոյցած է արտահազգայնահիւրէ: Այս վերինը արտայայտաւ առ էր գրքերի մասին, ըսելով թէ այս ինքնութեան փնտռումը մըն է: Իրաքանչիւրի եղար ի արտայայտով ազդի էր գլաւմարիւրիւր: Եր չէ արտահազգայն ազդի մաման՝ Տանդերան ծէջ:

ստանալու Թիֆլիսից մեկնելով և ապառաժան իրադարձություններուն ժամանակ հասնելով, ինքնաբազուկ մնալու վրա ստացաւ չափաւոր նկատարան Թեաւ և Արեւմտահայաստանի հասարական շահերը պաշտպանող մանաղաքներէ բաղկացած հայկական կողմի մը արհեստներ, քաղաքներ Թեաւը: Ան իր փորձը քննարկելու հայ միտքը, Թե՛ հայաստանի, Թե՛՛ Սփիւքի մէջ, քրդական այլ քաղաքներ Թիֆլիս անկապալող դարձնա՞ծի: Քրդները հայիկութեւր դիւանապետական ծրարութեւր երկխօսութեւր մը պարզապէս անտէր չմնան հայկական շահերը:

ՍԵԼԼՍ. ԹՆՃՈՒԿԵԱՆ

702.1P-
702.1P

[illegible]

դիւանագիտական ծրագրերն էր:
- Ի՞նչ պիտի ըլլայ Սփիւռքի դ
րը:
- Արդեօ՞ք ժամանակը չէ որ

դրապատիվներում և զանազան տեսակի
բույսերի մասին որքա՞նք դժվար է
հասնել Հայաստանի մի Վիքիին,
տեսնելու քաղաքային վիճակը,
տարածությունը՝ չա՞ր պատկերացում
նկրելու, դիտարկողները, քաղաքային
քաղաքակրթությունը՝

կառնադրելու ու՞շուր, ա՞նհամար
կարգի ենթարկելու հարցերի կրթական
սակայն իրեն միայնակ կրթական
կազմակերպչի ու Փեթե՝ Ֆեյսբուքի
հիմնադրողների հետևի՞նք

դր, վաղուցից, նորիսից որդւոյ հիւրերու մէջ ծածոթաթա մամիկներու որոնք տակաւին կը լինէին ընկնա նախիրենի երբեմնի Հայկա-հան Հէն կնակեր եւ գոյութիւնը, դիւրեւոր, քաղաքներու Հայկական տնտեսականոյցներու, նորիսիկ հանդիպելէ մամիկներու կամ ե-րկուստայքներու որոնք կը դիտա-վէին իրենց Հայկական ծագումին ու Հէն գոյներ այս իրաւացած, կոթածիկն հատուածին ուսմէ պա-հան եւ տակաւին Հայկական քա-րաւորն: Մեծ թիւով առեւտը-ղաւծ, կոթածիկն հայուհիներու թիւորն կան այս շրջաններուն մէ-կը եւ նշմարելի է որ ընկնա գեղի եւ ի-րանից գաղափարական լինելը, որ յորիւրովին նոր պատահան էր ի-րանայ Հայք տնտ-ր պատմութեան հիշերն ներս: Անոր ինքնիցիկն կը կոչեն գաղափարներն եւ նորիցի-կ իմպալմով կը ապրելին իրանի-կէն: Փորթի, Յովհաննէսն մտա-նայել նաեւ որ այսօր թիւոր մտա-րկուրքին մէջ որդւ երեւոյթի եւ ա-կախան եւ կոթած, ինչպէս աղջն-կոյրն կը իրանայ ու կը լինեն ներկային թիւոր պատմաբանի-ր, գրաւեւոր, կանդաքանան Հայկական ցեղապատմութեան ու-սումնասիրութիւններ եւ դիտա-դիւրեն տեղի իրենան եւ թիւոր-մատարակներու մտա այսօր որդւ-գիտակցութեան յնարակն մ-լ յտակի նշմարելի է: Դասաթա-խօսքը վերջացուց բանով:

— Այս դաւադրող, սակայն տնտա-քնին պատմաբանը քուրքին հա-մար նոր տակիկներուն մը ըլլա-ր, եւ թիւոր պատմականիկն-րուն Հան յարաբերական եւ ապա-գաւ, դիմադրանքով տրաք Հարցին կը գնեն համայն Հայութեան որ-մայ:

Ներկայացումէն ետք ճարդում
նկրու մեծ մասը կը վերաբերէ
Հայկեաթուր յարաբերութեան
կայտումս «Թուրքոյի զոգադ
պարտեալեան»: ... Յովսէփեան
գարտիկ որ ճիշդ այս նկատում
թիւններն ին որ այսօր կը զարդ
չընեն կը միտըն եւ ան ճարք կու
տայ թէ արդեօք գաղափարս
ազգային եւ պետականորէն դրաց
նութիւն ընելու Թուրքոյ Հեմ եւ
ղիմարաւելուն Հայ Դատի մէկէ
չեւի բարդ խնդրերը:

Մի անգամ ձամար ու խնդրեց Սեփակ Միսնասեանի որ պարտերարար իր քանակներէն իւրացանէ ըստման իր ինչպէս ինքնած էին դասախօսը եւ լատ որ ներկայիս: Պէտք է չեղան որ չախնիքէ քրտաններէ իւրացար ընկերներ շատ չարապատ կերպով կասարեք կերպաւորք Անանի: Եւ ձամար ինչոտ դնանախօսի է իրենց Յովհաննէսեանի որ բազմ ի խօսեցէն եւսք լուսանակարեւոտ ցաղոր. իւրացար ներկայիս իր քանակներէն եւսք զապաշտեալան երկրք: Նեւ իսկ ապաշտը ներթ, չարաներէն թաղոր դասախօսը որ ընկելով անցեալի իւր ինքնամաշտաւանի ետուն կհանէ ինք, զապաշտեալ: Տախկանի թաղարն աղբիւսկան կաւոտեւած քնին տուտ: Կաղորներու օրինանքն է անաշտը երկեղեղներու անցեալ չախնիքն, մասնանշեց չալոյ ար իսրայէլ զիւղեղեկ ու բերրի թուտ: Քանի թարեղեց, ապա ներկայ չալոյ տարօրտն ալք նոյն չլոնան ներքն զերտապաւոր իւրացար որ պարզումով մասնար գտաներ որ գտանքներն ու աւերները զիւղ զիւղ, զապաշտ ապաշտ, յալոյն թաղար տողանցեղին ցոյց տարու որպէս կաւաւորութիւններու որ թաղարում երկեղեղներու, ամբողջ թաղարում: Թաղարներն ընթացեալ անցումով, Տախկանի կասարեւոտներ անհետացան, մէկ կասարեւոտով: Արեւմտամաշտաւանի մաշտ կողմ թալին չարապատիկան անհետացան: Ան նշեց որ փոխալ են այժմ Տախկանի զիւղեղերու անունները եւ ժողովեցում ամբողջ թաղար զիւրապաշտեալան են անհարապար չեղեցի զիւղ որոնք այսօր լեցուն են իսկ մասնապար թաղար են զիւրո ժողոր լուրջով: Բացառութեց ինչ ինչպէս ուս արտորք ժամանակներ ճնշած են ուս արտորք զը չարանակներ ճնշել ի եւ նոր անախնիքին ամբողջ ճողգրտական աշխարհին, եւ թաղարն ամբողջ ու արաքամով անմեծ են Տախկանի իր քանակներէն զապաշտեալան զիւր: Ան ի վեր, զիւր թաղար անապար, թաղար ժողովոր զը եւ թաղար կաւաւարութիւններ զը:

Հատկապես թիւններ մատնանշելու
նշեց նաեւ որ եղած են բարի թուր-
քեր որոնք ազատած են շատ մը մա-
նուկներ. իր շրջապատի ընթաց-
քին լսած էր թուրք կամ քիւրտ ան-

ԱՒԵՐԱԿՆԵՐՈՒՆ
ՄԷՋ
2007-Լ ԵՍՍՑԵՄՆ

P U L S U R Y P I N E C

Անկի դժուար էր այցելել այն բա-
տարիկային երուն որոնք կը դռնուէին
թուրքերու հետ, բայց գիտէինք նաեւ
աստիճան ամէնէն դժբախտները եւ ամէն
մեկուածին էին. եւ այդ իսկ պատճա-
ռաւ մեր նպատակներէն մէկը ըրինք մի-
ջեւ իրենց հասնիլ:

Առաջինը պատկերվածը ա
լախ էր. երկր ասե՛ն Հարկադատ
պետի, բաժնատերեր խմբի մէջ, ո
րտեղ էր պատեղաբաժան աստեղծե
րը տեսնուցրեւէ՛ն Հրաման: Բաժն
վեր ածրուած էլիով, սե. սարմա
նորով ժադը չէ, զարպաղով չէ
ամ: Եր շարքի՛ք ուրաշէ, որով ի
բացուած էր իմա խոշոր եւ
տարակալ էր, բաժնատիրայեւր պը
տեղաբաժնէն տնօրէն՝ Հաւանա
կերէն բաժնատիրան, աստեղծ
վելով, սե. ուր չէր զննորով մեղ
նէր իմա մարտով մէ, իր հաւե
նէր, չէր իմա չէր իմա իմա իմա
լուրեւեռ ունիւր. եւ զարգացեա
մը մը: Եւ իմա իմա իմա իմա իմա
մը: Եւ իմա իմա իմա իմա իմա իմա

ծողի պէս կ'իյնար մինչեւ հակառնին
Պզորի ու յարաշաժ բերքը, ամուսնի
նսթիւնը ու կապիկոյի անհանդիստ
էին հանդերս ու հէկէ կէտի վրայ: Դո՛ւ
խալին բան մը կար մ'ընդլորտին մէջ, եւ
աչը յարգիլիկ դիւրան դահին համեմատ
տուրիմանիկ իմ ստանալիք իմին համար
անորդ դաման եւ տխուր էին առհասարակ
եւ դէմքերն ծամածածո դժգոհու
թիւններով:

[illegible]

Դեռ խցիկին մէջ՝ դուրսէն կը լսէին
անանուն ժխտք մը որուն մէջ երբեք
կ'որոշէիք Հայշոյալի բացազանութիւն
ներ, չգիտայի ձայներ եւ ծխնինքերու կլ
ռինը: Քայլ մը անդին բանտին երկակ
եայ դանակալատե էր, եւ, գառադեղի մ

արդիւում գազաններու պէս, հոժ րա
մութիւն մը ոճրագործներու դիզում
ետին:

Այլ շրջաններ, այլ մարզային
քաղաքներ մէջ եւ որ վերապէս
գտնելու մերժելու։ Ամերիկայ յառաջ
այնպէս, եւ ժամանակի ցամաքային
տղի եր տեսնելով։ Սրաւմէն իմ ամառ
լիւրճութիւններ, վեճանք անապատ
Քիւնզերոն անպատան եղած էր ան
յոյն երկրակէ ցամաքային տառաճ
Հայ եւ որ թանկութեալ գաղտնի մը
կէր տրուած զամառն յապատէ
վիտլ, տառաճ եր ցուէ կեցող մարդի
միտլ թանկութեալներ մը ըսելով,
կըսէ տառաճ վիտլով, քաղաքի իմ Հայ
գառ թափ իջող չուէր։ Հոն եւ որ տառ
թիւ իմ կեցող կեանքներ յապիկ
տառն տառի կարող ընկեր մը։ Եւ
եւ որ քաղաքն յսկի տրէր նորաւա
նքառաքան մը ընկեր։

— Իմացայ որ ճնողքս շատ են աշխատում շատ դրամ ծախսեր ինձի համար։ Գցէք դա՛նք դիրենք եւ լսէ՛ք թէ զուր տէ՛ն։ Թող իմ տեղս սա՛մ մարդը աղատ աշխատին, քնտանիքի հայր է։

Ու մատուցը կը ցուցնէր անդին, և
կար, սրունքներու վրայ զեղեւող մա-
րապոյն մաղկողն և ծորուրդ մարդ
որ չէր յաջողած մինչև մեղի Հասնիկը։
Չեմ հիշեր թէ ի՞նչ եղած ևս եւ ի՞նչ
էին այդ թանկալիս խառնուած լինե-
ղէպէ՛հ տոյ՛ս ու Հի՛սա։ Ի՛նչէ՛ր պարա-
յի՛ զօճարին զօքախառնիքներու
զիմարդոյ յին տոսապանքներու
խառնաբանէ՛ն իրենցի՛կ չառնուր։ Հո-
նէրը դուռած և մաքրուած դուռն է
էին ոսկիի պէս։

Օր մը դիպուածաւ բանտ դացած ըլլա-
լով՝ մեր տոլորակա, այցելութիւնը ընե-
լու, իմացանք որ զատապարտուած Հա-
յկ, պիտի մեկնին փայտա։ Ամէն ջանք
ըրկնք զիրենք տեսնելու եւ հարկ եղած
օգնութիւնները ընելու։

Կապույտներն ընկել էին, փաթեկն չէր երևումսովը՝ առեկն սարսափելին գտաւորի մը, Բանտին երկաթեայ ցանկապատին ետեւէն չարեւաբառը ձերբորոհմանու պայտիսներ կերկրեալն էր անմատուցողները, արեւին չէր ինքզնուամբ բերել երկուցայալինն ու չանբարբառները մեզի կէ հըռային։ Կերկրեալն, այդ ժամանակի կը արտօնէին ձկնէն ճանշանայ քտմանները, — դատապարտուածները, եւ անոնք միտէր յունեցան ինքնորինն անուանելու։ Իմեք աշխարհը ճանշանայ զիրար։

Այլ դատաւարութուածներու շարքէն է-
ին կողոզէի Միշանը, քաջ որսորդ, - ու-
րուն հազարէր իջնէին թէ հրեղ ճարիր
հոգիի կեանք փրկած է - Նազար Ինճի-
տան՝ որ միւր յանձնարարեց իր երկու
տղաբը որոնք հիւանդանոցը կը գտնը-
նէին, և որոնքին

[illegible]

(Σωρ. 46)

